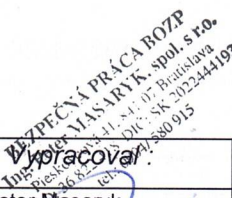

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 1 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

PLÁN BEZPEČNOSTI
BOZP a PO
 Bytový dom
Vývojová ul., Bratislava

				
Meno a priezvisko	Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41 841 07 Bratislava	Ing. Peter Masaryk Ing. Zuzana Gulášová	Ing. Peter Masaryk Ing. Zuzana Gulášová	
Dátum:	14.3.2025			
Podpis:				
Tento dokument je interným dokumentom uvedenej spoločnosti Bezpečná práca BOZP. Bez písomného súhlasu je zakázané kopírovanie a rozširovanie v celku, alebo po častiach a to aj zainteresovanými stranami, ktorým bol poskytnutý pre účely inšpekcie, kontroly, auditu alebo iných požadovaných činností.				

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 2 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE STAVBY A INVESTORA

Názov stavby:	Štartovacie byty - novostavba bytového domu ul. Vývojová, Bratislava Rusovce
Miesto stavby adresa:	Vývojová ul. Bratislava
Projektant:	Ing. Arch. Miroslav Muňoz Pri Starej Prachárni 2, 831 01 Bratislava
Stavbyvedúci:	Matej Baričiak Stará Bystrica 167, 023 04 Stará Bystrica
Stavebný dozor:	
Koordinátor dokumentácie:	Ing. Arch. Miroslav Muňoz Pri Starej Prachárni 2, 831 01 Bratislava
Časť:	Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
Vypracoval:	Ing. Peter Masaryk a Ing. Zuzana Gulášová
Koordinátor BOZP A PO	Ing. Peter Masaryk ABT-1039/07 A TPO 1/74/2020 Pieskovcová 41, 841 07 Bratislava a Ing. Zuzana Gulášová BT -0252/24, TPO 6/2024-SČO
Technik požiarnej ochrany:	Ing. Peter Masaryk a Ing. Zuzana Gulášová
Investor:	MNF INVEST spol. s r.o. Hviezdoslavova 3192,
Stavebník:	024 01 Kysucké Nové Mesto
Oprávnená osoba:	
Zhotoviteľ:	LPL Elektrik s.r.o. Nesluša DAJMON s.r.o. VK realstav s.r.o. Lstaving s.r.o. OBNOVSTAV s.r.o.

SÚHRNNÝ PREHĽAD VYBAVENIA STAVBY, POČET ZAMESTNANCOV

Vybavenie stavby mechanizmami:	.
Počet pracovníkov:	5 až 10

REALIZÁCIA STAVBY

Začiatok stavby:	Marec 2025
Ukončenie stavby:	Jún 2026

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 3 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Stručná charakteristika územia

Jedná sa hlavné stavenisko, na ktorom sa realizuje novostavba bytového domu (objektu) s inžinierskymi sieťami a vonkajšími úpravami okolia. Jedná sa o objekt, ktorý je riešený štartovacie byty. Stavba je viac podlažná.

Prehľad východiskových podkladov

Platné zákony a normy STN a technologické postupy pri stavebných prácach
Súhrnná technická správa
Obhliadka miesta projektu

Členenie stavby

1. Oplotenie (ohradenie)
2. Zemné práce
3. Inžinierske siete
4. Vonkajšie spevnené plochy, komunikácie a skladové plochy
5. Výstavba objektu
6. Elektro montáž
7. Izolácie
8. Zdravotechnika
9. Klampiarske, stolárske práce
10. Ostatné rekonštrukčné práce
11. Zateplenie objektu
12. Búracie a obnovovacie práce
13. Podlahy, dlažby
14. Dokončovacie práce
15. Demontáž a odvoz materiálu
16. Sadové úpravy

Časová a vecná väzba stavby na okolitú výstavbu

Výstavba **obytného domu** nie je časovo ani vecne viazaná na okolitú výstavbu

Pôsobnosť projektu

- Tento projekt plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa vzťahuje na právnické a fyzické osoby, ktoré sú zamestnávateľmi podľa . zákona, alebo samostatne zárobkovo činnou osobou podľa zákona a je v zmluvnom vzťahu so stavebníkom, resp. hlavným dodávateľom alebo sa nejakým iným zmluvným spôsobom spolupodieľa na dodávkou prác.
- Kde sa v tomto dokumente hovorí a zamestnancoch (pracovníkoch), rozumejú sa tým osoby v pracovnoprávnom alebo inom odbornom pomere.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 4 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Bezpečnosť práce a technických zariadení pri stavebných prácach

Povinnosti dodávateľa stavebných prác

- Dodávateľ stavebných prác je povinný vybaviť všetkých zamestnancov to je osoby, ktoré s jeho vedomím vstupujú na pracovisko (stavenisko), osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami zodpovedajúcimi ich ohrozeniu.
- Dodávateľ (stavebných prác je povinný viesť evidenciu zamestnancov (pracovníkov) od ich nástupu do práce až do opustenia pracoviska.

Príprava stavby

1. Dodávateľ stavebných prác musí v rámci dodávateľskej dokumentácie vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti prác na stavenisku.
2. Súčasťou dodávateľskej dokumentácie je technologický alebo pracovný postup, ktorý musí byť k dispozícii na stavbe.

Stavebné práce v mimoriadnych podmienkach

Za stavebné práce sa považujú práce počas prevádzky, práce v sťažených podmienkach a práce v nebezpečnom prostredí a nebezpečnom priestore

- Pre vykonávanie stavebných prác v mimoriadnych podmienkach sa musí v objekte stavby určiť zásady technických, organizačných opatrení na zaistenie bezpečnosti práce.
- Ak nastanú počas stavebných prác mimoriadne podmienky určí dodávateľ stavebných prác, v spolupráci s projektantom potrebné opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce. S určenými opatreniami musí dodávateľ stavebných prác oboznámiť zamestnancov, ktorých sa tieto opatrenia bezpodmienečne dotýkajú.

Stavebné práce v nebezpečnom prostredí a v nebezpečnom priestore

- Pri vykonaní stavebných prác v nebezpečnom prostredí a v nebezpečnom priestore je investor povinný zabezpečiť pre (zamestnancov (pracovníkov) dodávateľa stavebných prác ďalšie osobné ochranné pracovné prostriedky a technické zariadenia u dodávateľa stavebných prác podľa platných noriem.
- Zaistenie bezpečnosti práce v ochranných pásmach inžinierskych sietí a v iných nebezpečných priestoroch je potrebné vykonať na základe písomnej dohody vopred s vlastníkom správcom alebo prevádzkovateľom týchto sietí, ak predpis platný pre prevádzkovateľa neurčí inak.
- Akékoľvek poškodenie inžinierskych sietí sa musí ihneď ohlásiť ich prevádzkovateľovi a dodávateľ stavebných prác stavebných prác musí vykonať opatrenia na zamedzenie

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 5 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

vstupu do odstránenia zdrojov nebezpečenstva, ak predpis platný pre prevádzkovateľa neurčí inak.

- Pracovník nesmie pracovať osamote na pracoviskách, kde nie je v dohľade ďalší pracovník alebo možnosť dovolania ďalšieho pracovníka, ktorý poskytne alebo privolá pomoc.
- Pre stavebné práce v blízkosti zariadenia pod napätím sa musia vykonať opatrenia proti dotyku alebo proti priblíženiu k časti pod napätím.
- Vstup do studní, šácht, žump, vrtov, kanálov alebo iných uzavretých priestorov je zakázaný, ak výskyt škodlivých alebo výbušných látok presahuje prípustnú koncentráciu. Je potrebné do vyššie uvedených priestorov zabezpečiť dostatočný prívod vzduchu.

Spôsobilosť pracovníkov a ich vybavenie

Povinnosti dodávateľa stavebných prác

1. Dodávateľ stavebných prác je povinný zamestnancov, ktorí stavebné práce

- projektujú
- riadia
- vykonávajú
- kontrolujú

vyškoliť z predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, prípadne prakticky zaučiť, a to v rozsahu potrebnom na výkon ich práce a overiť ich vedomosti raz za 1 rok,

- a) práca vo výškach nad 1,5 m
- b) práca na pohyblivých pracovných plošinách
- c) práca na rebríkoch vo výške nad 5m
- d) práca pomocou horolezeckej techniky
- e) práca pri montáži alebo demontáži pomocných konštrukcií

2. Školenia, zaučenia a overenie vedomostí pracovníkov, ktorý vykonávajú alebo riadia práce uvedené v bode:

môžu vykonať inštruktori horolezeckej techniky
 len inštruktor lešenárskej techniky.

3. Stavebné práce, na ktoré treba odbornú spôsobilosť, sa môžu vykonať len po jej získaní.

4. Dodávateľ stavebných prác nesmie poveriť pracovníkov vykonaním stavebných prác, ak nespĺňajú požiadavky odbornej a zdravotnej spôsobilosti.

5. Dodávateľ stavebných prác je povinný vybaviť

- zamestnancov vhodným náradím a ostatnými pomôckami a osobnými pracovnými prostriedkami potrebnými bezpečný výkon práce, ako aj dokumentáciou, návodmi a pravidlami
- zamestnanec poverený riadením a kontrolou stavebných prác pracovnými a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení v rozsahu potrebnom na výkon ich práce

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 6 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Povinnosti zamestnancov (pracovníkov)

1. Zamestnanci sú pri výkone stavebných prác povinný
 - Dodržiavať technologické alebo pracovné postupy, návody, pokyny a pravidlá.
 - Obsluhovať stroje na ktoré majú vydaný strojnícke oprávnenie.
 - Používať náradie a pomôcky, ktoré im boli na výkon práce určené.
 - Dodržiavať bezpečnostné označenia, výstražné signály a upozornenia.
 - Vykonávať prácu na určenom pracovisku, z pracoviska sa nesmú vzdialiť bez súhlasu nadriadeného zodpovedného vedúceho zamestnanca.
 - Meniť bez súhlasu zodpovedného riadiaceho pracovníka nič na prevádzkových, bezpečnostných a požiarnych zariadeniach.
2. Pri zmene podmienok napríklad: (poveternostné, geologické a pod), ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť bezpečnosť práce počas stavebných prác, sú riadiaci zodpovedný pracovníci povinný vykonať potrebné zmeny technologických alebo pracovných postupov a oboznámiť s nimi príslušných zamestnancov.

Všeobecné povinnosti zamestnávateľa

1. Zamestnávateľ je záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinný dodržiavať povinnosti ustanovené osobitnými predpismi a ďalej je povinný.
 - Vykonať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
 - Zlepšovať pracovné podmienky a prispôsobovať ich zamestnancom, zohľadňovať pritom skutočné a predvídateľné okolnosti.
 - Zisťovať nebezpečenstva a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizík u všetkých zamestnancov, najmä pri osobitných skupinách zamestnancov. Osobitnými skupinami zamestnancov sú najmä tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiace ženy, mladiství a zamestnanci so zmenenou pracovnou schopnosťou.
 - Zabezpečiť, aby pracoviska komunikácie, stroje, zariadenia, náradie, nástroje, materiály, pracovné pomôcky, pracovné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov, zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy.
 - Zabezpečovať, aby chemické, fyzikálne a biologické činitele a činitele ovplyvňujúce psychické zaťaženie neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov.
 - Odstraňovať nebezpečenstva a ohrozenia a tam, kde to podľa dosiahnutých, vedeckých a technických poznatkov nie je možné, vypracovať písomný dokument o vyhotovení týchto neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození, plánovať a vykonávať na ich odstránenie alebo obmedzenie.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 7 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Nahrádzať namáhavé a jednotvárne práce a práce v sťažených a zdravíu nebezpečných alebo škodlivých pracovných podmienkach vhodnými zariadeniami a pracovnými postupmi a zdokonaľovaním organizácie práce.
 - Tam, kde sa skladujú nebezpečné látky vykonať nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia a umožniť prístup do ohrozených priestoru len osobám. Ktoré boli riadne a preukázateľne vyškolené a vybavené príslušnými osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami.
 - Určovať bezpečné pracovné postupy.
 - Určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia bezpodmienečne používať.
 - Vydať pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
 - Zaraďovať zamestnancov na práce so zreteľom na ich zdravotný stav, schopnosti a oprávnenia podľa osobitných predpisov a nedovoliť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu, schopnostiam a na ktoré nemajú oprávnenia podľa platných osobitných predpisov.
 - Zabezpečiť posudzovanie individuálnych fyzických možností zamestnanca pri ručnej manipulácii s bremenami.
 - Zabezpečiť podľa miery ohrozenia zdravia a pre vybrané povolania pravidelné lekárske preventívne prehliadky a lekárske prehliadky ustanovené osobitnými predpismi.
 - Zabezpečiť vykonávanie zdravotného dohľadu v pravidelných intervaloch s ohľadom na charakter práce a na pracovné podmienky na pracovisku a tiež vtedy, ak o to zamestnanec požiada.
 - Venovať zvýšenú pozornosť zamestnancom na dislokovaných (odlúčených) pracoviskách, zamestnancom, ktorí vykonávajú prácu sami, a osobitným skupinám zamestnancov.
 - Poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti podľa platných predpisov.
 - Oznamovať príslušným orgánom spôsobom ustanoveným osobitným predpisom vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce, havárií, zisťovať a odstraňovať príčiny ich vzniku, viesť ich evidenciu a vykonávať registráciu.
 - Písomne vypracovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
 - Viesť a uschovať predpísanú dokumentáciu, záznamy a evidenciu súvisiacu s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci.
 - Nepoužívať pri prácach, pri ktorých sú zamestnanci vystavení zvýšenej možnosti vzniku úrazu alebo iného poškodenia zdravia, taký spôsob odmeňovania za prácu, ktorý by pri zvyšovaní pracovných výkonov mal za následok ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia zamestnancov.
 - Nariaďovať prácu nadčas pri prácach v zdravíu škodlivom pracovnom prostredí
2. Povinnosti zamestnávateľa na zabezpečenie ochrany života alebo zdravia zamestnancov pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 8 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Vypracovávať hodnotenie nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia a na jeho základe vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov.
 - Bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia na používanie pri práci potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky.
 - Udržiavať osobné ochranné pracovné prostriedky používateľnom a funkčnom stave a dbať o ich riadne používanie.
3. Zamestnávateľ bude bezplatne poskytovať zamestnancom.
- Pracovný odev a obuv, ak pracujú v prostredí v ktorom sa odev mimoriadne opotrebuje čo výrobný proces na stavbe vyžaduje.
 - Umývacie, čistiacie a dezinfekčné prostriedky potrebné na zabezpečenie telesnej hygieny, a ako to vyžaduje ochrana ich zdravia, aj ochranné nápoje podľa vnútorného predpisu.
4. Zamestnávateľ je povinný presvedčiť sa či zamestnanci iného zamestnávateľa, ktorí budú vykonávať práce v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre priestory, najmä informácie podľa **Zákona číslo 124/2006**.
5. Zamestnávateľ je povinný vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých aj nefajčiari a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu.
6. Povinnosť zamestnávateľa starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sa vzťahuje na všetky osoby, ktoré sú s jeho vedomím v jeho priestoroch.
7. Plnenie úloh zamestnávateľ v oblasti starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci zabezpečujú všetci vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností.
8. Zodpovednosť a povinnosti zamestnávateľa pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri vykonávaní potrebných opatrení nie sú dotknuté povinnosťami vedúcich zamestnancov a zamestnancov o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.
9. Náklady spojené so zabezpečením starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci vždy znáša zamestnávateľ, tieto náklady v žiadnom prípade nesmie presunúť na zamestnanca.

Oboznamovanie a informovanie zamestnancov

1. Zamestnávateľ je povinný

- Oboznamovať pravidelne zamestnancov, zrozumiteľne a preukázateľne so zreteľom na vykonávané práce, ktoré sa týkajú výkonu práce, s
 - príslušnými právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
 - zásadami bezpečnosti práce
 - zásadami ochrany zdravia pri práci
 - bezpečnými pracovnými predpismi

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 9 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Vykonávať oboznámenie zamestnanca pri jeho prijatí do zamestnania, pri preložení na inú prácu, pri poverení inou prácou alebo zavedením novej technológie, nových pracovných postupov alebo strojov a zariadení.
 - Označovať zreteľne pracoviská a zariadenia, ktoré môžu ohroziť alebo poškodiť zdravie zamestnanca
2. Zamestnávateľ je povinný zamestnancom poskytnúť potrebné informácie o
 - nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch posúdenia rizika,
 - preventívnych a ochranných opatreniach, ktoré zamestnávateľ vykonal na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia na svojich pracoviskách,
 - opatreniach a o postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, ako aj v prípade záchranných prác a evakuácie,
 - ochranných a preventívnych opatreniach navrhnutých a nariadených orgánmi dozoru a inými orgánmi, potrebnými na zlepšenie nimi zisteného stavu.
 3. Zamestnávateľ poskytne potrebné informácie aj odborným zamestnancom, ktorých poveril vykonaním úloh pri zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ako aj tých ktorí tieto jeho úlohy plnia dodávateľským spôsobom.
 4. Oboznámenie, školenie a výcvik zamestnancov a zástupcov zamestnancov, ktoré zabezpečuje zamestnávateľ v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, sa musia uskutočňovať v pracovnom čase.

Povinnosti zamestnávateľa pri bezprostrednom a vážnom ohrození života

1. Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci v prípade bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia je zamestnávateľ povinný najmä
 - vopred vykonať opatrenia a zabezpečiť prostriedky potrebné na ochranu života a zdravia zamestnancov v prípade mimoriadnej situácií vrátane požiarov a na poskytnutie prvej pomoci,
 - včas informovať o ohrození a o ochranných opatreniach všetkých zamestnancov, ktorí sú alebo môžu byť vystavení tomuto ohrozeniu
 - vykonať opatrenia, aby sa zamestnanci mohli postarať o zdravie a bezpečnosť svoju, prípadne iných osôb a aby podľa svojich možností zabránili následkom tohto ohrozenia
 - vydať pokyny a zabezpečiť, aby zamestnanci mohli zastaviť svoju prácu, okamžite opustiť pracovisko a odísť do bezpečia,
 - nepožadovať od zamestnancov s výnimkou odôvodnených a výnimočných prípadov, aby pracovali alebo sa zdržiavali na pracovisku, na ktorom existuje takéto ohrozenie
 - určiť postup pre prípad záchranných prác, evakuácie a vzniku poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, na tento účel vybaviť pracoviská prostriedkami prvej pomoci, určiť a odborne spôsobilými osobami vyškoliť zamestnancov na vykonanie záchranných

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 10 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

prác a evakuácie a na poskytovanie prvej pomoci a zabezpečiť potrebné kontakty s príslušnými zdravotnými, záchrannými a protipožiarnymi pracoviskami.

2. Zamestnávateľ nesmie posudzovať ako nesplnenie pracovných povinností, ak zamestnanec odmietol vykonať prácu, prerušil prácu alebo opustil pracovisko, aby odišiel do bezpečia, ak sa dôvodne domnieval, že je bezprostredne a vážne ohrozený život alebo zdravie jeho alebo iných osôb.

Kontrolná činnosť

Zamestnávateľ je povinný

- a) sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie príslušných právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci, a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov,
- b) kontrolovať
 - stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane stavu bezpečnosti technických zariadení, zabezpečiť v intervaloch určených osobitnými predpismi:
 - hodnotenie faktorov pracovného prostredia
 - odborné prehliadky
 - odborné skúšky zamestnancov
 - odborné skúšky strojného a technologického zariadenia
 - či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok, alebo psychotropných látok a či dodržiavajú určený zákaz fajčenia
 - činnosť zamestnanca na odlúčenom pracovisku a zamestnanca, ktorý pracuje na pracovisku sám
- c) kontrolovať a vyžadovať používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, ochranných zariadení a iných ochranných opatrení,
- d) vykonávať najmenej raz za rok pravidelnú previerku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- e) odstraňovať nedostatky zistené pri kontrolnej činnosti

Spolupráca zamestnávateľa a zamestnancov

Zamestnávateľ umožňuje zamestnancom, príslušnému odborovému orgánu a zástupcovi zamestnancov zúčastňovať sa na riešení problematiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vopred s nimi prerokúvať otázky týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, najmä im umožňuje vyjadriť sa k :

- politike bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a programu jej uskutočňovania,
- návrhu na výber pracovných prostriedkov, technológií organizácie práce, k pracovnému prostrediu a k pracovisku,

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 11 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- návrhu na určenie zamestnancov, ktorý budú vykonávať úlohy pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- posúdeniu rizika, určeniu a vykonávaniu ochranných opatrení vrátane poskytnutia osobných ochranných pracovných prostriedkov a prostriedkov kolektívnej ochrany,
- pracovným úrazom, chorobám z povolania a ostatným poškodeniam zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov ich zisťovania a k návrhom opatrení,
- spôsobu a rozsahu informovania zamestnancov, zástupcov zamestnancov poverených plnením úloh bezpečnostnotechnickej služby,
- zabezpečovaniu úloh bezpečnostnotechnickej služby,
- plánovaniu a zabezpečovaniu oboznamovania a informovania zamestnancov a ku školeniu zamestnancov,

Povinnosti a práva zamestnancov

1) Zamestnanec je pri práci povinný:

- dodržiavať právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - dodržiavať ostatné predpisy a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - zásady bezpečnej práce,
 - zásady ochrany zdravia pri práci,
 - zásady bezpečného správania na pracovisku,
 - určené pracovné postupy s ktorými bol riadne preukázateľne oboznámený,
- konať tak aby umožnil iným plniť povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- vykonávať práce, obsluhovať stroje a zariadenia a používať náradie, látky a ostatné prostriedky v súlade s.
 - návodom na obsluhu s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený,
 - poznatkami, ktoré sú súčasťou vedomostí a zručností v rámci získanej odbornej spôsobilosti,
- obsluhovať vybrané stroje a zariadenia a vykonávať vybrané činnosti, ktoré ustanovujú osobitné predpisy, len ak má na ich obsluhu a vykonanie osobitné oprávnenie vydané právnickou alebo fyzickou osobou uvedenou ak je zamestnávateľom na túto obsluhu alebo činnosť poverený,
- náležite používať bezpečnostné a ochranné zariadenia, nevyrad'ovať ich s prevádzky a svojvoľne ich meniť,
- používať určeným spôsobom pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky a starať sa o ne,
- zúčastňovať sa na školení a výcviku zabezpečovanom zamestnávateľom v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobiť sa skúškam a lekárskeym prehliadkam ustanoveným osobitným predpisom,
- oznamovať bez zbytočného odkladu svojmu nadriadenému nedostatky, ktoré by pri práci mohli ohroziť bezpečnosť zdravia, najmä bezprostredne a vážne ohrozenie života alebo zdravia, a podľa svojich možností zúčastňovať sa na ich odstraňovaní,

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 12 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- podrobiť sa vyšetreniu, ktoré vykonáva zamestnávateľ alebo príslušný orgán štátnej správy, aby zistil či zamestnanec nie je pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok,
- nepoužívať alkoholické nápoje, omamné látky a psychotropné látky na pracovisku zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk, nenastupovať pod ich vplyvom do práce a dodržiavať určený zákaz fajčenia,

2) Zamestnanec má právo:

- prerokúvať so zamestnávateľom všetky otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci súvisiace s jeho prácou a v prípade potreby môže po vzájomnej dohode prizvať na rokovanie aj odborníkov v danom odbore,
 - odmietnuť vykonať prácu alebo opustiť pracovisko, aby sa odobral do bezpečia, ak sa dôvodne domnieva, že je bezprostredne a vážne ohrozený život alebo zdravie jeho alebo iných osôb,
- 3) Ustanovenie odseku 1 a 2 sa primerane vzťahujú aj na osoby, ktoré sú s vedomím zamestnávateľa v jeho priestoroch.
- 4) Zamestnanci majú právo na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na informácie o nebezpečenstvách vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia a o opatreniach na ochranu pred ich účinkami. Zamestnanci sú povinní pri práci dbať o svoju bezpečnosť a zdravie a o bezpečnosť a zdravie osôb, ktorých sa ich činnosť dotýka.
- 5) Ďalšie práva a povinnosti zamestnancov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci môže upravovať osobitné predpisy.

Stavenisko

Vymedzenie a príprava staveniska

- 1) Pri vymedzení staveniska sa musí prihliadať na doterajšie prilahlé priestory a komunikácie s cieľom čo najmenej narušiť tieto priestory, komunikácie a celkovú prevádzku. Komunikácia musia byť riadne vyznačené a osvetlené.
- 2) Stavenisko v zastavanom priestore alebo mieste výkopu musí byť oplotené do výšky najmenej 1,8 m. pri krátkodobých prácach postačí ohradenie dvojtyčovým zábradlím do výšky 1,1m alebo iným vhodným opatrením.
- 3) Pri prácach vykonávaných na verejných komunikáciách, ktoré z prevádzkových alebo technologických dôvodov nemožno ohradiť musí sa zaistiť bezpečnosť prevádzky alebo osôb iným spôsobom a to napríklad: riadením premávky, strážením.
- 4) Stavenisko na ktorom sa pracuje iba z lešenia, debnenia, pracovných plošín alebo s osobným zabezpečením proti pádu z výšky, sa musí vymedziť alebo zabezpečiť.
- 5) Oplotenie alebo ohradenie zasahujúce do verejných komunikácií musí byť v noci a pri zníženej viditeľnosti opatrené výstražným červeným svetlom v čele prekážky a ďalej vo vzdialenosti minimálne každých 50 m.
- 6) Stavenisko mimo zastaveného územia mesta obce nemusí byť oplotené alebo ohradené, ak je vzdialené od verejnej komunikácie viac ako 30 m.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 13 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- 7) Stavenisko mimo zastavaného územia, kde sa nepredpokladá verejný prístup sa nemusí oplotiť alebo ohradiť, ak je s užívateľmi pozemkov dohodnuté, akým spôsobom bude vykonané po obvode staveniska upozornenie na nebezpečenstvo.
- 8) Všetky vstupy na pracovisko, montážne priestory a prístupové cesty, ktoré k nim vedú, sa musia označiť bezpečnostnými značkami a tabuľkami so zákazom vstupu na stavenisko nepovolaným osobám. Oplotenie musí mať uzamykatel'né vstupy a výstupy.
- 9) Na stavenisko kde pracujú aj zahraniční pracovníci, sa musí pre výstražné alebo nariaďujúce bezpečnostné označenia používať vhodné značky a symboly.
- 10) Prístupové komunikácie, pracovné plochy a podobne sa musia po celý čas výstavby na stavenisku udržiavať v bezpečnom stave.
- 11) Pri stavebných prácach za zníženej viditeľnosti sa musí zabezpečiť dostatočné osvetlenie.
- 12) V prírodnom osobitnom chránenom území možno na stavenisku zriaďovať len takú stavbu zariadenia staveniska, ktorá nie je spojená so zemou pevným základom.
- 13) Odvádzanie zrážkovej a odpadovej vody zo staveniska sa musí zabezpečiť tak, aby sa zabránilo rozmočeniu pozemku staveniska vrátane vnútornej staveniskovej komunikácie, aby sa nenarušovalo a neznečisťovalo odtokové zariadenie pozemnej komunikácie a inej plochy priľahlej k stavenisku a aby sa nespôsobil ich podmáčanie.
- 14) Podzemné energetické, telekomunikačné, vodovodné a kanalizačné vedenia v priestoroch staveniska musia byť polohovo a výškovo vyznačené pred začatím stavby.
- 15) Verejné priestranstvo a pozemné komunikácie dočasne užívané na stavenisku pri súčasnom zachovaní ich užívania verejnosťou sa musia počas spoločného užívania bezpečne chrániť a udržiavať.
- 16) Verejné priestranstvo a pozemná komunikácia sa pre stavenisko môžu užívať len v určitom rozsahu a v určitom čase. Po ukončení ich užívania ako staveniska musia byť uvedené do pôvodného stavu ak nebudú určené na iné využitie.
- 17) Na nezastavanej ploche stavebného pozemku sa musí zachovať zeleň pred poškodením s výnimkou prípadov ustanovených osobitným predpisom.

Vytýčenie staveniska

Okolie staveniska a obvod staveniska musí byť riadne označené a usporiadané tak, aby bolo jasne viditeľné. Preto sa odporúča celé stavenisko opatriť provizórnym plotom a zároveň tabuľkami stavenisko, zákaz vstupu a podobne.

Zariadenie staveniska

- 1) Pred začatím hlavných stavebných prác vybudovať zariadenie staveniska. Zabezpečiť prísun pitnej vody pre zamestnancov, zabezpečiť šatne pre zamestnancov. Pri dimenzovaní dodržať normu STN 73 4108 Skrinkové šatne.
- 2) Pred začatím prác zabezpečiť potrebné množstvo umývadiel. Pri dimenzovaní dodržať normu STN 73 41 08
- 3) Zabezpečiť potrebné množstvo prenosných chemických záchodov súlade s normou STN 73 4108.

Pripojenie stavby na miestny rozvod technického vybavenia územia

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 14 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

1. Miestny rozvod technického vybavenia územia je nadzemné alebo podzemné vedenie.
2. Stavba sa podľa druhu a potreby napája na zdroj pitnej vody, vody na hasenie požiaru, na potrebné energie, zariadenia na zneškodnenie odpadových vôd a na telekomunikačnú sieť.
3. Stavba musí byť prednostne napojená na verejnú kanalizáciu. Ak voda nespĺňa podmienky na vypustenie do verejnej kanalizácie, treba zriadiť zariadenie na jej prečistenie.
4. Každý prestup miestneho rozvodu technického vybavenia územia do stavby alebo jej časti musí byť utesnený proti vnikaniu nečistôt, plynov a kvapalín.

Prvá pomoc

V priestore zariadenia staveniska vyčleniť miestnosť, ktorá slúži na podávanie prvej pomoci. Je potrebné túto miestnosť označiť. Miestnosť na poskytovanie prvej pomoci je vybavená základnými prostriedkami a vybavením prvej pomoci a je ľahko prístupná aj pri manipulácii s nosidlami. V miestnosti sa nachádza manuál poskytovania prvej pomoci. Všetci zamestnanci musia byť riadne zaškolení a poučení o základoch prvej pomoci. Adresa a telefónne čísla sú viditeľne umiestnené na miestach s prostriedkami na poskytovanie prvej pomoci.

Požiarňa ochrana

1. Podľa charakteru staveniska, jeho rozlohy, použitia priestorov, zariadení, fyzikálnych a chemických vlastností používaných látok, ako aj podľa max. počtu prítomných osôb je potrebné zabezpečiť dostatočný počet požiarnotechnických zariadení a požiarnych vodovodov (Zákon č. 314/2001 Z.z. o Ochrane pred požiarom.) Počas výstavby budú jednotliví zhotovitelia dodržiavať zásady požiarnej prevencie v zmysle vyhlášky č. 121/2002 o zásadách požiarnej prevencie. Pred začatím prác zabezpečí odborne spôsobilá osoba školenie konkrétnych zamestnancov a vykoná o tom zápis.
2. Pravidelne kontrolovať požiarne zariadenia a udržiavať ich funkčné. V pravidelných intervaloch ich testovať a vykonať skúšky funkčnosti. Zabezpečiť aby boli všetky požiarne vodovody prístupné.
3. Označenie musí byť trvanlivé a umiestnené na vhodnom mieste. Pri výstavbe dbať, aby rozvody požiarnej vody boli urobené prednostne v súlade s projektom požiarnej ochrany a sfunkčniť ich čo najskôr. Dbať, aby znemožnený prístup k nim, z dôvodu skladovania materiálu, ktorý by bránil ich použitiu v prípade požiaru.

Osobitné nebezpečenstvá

- Zabezpečiť, aby zamestnanci ktorí sú vystavení účinkom škodlivej hladiny hluku alebo škodlivým vonkajším vplyvom, napríklad plynu, výparom, alebo prachu používali bezpečnostné pomôcky.
- Ak zamestnanci vchádzajú do priestoru, v ktorom ovzdušie môže obsahovať toxické alebo nebezpečné látky alebo v ktorom je nedostatočné množstvo kyslíka alebo ak je ovzdušie

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 15 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

zápalné, musí byť uzavretý priestor monitorovaný a musia byť prijaté vhodné preventívne opatrenia.

- Zamestnanec v stiesnenom priestore nesmie za žiadnych okolností byť vystavený vysokému ohrozeniu. Zvonku ho musí sledovať ďalší zamestnanec a na zaistenie účinnej a okamžitej pomoci sa prijímú všetky primerané bezpečnostné opatrenia.

Používanie označenia, symbolov a signálov na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Bezpečnostné a zdravotné označenie sa vzťahuje na konkrétne predmet, činnosť alebo situáciu a poskytuje pokyny alebo informácie potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa potreby prostredníctvom značky, farby, svetelného označenia alebo akustického signálu, slovnej komunikácie alebo ručných signálov.

Typy označenia

1. Trvalé značky sa musia používať na označenie zákazu, výstrahy, príkazu, na označenie núdzových východov, únikových ciest a na umiestnenie prostriedkov prvej pomoci. Na trvalé vyznačenie umiestnenia požiarnotechnického zariadenia a jeho označenie sa musí požiť značka a bezpečnostná farba. Miesto, na ktorom je nebezpečenstvo zrážky a prekážkou alebo nebezpečenstvo pádu, musí sa vyznačiť bezpečnostnou farbou alebo značkami.
2. Svetelné označenie, akustické signály alebo slovná komunikácia sa musí použiť, ak treba signalizovať nebezpečenstvo alebo upozorniť zamestnancov a iné osoby na pracovisku, aby vykonali mimoriadne opatrenia, alebo upozorniť na núdzovú evakuáciu. Pritom treba zohľadniť vzájomnú zámenu a kombináciu označení.
3. Ručné signály alebo slovná komunikácia sa musia použiť, ak to situácia vyžaduje.

Vzájomná zámena a kombinácia označení

1. Pri dodržaní rovnakej účinnosti označení možno použiť ktorúkoľvek z týchto kombinácií.
 - bezpečnostnú farbu alebo značku na označenie miesta, na ktorom je prekážka alebo nebezpečenstvo pádu
 - svetelné označenie, akustické signály alebo slovná komunikácia
 - ručné signály alebo slovnú komunikáciu
2. Súčasne možno použiť tieto kombinácie
 - Svetelné označenie a akustické signály
 - svetelné označenie a slovnú komunikáciu
 - ručné signály a slovnú komunikáciu

Používanie bezpečnostnej farby

Bezpečnostná farba má osobitný význam podľa tejto tabuľky:

Farba	Význam alebo účel	Pokyny a informácie
	základná značka	nebezpečné správanie

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 16 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025	
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020	

ČERVENÁ	signalizácia nebezpečenstva	stát', zastaviť, zariadenie na núdzové vypnutie, evakuácia
ŽLTÁ ALEBO ŽLTÓ – ORANŽOVÁ	výstražná značka	upozornenie, výstraha, kontrola
MODRÁ	príkazová značka	osobitné správanie alebo činnosť, povinnosť nosiť osobné ochranné pracovné prostriedky
ZELENÁ	značky pre núdzový východ, únikové cesty, prvú pomoc	Dvere, východy, komunikácie, zariadenie, vybavenie
	bez nebezpečenstva	Návrat do normálneho stavu

Podmienky používania

- Značky umiestňovať v primeranej výške a v polohu vhodnej z hľadiska zorného uhla so zreteľom na prekážky, a to pri vstupe na miesto všeobecného ohrozenia alebo bezprostrednej blízkosti konkrétneho ohrozenia, alebo predmetu. Značky musia byť umiestnené na dobre osvetlenom, ľahko prístupnom mieste. Ak osvetlenie nie je dostatočné, použijú sa fosforeskujúce farby, reflexné materiály alebo umelé osvetlenie.
- Značka sa musí odstrániť ak zanikne dôvod na jej používanie.

Vnímanie označenia

- Vnímanie označenia nesmie byť nepriaznivo ovplyvnené
 - prítomnosťou ďalšej značky alebo zdroja signálu rovnakého typu najmä sa nesmie:
 - umiestniť veľký počet označení v tesnej blízkosti
 - používať súčasne dve svetelné označenia, ktoré by sa mohli zameniť
 - používať dva akustické signály súčasne
 - používať akustické signály v hlučnom prostredí
 - nevhodným návrhom, nedostatočným počtom, nesprávnym umiestnením, zlým stavom alebo nesprávnou signalizačným zariadením
- Značka a signalizačné zariadenia sa musia čistiť, udržiavať, kontrolovať, opravovať a podľa potreby pravidelne vymieňať.
- Počet a umiestnenie používaných značiek alebo signalizačných zariadení závisí od miery ohrozenia alebo nebezpečenstva a od veľkosti priestoru, ktorý sa má pokryť.
- Označenie, ktoré vyžaduje napojenie na zdroj energie, musí byť pre prípad prerušenia dodávky energie napojené na núdzový zdroj.
- Aktivácia svetelného označenia alebo akustického signálu určuje, kedy sa začína požadovaná činnosť; svetelné označenie alebo akustický signál musí byť tak dlho, ako si to činnosť vyžaduje.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 17 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

6. Svetelné označenie a akustický signál sa musí pred uvedením do prevádzky a pravidelne v primeraných intervaloch kontrolovať, aby sa zabezpečila ich správna funkcia.
7. Ak sú sluchové alebo zrakové schopnosti zamestnancov znižovať vrátane zníženia spôsobeného nosením osobných ochranných pracovných prostriedkov, musia sa vykonať opatrenia na doplnenie alebo nahradenie príslušného označenia.
8. Plochy, miestnosti alebo uzavreté priestory používané na skladovanie nebezpečných látok alebo prípravkov musia byť označené vhodnou výstražnou značkou alebo označené, ak jednotlivé obaly alebo nádoby nie sú dostatočne označené.

Používané značky Zákazové značky:

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 18 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Zákaz fajčenia

Zákaz fajčenia a používania
otvoreného ohňa

Zákaz vstupu pre chodcov

Zákaz hasenia vodou

Zákaz pitia

Nepovolaným vstup
zakázaný

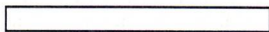
Priemyselným vozidlám
vyjazd zakázaný

Zákaz dotýkať sa

Príkazové značky:

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 19 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Prikaz na ochranu zraku

Prikaz na používanie
ochrannej prilby

Prikaz na ochranu sluchu

Prikaz na ochranu
dýchacích ciest

Prikaz na ochranu nôh

Prikaz na ochranu rúk

Prikaz na používanie
ochranného odevu

Prikaz na ochranu tváre

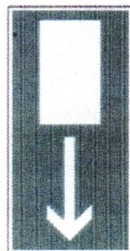
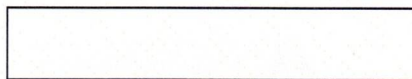
Prikaz na používanie
bezpečnostného závesného
systému

Cesta vyhradená pre
chodcov

Všeobecná prikazová značka
(používa sa spolu
s doplnkovou značkou)

Núdzový východ alebo úniková cesta

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 20 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Nebezpečenstvo požiaru
alebo vysokej teploty

Nebezpečenstvo výbuchu

Nebezpečenstvo jedovatej
látky

Nebezpečenstvo poleptania

Nebezpečenstvo
rádioaktívnej látky

Nebezpečenstvo pádu alebo
pohybu zaveseného bremena

Nebezpečenstvo pohybujúcich
sa priemyselných vozidiel

Nebezpečenstvo úrazu
elektrickým prúdom

Iné nebezpečenstvo

Nebezpečenstvo laserového
lúča

Nebezpečenstvo látky
podporujúcej horenie

Nebezpečenstvo
neionizujúceho žiarenia

Nebezpečenstvo silného
magnetického poľa

Nebezpečenstvo zakopnutia

Nebezpečenstvo pádu

Biologické nebezpečenstvo

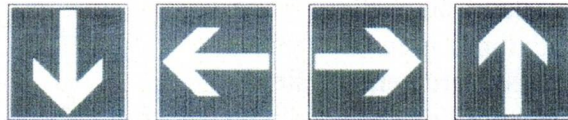

Nebezpečenstvo nízkej
teploty

Nebezpečenstvo škodlivej
alebo dráždivkej látky

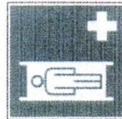
INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 21 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

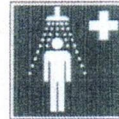
Určenie smeru (doplnková informačná značka)

Miesto prvej pomoci

Nosidlá

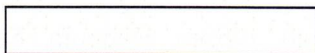
Bezpečnostná sprcha

Prostriedky na vymývanie očí

Telefón na núdzové volanie

Požiarňa hadica

Rebrik

Hasiaci prístroj

Telefón na núdzové volanie
v prípade požiaru

Určenie smeru (doplnková informačná značka)

Minimálne požiadavky na slovnú komunikáciu

- Hovorené správy majú byť krátke, jednoduché a zrozumiteľné. Vyjadrovacia schopnosť hovorca a sluchová schopnosť poslucháča musí zabezpečovať spoľahlivú komunikáciu.
- Slovná komunikácia je buď priama, prostredníctvom ľudského hlasu, alebo nepriame, prostredníctvom ľudského alebo syntetického hlasu, ktorý sa vysiela vhodnými prostriedkami.
- Komunikujúce osoby musia dobre ovládať používaný jazyk, aby boli schopné správne vyslovovať a správne porozumieť hovorenej správe a na základe tejto správy sa správať vhodným spôsobom so zreteľom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.
- Ak sa slovná komunikácia použije namiesto ručných signálov spolu s ručnými signálmi, použijú sa tieto určené slová:
 - Štart naznačiť začiatok príkazu
 - Stop prerušiť alebo ukončiť pohyb

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 22 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

c. Koniec	zastaviť činnosť
d. Zdvihni	zdvihnúť bremeno vyššie
e. Spusti	spustiť bremeno nižšie
f. Vpred	na koordináciu so zodpovedajúcimi ručnými signálmi
g. Vzad	na koordináciu so zodpovedajúcimi ručnými signálmi
h. Vpravo	na koordináciu so zodpovedajúcimi ručnými signálmi
i. Vľavo	na koordináciu so zodpovedajúcimi ručnými signálmi
j. Pozor	na núdzové zastavenie
k. Rýchlo	zrýchliť pohyb z dôvodu bezpečnosti

Minimálne požiadavky na ručné signály

1. Ručné signály musia byť presné, jednoduché, ľahko vykonateľné, zrozumiteľné odlišné od ostatných signálov.
2. Ak sa používajú súčasne obidve ramená alebo ruky, musia sa pohybovať symetricky a ukazovať iba jeden signál.
3. Osoba, ktorá dáva signály nesmie vykonávať iné činnosti okrem riadenia činnosti a zaistovania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov.
4. Signalista musí byť schopný sledovať zrakom všetky činnosti tak, aby nebola ohrozená jeho bezpečnosť a zdravie. Ak sa tieto podmienky nedajú splniť musí sa zabezpečiť ďalší signalista, alebo viacerí .
5. Obsluha musí ľahko rozoznať signalistu. Pre tento účel odporúčame použiť vesty výraznej oranžovej farby.
6. Ak nie je obsluha schopná bezpečne vykonať príkazy, ktoré prijala, musí prerušiť prebiehajúcu prácu (činnosť), aby si vyžiadala nové pokyny.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 23 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Tabuľka ručných signálov.

Význam	Opis	Ilustrácia
A. Všeobecné signály		
ŠTART Výstraha Začiatok príkazu	Obe ramená sú vystreté vodorovne, dlane sú obrátené dopredu	
STOP Prerušenie Koniec pohybu	Pravé rameno smerom hore, dlaň je obrátená dopredu	
KONIEC Koniec činnosti	Obe ruky sú tesne nad sebou vo výške hrudníka	
B. Vertikálne pohyby		
ZDVIHNUTIE	Pravé rameno smeruje hore, dlaň je dopredu a pomaly opisuje kruh	
SPUSTENIE	Pravé rameno smeruje dole, dlaň je obrátená dovnútra a pomaly opisuje kruh	
VERTIKÁLNA VZDIALENOSŤ	Ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť	
C. Horizontálne pohyby		
POHYB VPRED	Obe ramená sú ohnuté, dlane sú obrátené hore a predlaktie sa pomaly pohybuje smerom k telu	
POHYB VZAD	Obe ramená sú ohnuté, dlane sú obrátené dolu a predlaktia sa pohybujú smerom od tela	
VPRAVO Do signálu	Pravé rameno je vystreté vodorovne, dlaň je obrátená dolu a pomaly robí pohyby vpravo	
VĽAVO Do signálu	Ľavé rameno je vystreté vodorovne, dlaň je obrátená dolu a pomaly robí pohyby vľavo	

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 24 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

HORIZONTÁLNA VZDIALENOSŤ	Ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť	
D. Nebezpečenstvo		
NEBEZPEČENSTVO Núdzové zastavenie	Obe ramená smerujú hore, dlane sú obrátené dopredu	
RÝCHLO	Všetky pohyby rýchlejšie	
POMALY	Všetky pohyby pomalšie	

Minimálne požiadavky na označenie nádob a potrubí

- Nádoby, ktoré obsahujú nebezpečné látky a prípravky používame na skladovanie týchto nebezpečných látok a prípravkov a potrebné rozvody a vedenia, ktoré obsahujú alebo dopravujú nebezpečné látky a prípravky, musia byť označené piktogramom alebo symbolom na farebnom pozadí v súlade s osobitnými predpismi.
- Táto požiadavka sa nevzťahuje na nádoby používané krátkodobo a na nádoby, ktorých obsah sa často mení, ak sú prijaté vhodné opatrenia, ktoré zabezpečia tú istú úroveň ochrany.
- Uvedené označenia môžu byť:
 - Nahradené výstražnými značkami, ak sa použijú rovnaké piktogramy alebo symboly.
 - Doplnenie ďalšími informáciami, napr. názov alebo zloženie nebezpečnej látky alebo prípravku a podrobnosti o nebezpečenstve.
 - Pri doprave nádob na pracovisku doplnené alebo nahradené značkami, ktoré sa používajú pri preprave nebezpečných látok alebo prípravkov.
- Označenie musí byť upevnené, nelepené alebo namaľované na viditeľnom mieste.
- Označenie, ktoré sa používa na potrubí, musí byť viditeľne umiestnené v blízkosti najnebezpečnejších miest, a to ventilov a rozoberateľných spojov, a vo vhodne zvolených vzdialenostiach.
- Plochy, miestnosti alebo uzavreté priestory používané na skladovanie nebezpečných látok alebo prípravkov musia byť označené vhodnou výstražnou značkou, piktogramom alebo symbolom na farebnom pozadí, ak obaly alebo nádoby nie sú dostatočne označené na tento účel so zreteľom na ich rozmer.
- Sklady nebezpečných látok alebo prípravkov môžu byť označené výstražnou značkou pre iné nebezpečenstvo.
- Toto označenie musí byť umiestnené v blízkosti skladovej plochy alebo pri vstupe do skladovacích priestorov.

Minimálne požiadavky na označenie a umiestnenie požiarnotechnického zariadenia.

- Požiarnotechnické zariadenie musí byť označené farbou určenou pre tieto zariadenia a príslušnou značkou. Značkou musí byť vyznačené aj miesto na ktorom sa toto zariadenie nachádza, a prístup k nemu .
- Požiarnotechnické zariadenie sa označuje výlučne červenou farbou.
- Červená plochy musí byť dostatočne veľká, aby zariadenie bolo ľahko rozpoznateľné.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 25 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

4. Na vyznačenie miesta, na ktorom sa požiarnotechnické zariadenie nachádza, sa musia používať značky ustanovené v Nariadení vlády **SR 387/2006Z.z.**

Minimálne požiadavky na označenie prekážok, nebezpečných miest a komunikácií.

1. Miesta, na ktorých je nebezpečenstvo zrážky s prekážkou, nebezpečenstvo pádu alebo padajúceho predmetu, označia sa striedavo žltými a čiernymi pásmi alebo červenými a bielymi pásmi, ak sú tieto miesta zamestnancom prístupné.
2. Rozmery označenia musia byť primerané veľkosti prekážky alebo nebezpečného miesta.
3. Žlté a čierne alebo červené a biele pásy musia mať sklon 45° a musia byť približne rovnakej šírky.

Vzor:

4. Ak používanie a vybavenie priestorov vyžaduje zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov, musia sa komunikácie pre vozidlá vyznačiť pásmi neprerušovanými výraznej farby, prednostne žltej alebo bielej a to zo zreteľom na farbu podkladu.
5. Pásy musia byť umiestnené tak aby určovali potrebnú bezpečnú vzdialenosť medzi vozidlom a ďalším predmetom, ktorý môže byť v jeho blízkosti, ako aj medzi vozidlom a chodcom.
6. Ak je to možné, trvalé komunikácie vo vonkajších priestoroch majú byť vyznačené v súlade s bodmi 4 a 5, ak nie sú zabezpečené vhodnými zábranami alebo ak nie sú vybudované chodníky.

Minimálne požiadavky na svetelné zdroje.

Vlastnosti

1. Svetelné označenie je vyrobené z priehľadného materiálu a je osvetlené zvnútra, tak aby vytvorilo dojem svietiaceho povrchu.
2. Vyžarované svetlo musí byť dostatočne kontrastné so zreteľom na okolité prostredie a v súlade s ustanovenými podmienkami použitia značky, aby nevznikal odlesk z dôvodu svetla alebo znížená viditeľnosť označenia z dôvodu slabého svetla.
3. Svetelná plocha, ktorá vydáva signál, môže byť jednofarebná alebo môže obsahovať piktogram na určenom pozadí.
4. Farba svetelnej plochy musí byť použitá v súlade s Nariadením vlády **SR 387/2006 Z.z.**
5. Piktogram musí vyhovovať požiadavkám Nariadenie vlády 387/2006 Z.z..

Osobitné pravidlá používania

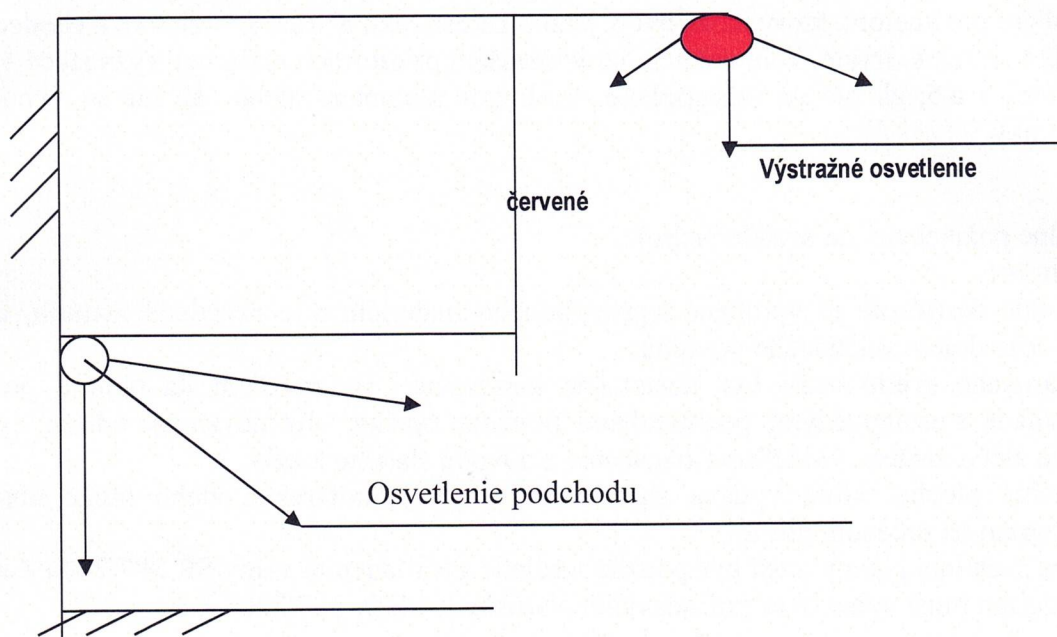
1. Ak má zariadenie schopnosť vysielat' prerušovaný alebo neprerušovaný signál, prerušovaný signál sa použije na označenie vyššej miery nebezpečenstva alebo naliehavej potreby požadovaného alebo určeného zásahu alebo činnosti, ako označuje neprerušovaný signál.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 26 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Trvanie a frekvencia prerušovaného signálu musia byť také, aby zabezpečili správne pochopenie významu signálu a vylúčili zámenu a iným označením alebo vylúčili zámenu s neprerušovaným signálom.
- Ak sa namiesto akustického signálu alebo spolu s akustickým signálom používa prerušovaný svetelný signál, musia sa použiť rovnaké kódy.
- Zariadenie na vysielanie prerušovaného svetelného signálu pre prípad vážneho ohrozenia musí byť pod odborným dohľadom a musí byť vybavené pomocným svetidlom.

Osvetlenie

- Pracoviská, priestory a komunikácie sa musia dostatočne osvetliť prirodzeným osvetlením a umelým osvetlením v noci. Ak je denné osvetlenie nedostatočné, treba použiť prenosné svetelné zdroje odolné proti nárazom. Farebné umelé osvetlenia nemôže rušiť ani ovplyvňovať vnímanie svetelnej signalizácie alebo bezpečnostného označenia. STN 36 0004, STN 36 0450, STN 36 0451.
- Osvetlenie pracovísk, priestorov a komunikácií umiestniť tak, aby nebolo zdrojom úrazu zamestnancov. STN 36 0004, STN 36 0450, STN 36 0451.
- Pracoviská, priestory a komunikácie, na ktorých budú zamestnanci pri výpadku umelého osvetlenia primeranej intenzity podľa normy STN 36 00004, STN EN 60598-2-22.

Dvere

- V prípade použitia posuvných dverí, tieto vybaviť bezpečnostným zariadením na ochranu pred vykoľajením a vypadnutím. Dvere a brány otvárajúce sa smerom nehor vybaviť mechanizmom, ktorý ich zabezpečí proti samovoľnému spadnutiu.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 27 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Dvere a brány na únikových cestách riadne označiť. Pokiaľ budú dvere plniť funkciu požiarnych uzáverov, musia byť prevádzkované v zmysle vyhlášky 285/2001 Z.z..
- V bezprostrednej blízkosti brán, ktoré sú určené prevažne pre dopravné prostriedky, umiestniť aj dvere pre osoby, ak nie je prechod osôb týmto bránami bezpečný. Tieto dvere viditeľne označiť a zabezpečiť, aby boli stále priechodné.
- Mechanické dvere a brány zabezpečiť, aby neohrozovali osoby. Vybaviť ich ľahko identifikovateľným a prístupným núdzovým ovládačom. Ak sa v prípade výpadku el. prúdu nedajú otvárať automaticky, musia byť vybavené ručným ovládaním.
- Dvere núdzových východov sa otvárajú smerom von. Dvere núdzových východov nie sú zamknuté alebo zaistené takým spôsobom, ktorý by znemožnil jednoduché a rýchle otvorenie človekom, ktorý ich má použiť v prípade ohrozenia.
- Núdzové východy nie sú vybavené posuvnými alebo otáčavými dverami.
- Umiestenie, počet a rozmery dverí a brán a materiál použitý na ich výrobu závisia od charakteru a použitia miestnosti alebo priestorov.
- Prieľadné dvere sú primerane a viditeľne označené.
- Výkyvné dvere a brány sú prieľadné alebo majú prieľadné plochy.
- Prieľadné alebo priesvitné plochy na dverách a bránach, ak nie sú vyrobené z bezpečných materiálov, sú chránené pred rozbitím, ak existuje riziko poranenia zamestnancov pri ich rozbití.

Komunikácia a ohrozené prostredie

- Komunikácie vrátane schodísk, pevných rebríkov, nakladacích plošín a rámp sú navrhované, umiestnené, situované a riešené tak, aby zabezpečovali ľahký, bezpečný a vhodný prístup, ktorý nebude ohrozovať zamestnancov nachádzajúcich sa v ich blízkosti.
- Komunikácie určené pre chodcov a na prepravu tovaru vrátane tých, ktoré sa používajú na nakladanie a vykladanie, sú vyhotovené so zreteľom na počet používateľov a druh činnosti na nich vykonávaných. Ak sa na dopravných komunikáciách používajú dopravné prostriedky, pre chodcov je vymedzený, dostatočne voľný priestor alebo primerané ochranné zariadenia. Komunikácie treba viditeľne označiť a pravidelne kontrolovať a udržiavať.
- Medzi dopravnými komunikáciami pre vozidlá a dverami, bránami, priečhodmi pre chodcov, chodbami a schodiskami vytvoriť dostatočne voľný priestor.
- Ak sa na stavenisku vyskytujú priestory s obmedzeným vstupom, tieto priestory vybaviť zariadeniami, ktoré zabránia vstupu neoprávnených osôb. Na ochranu zamestnancov oprávnených vstupovať do nebezpečných priestorov sú vykonané primerané opatrenia. Nebezpečné priestory sú viditeľne označené.

Vetranie

- Vykonávajú sa opatrenia na zaistenie dostatočného čerstvého vzduchu s ohľadom na používaný pracovný postup a fyzickú námahu vyžadovanú od zamestnanca.
- Núdzový vetrací systém, ak sa použije, treba udržiavať v prevádzkyschopnom stave a zabezpečiť, aby nevytváral prievan, ktorý by ohrozil zdravie zamestnancov.
- V prípade, že sa používa klimatizácia alebo nútené vetranie, zariadenie nesmie vytvárať prievan, ktorý by zamestnancom zhoršoval pracovnú pohodu.
- Usadeniny alebo znečistenia, ktoré by mohli znečisťovaním ovzdušia bezprostredne ohroziť zdravie zamestnancov, musia byť bez zbytočného odkladu odstránené.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 28 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Teplota

1. Teplota počas výkonu práce musí byť primeraná ľudskému organizmu so zreteľom na používané pracovné metódy fyzický výkon zamestnanca.
2. Teplota v oddychových priestoroch, miestnostiach pre obslužný personál, hygienických zariadeniach, v jedálňach na poskytovanie prvej pomoci musí byť primeraná účelu ich používania.
3. Okná, strešné okná, svetlíky a sklené steny umožňujú tienenie pred nadmerným slnečným svetlom so zreteľom na charakter práce a na využívaný priestor.

Únikové cesty a východy

1. Únikové cesty a východy Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 288/2000 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiaru bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb, musia byť trvalo voľné a vedú, ak je to možné, najkratšou cestou do bezpečného priestoru alebo na voľné priestranstvo.
2. V prípade ohrozenia zamestnanci musia mať možnosť opustiť všetky pracovné miesta čo najrýchlejšie a najbezpečnejšie.
3. Únikové cesty a východy označiť v súlade s osobitným predpisom (Nariadenia vlády SR č. 387/2006 Z.z. o požiadavkách na používanie označenia, symbolov a signálov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.) Označenie musí byť trvanlivé a umiestnené na vhodnom mieste.
4. Únikové cesty a východy, komunikácie a dvere budú voľne a bez prekážok, aby sa mohli kedykoľvek použiť.
5. Únikové cesty a východy pri ktorých je potrebné umelé osvetlenie, sa pre prípad výpadku el. prúdu zabezpečia núdzovým osvetlením primeranej intenzity.

Energetické rozvody

1. Energetické rozvody sú navrhované a používané tak, aby nespôsobili požiar alebo výbuch. Osoby sú primerane chránené pred nebezpečenstvom el. prúdu pri priamom alebo nepriamom dotyku.
2. Pri navrhovaní, konštrukcii a výbere pracovných prostriedkov a ochranných zariadení sa berie do úvahy druh a intenzita dodávanej energie, vonkajšie podmienky a spôsobilosť osôb, ktoré majú prístup k častiam rozvodov.
3. Energetické rozvody na stavenisku, najmä ak sú vystavené vonkajším vplyvom, sa musia pravidelne kontrolovať a udržiavať odborne spôsobilou osobou, ktorá o tom bude pravidelne viesť záznam.
4. Energetické, rozvody, ktoré sú na stavenisku musia byť pred začatím prác identifikované, prekontrolované a zreteľne označené.
5. Existujúce elektrické vedenia sa, ak je to možné, preložia mimo stavenisko alebo sa vypnú. Ak to nie je možné, je potrebné ohraničiť ich prekážkou a umiestniť tam pokyny, aby dopravné prostriedky a energetické rozvody na stavenisku boli mimo týchto diaľkových vedení. Vhodné upozornenie alebo závesná ochrana vzdušných energetických rozvodov sa umiestni tak ,aby pod nimi mohli prechádzať dopravné prostriedky.

Pohyb na pracovisku

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 29 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Podlahová plochy na pracovisku musí umožňovať zamestnancom voľný pohyb pri výkone ich práce so zreteľom na umiestnenie zariadenia.

Oddychové miestnosti a ubytovacie priestory

1. Vytvoriť pre zamestnancov oddychové miestnosti, v priestoroch staveniska.
2. Oddychové miestnosti musia byť dostatočne veľké a vybavené primeraným počtom stolov a stoličiek pre určený počet zamestnancov.
3. Ak požiadavka podľa bodu 1 nie je splnená, zamestnanci majú k dispozícii vybavenie, v ktorom môžu zotrvať počas prerušenia práce.
4. V oddychových miestnostiach sú vykonané príslušné opatrenia na ochranu nefajčiarov v súlade so zákonom.

Vnútro staveniskové komunikácie

1. Pred začatím staveniskovej dopravy a pri jej podstatnej zmene sa musia skontrolovať prejazdové profily komunikácií a prevádzkové podmienky.
2. Je zakázaná jazda vozidla pod podjazdom alebo vinou pevnou prekážkou, ak výška vozidla vrátane jeho nákladu nie je nižšia od pojazdu alebo prekážky najmenej o 0,3 m. pojazdy, ktoré majú svetlu výšku nižšiu ako 4,3 m, musia byť označené ako na verejných komunikáciách.
3. Minimálna šírka komunikácie na chôdzi na stavenisku musí byť 0,75 m, pri obojstrannej prevádzke šírka 1,5 m. Komunikácie na chôdzi s väčším sklonom ako 1 : 3 musia mať aspoň na jednej strane jednotyčové zábradlie vysoké 1,1 m.
4. Podchodové výšky musia byť minimálne 2,1 m, výnimočne možno túto výšku znížiť na 1,8 m, pričom sa musia vykonať potrebné bezpečnostné opatrenia a to vyznačením alebo náterom.
5. Prekážky na komunikáciách ovplyvňujúce bezpečný prejazd, ako aj zákaz vjazdu a koniec cesty sa musí označiť bezpečnostnými značkami a tabuľami.
6. Prekážky vyššie ako 0,1m, napr., rúry hadice alebo koľajnice na komunikáciách, ktorými prechádzajú osoby, alebo ktoré slúžia doprave, musia byť vybavené priechodmi a prejazdmi zodpovedajúcej únosnosti.
7. Na komunikáciách, kde hrozí zvýšené nebezpečenstvo pádu osôb, vybehnutia alebo zbehnutie vozidla alebo mechanizačných prostriedkov, sa musia vykonať bezpečnostné opatrenia napr. ohradenie alebo zvodidlá, to sa týka aj konca komunikácie a zákazu vjazdu.

Rôzne ustanovenia

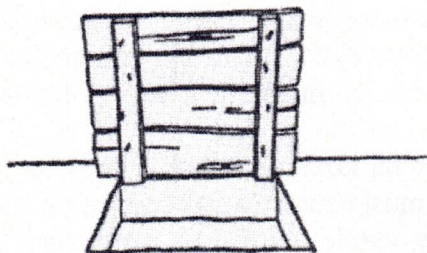
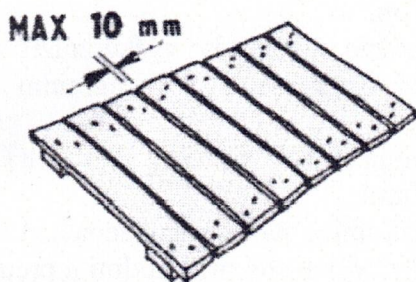
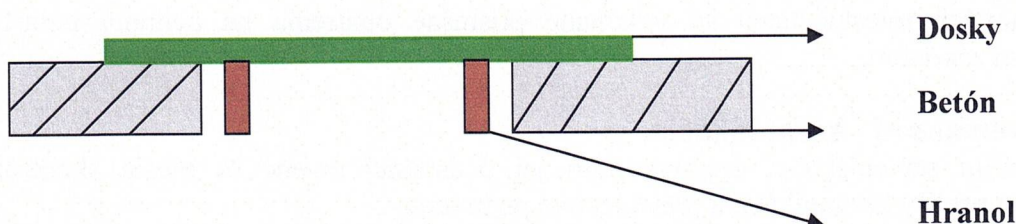
1. Pre zamestnancov pracujúcich na stavenisku treba zabezpečiť dostatočné množstvo pitnej vody alebo iné vhodné nealkoholické nápoje a to aj pre zamestnancov pracujúcich vo vnútorných priestoroch a pre zamestnancov pracujúcich v blízkosti týchto pracovísk.
2. Pre zamestnancov treba poskytovať k dispozícii zariadenia, v ktorých môžu konzumovať jedlo v prijateľných podmienkach a podľa potreby zariadenia na individuálnu prípravu stravy v tiež prijateľných podmienkach.

Zabezpečenie otvorov a jám

1. Všetky otvory a jamy na stavenisku alebo komunikáciách, kde hrozí nebezpečenstvo pádu osôb, musia byť zakryté alebo ohradené.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 30 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

2. Zakrytie súvislým poklopom sa musí vykonať tak, aby ho nebolo možné pri prevádzke odstrániť alebo poškodiť. Poklop musí mať únosnosť zodpovedajúcu predpokladanej prevádzke.
3. Nezakrývajú sa len tie otvory a jamy, v ktorých sa pracuje. Ak sa zdržujú v bezprostrednej blízkosti ďalší zamestnanci, musia sa otvoriť a jamy ohradiť alebo strážiť.
4. Jamy na vápno a podobné látky sa musia vždy ohradiť pevným dvojtyčovým zábradlím vysokým 1,1m.

Vertikálne komunikácie

1. Plochy všetkých schodísk a šikmým rámp musia mať nešmyklavý povrch.
2. Rebrík možno používať len na krátkodobé fyzický nenáročné práce pri použití jednoduchého náradia. Pri vystupovaní alebo zostupovaní musí byť pracovník otočený tvárou k rebríku a musí mať možnosť pridržať sa ho oboma rukami.
3. Po rebríku sa nesmie vynášať alebo znášať bremeno ťažšie ako 20 kg. Na rebríkoch je zakázané pracovať nad sebou. Vystupovať a zostupovať po rebríku súčasne viacerými pracovníkmi je zakázané.
4. Na rebríku nesmú vykonávať práce, pri ktorých sa používajú pneumatické nástroje, vstreľovacie prístroje, reťazové pily a iné nebezpečné nástroje.
5. Je zakázané používať rebrík ako prechodový mostík.
6. Najvyššia povolená pracovná dĺžka drevených rebríkov je 8 m. Ak sa má rebrík nadstaviť, musia sa obe časti bezpečne spojiť. V mieste spojenia sa nesmie meniť sklon rebríka ani vzdialenosť medzi priečkami.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 31 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

7. Rebríky používané na vstup musia presahovať výstupnú plošinu o 1,1m. Presah rebríka sa môže nahradiť pevným držadlami alebo inou pevnou časťou konštrukcie, za ktorú sa možno spoľahlivo zachytiť. Na zabezpečenie stability musí byť rebrík zabezpečený proti posunutiu, bočnému vychýleniu, prevráteniu, alebo rozovretiu. Sklon rebríka nesmie byť menší ako 1:2,5.
8. Za priečkami musí byť voľný priestor najmenej 0,18m, pri päte rebríka zo strany prístupu treba ponechať voľný priestor najmenej 0,6m.
9. Na výstup a zostup medzi podlahami lešenia možno použiť aj drevené zbíjané rebríky s najväčšou dĺžkou 3,5m s priečkami vsadenými do zdvojených postranníc, technický dokumentované typovým výkresom a výpočtom.
10. Povrazové rebríky možno použiť len na výstup a zostup pracovníkov.
11. Na rebríku možno pracovať len v bezpečnej vzdialenosti od horného konca rebríka, pri jednoduchom rebríku vo vzdialenosti chodidiel najviac 0,8m, pri dvojitom rebríku 0,5m od konca rebríka. Pri Práci na rebríku musí zamestnanec, keď je chodidlami vo výške väčšej ako 5 m použiť osobné ochranné zabezpečenie proti pádu.
12. Vizuálna prehliadka rebríka sa musí vykonať pri výdaji zo skladu alebo pri prijíme do skladu a pred každým použitím. Podľa požiadaviek technických noriem dodávateľ stavebných prác je povinný pravidelne vykonávať skúšky stability pevnosti rebríkov najmenej raz ročne. Poškodené rebríky a tie ktoré nevyhovujú skúškam sa nesmú používať.
13. Pojazdné rebríky sa musia pred použitím stabilizovať oporami na dostatočne únosnom podklade.

Ochranné pásma

Ochranné pásme v energetike

1. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektro energetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.
2. Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického ho vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča.

Vzdialenosti sú nasledovné:

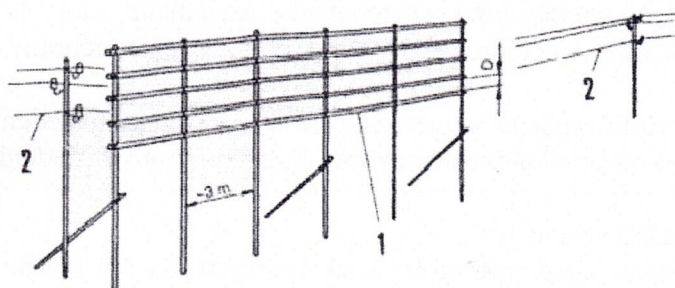
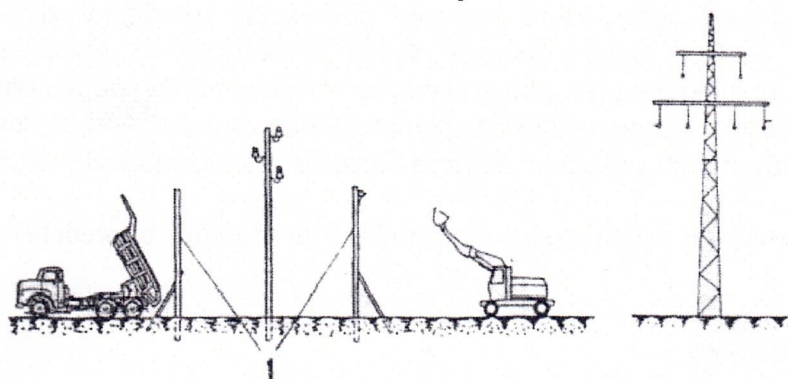
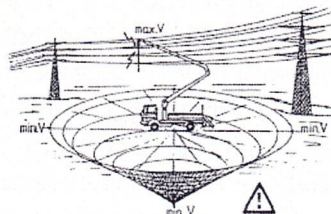
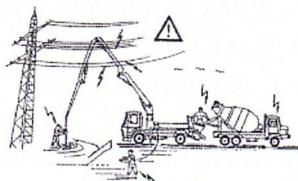
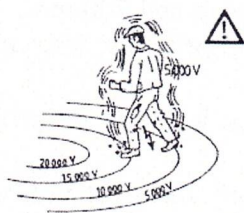
- **10m** pri napätí od 1kV do 35 kV v lesnom poraste 7m.
 - **15m** pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane.
 - **20m** pri napätí od 110 kV do 220kV vrátane.
 - **25m** pri napätí od 220 kV do 400 kV vrátane.
 - **35m** pri napätí nad 400 kV
3. Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2m od krajného vodiča na každú stranu
 4. V ochrannom pásme vonkajšieho el. vedenia a pod vedením je zakázané.
 - Zriaďovať konštrukcie a stavby

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 32 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Pestovať porasty s výškou presahujúcou 3m, od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča el. vedenia.
 - Uskladňovať ľahko horľavé látky a výbušné látky.
 - Vykonávať iné činnosti, pri ktorých sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť el.
 - vedenie alebo bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky.
5. Na umožnenie prístupu a prejazdu k vonkajším elektrickým vedeniam sú vlastníci pozemkov povinní udržiavať voľný pruh pozemkov, tzv. bezlesie v šírke 4m po jednej strane podperných bodov (stožiarov).
 6. Ochranné pásmo podzemného el. vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je :
 - 1m od napätia 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky.
 - 3m pri napätí nad 110 kV.
 7. V ochrannom pásme podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - Zriaďovať stavby
 - Zriaďovať konštrukcie
 - Zriaďovať sklady
 - Vysádzať trvalé porasty
 - Jazdiť ťažkým mechanizmom
 - Vykonávať zemné práce bez písomného súhlasu
 8. Ochranné pásma elektrickej stanice sú tieto:
 - Ochranné pásmo el. stanice je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30m kolmo na oplotenie alebo na zastavanú hranicu objektu stanice.
 - Ochranné pásmo transformovne z vysokého napätia na nízke napätie je vymedzené vzdialenosťou 10m od konštrukcie transformovne.
 9. V blízkosti ochranného pásma elektrických zariadení uvedených v odsekoch 3 až 8
 - Osoby ktoré zriaďujú stavbu alebo vykonávajú činnosti, ktorými sa môžu priblížiť k elektrickým zariadeniam, sú povinné oznámiť túto činnosť prevádzkovateľovi elektrického zariadenia a dodržiavať ním stanovené podmienky.
 - Prevádzkovatelia zariadení napájaných jednosmerným prúdom v blízkosti ochranného pásma s možnosťou vzniku blúdivých prúdov spôsobujúcich poškodenie podzemného elektrického vedenia sú povinní informovať no tejto činnosti prevádzkovateľa podzemného vedenia a po dohode s ním realizovať opatrenia na ochranu podzemného elektrického vedenia.
 10. Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť ministerstvo svojim rozhodnutím.
 11. Pre ochranu elektrární platia ochranné pásma uvedené v odseku 8, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.
 12. Stavby, konštrukcie, sklady, výsadba trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v rozpore s obmedzeniami podľa odseku 3 až 8 v ochrannom pásme alebo v blízkosti ochranného

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 33 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

pásma po jeho vzniku je povinný ten kto ich vykonal alebo dal vykonať, odstrániť na svoje náklady.

1. Konštrukcia zábrany
2. Elektrické vedenie

Ochranné pásma v plynárenstve

1. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu alebo iného plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 34 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo pôdorysu iného plynárenského zariadenia takáto:

- 4m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm.
 - 8m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 500 mm.
 - 12m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 700 mm.
 - 50m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou nad 700 mm.
 - 1m pre nízkotlakové a strednotlakové plynovody a plynovodné prípojky, ktorými sa rozvádza plyn v zastavenom území obce
 - 8m pre technologické objekty (regulačné stanice, zásobníky a sklady na propán-bután armatúrne uzle a iné)
- Pre vysokotlakové plynovody v lesných priestoroch sú vlastníci povinný zachovať voľný pás v šírke 2m na obe strany od osi plynovodu a v šírke 5m na obe strany od osi tranzitného plynovodu.
 - Práce v ochrannom pásme plynárenského zariadenia môžu sa vykonať iba na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dodávateľa plynu, za priameho dozoru ním povereného pracovníka a v súlade s dohodnutými podmienkami.
 - Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá spôsobí poškodenie prevádzky zariadenia plynárenskej sústavy, je povinná okrem náhrady škody spôsobenej ne plynárenskom zariadení uhradiť aj škodu za uniknutý plyn, ako aj škodu spôsobenú uniknutým plynom.
 - Rozhodnutie o povolení stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia môže stavebný úrad vydať iba s predchádzajúcim súhlasom držiteľa licencie prevádzkujúceho príslušné plynárenské zariadenie.
 - Pri vysokotlakových plynovodoch a plynovodných prípojkách sa vyžaduje aj predchádzajúci súhlas ministerstva.

Ochranné pásma v teplárenstve

- Na ochranu sústavy tepelných zariadení sa zriaďujú ochranné pásma.
- Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti tepelného zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života, zdravia osôb a majetku.
- Ochranné pásma primárneho rozvodu tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými po jeho oboch stranách vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto zariadenie. Táto vzdialenosť je:
 - V zastavanom území na každú stranu 1m
 - Mimo zastavaného územia na jednu stranu 3m a na druhú stranu 1m podľa určenia držiteľa licencie na rozvod tepla.
- Ochranné pásmo odovzdávajúcej stanice tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 3m kolmo na oplotenú alebo obmurovanú hranicu objektu stanice.
- Ochranné pásmo sekundárneho rozvodu tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými po jeho oboch stranách vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto zariadenie len v prípade, že by mohlo dôjsť k ohrozeniu plynulosti dodávky tepla a bezpečnosti prevádzky zariadenia, a to najviac:
 - V zastavanom území na každú stranu 1m
 - Mimo zastavaného územia na jednu stranu 3m a na druhú stranu 1m podľa určenia držiteľa licencie na rozvod tepla.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 35 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

6. Ak sú zariadenia rozvodu tepla vedené v technickom suteréne budov alebo v kolektore inžinierskych sietí, alebo ak je odovzdávajúca stanica tepla umiestnená priamo v budove, ochranné pásmo sa nevymedzuje.
7. V ochranných pásmach je bez predchádzajúceho písomného súhlasu držiteľa licencie na rozvod tepla zakázané vykonať:
 - a. Činnosti, ktoré by mohli ohroziť sústavu tepelných zariadení, plynulosť a bezpečnosť jej prevádzky a údržby alebo pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb a majetku (napr. práce s horľavinami a výbušninami alebo ich uskladňovanie, prejazdy ťažkých mechanizmov).
 - b. Stavebné práce alebo výsadba trvalých porastov.
8. V priestore bezprostredne nadväzujúcom na ochranné pásma je zakázané umiestňovať zariadenia alebo vykonať činnosti, ktoré by mohli ohrozovať sústavu tepelných zariadení alebo plynulosť a bezpečnosť jej prevádzky (napr. výstavba plynojemov, vykonávanie trhacích prác).
9. Povinnosti a obmedzenia v ochranných pásmach a v ich blízkosti vznikajú dňom, keď územné rozhodnutie o umiestnení zariadenia na výrobu alebo na rozvod, alebo na spotrebu tepla nadobudlo právoplatnosť a zanikajú dňom likvidácie týchto zariadení.

Ochranné pásma telekomunikácií

1. Telekomunikačné pásma je možné chrániť ochrannými pásmami, v ktorých sú v rozsahu stanovených prevádzkových predpisov, zakázané alebo obmedzené stavby, zariadenia, úpravy povrchu a porasty, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenia a ich plynulý, bezpečný a nerušený chod.
2. Rovnakým spôsobom môžu byť zakázané, alebo obmedzené niektoré činnosti v ochranných pásmach alebo v ich blízkosti.
3. Ochranné pásmo chrániace podzemný diaľkový kábel aj zariadenie, ktoré je jeho súčasťou, je široké 2m a prechádza v celej dĺžke kábelovej trasy. V niektorej trase sa môže toto pásmo v určitých bodoch rozšíriť až na 3m. Hĺbka ochranného pásma je 3m a výška tiež 3m od úrovne pôdy. Pre umiestnenie kábelových vedení v zastavaných územiach a pod komunikáciami platia zvláštne predpisy.
4. V ochranných pásmach je zakázané:
 - a. Zriaďovať stavby, sklady alebo prevádzkovať iné činnosti, ktoré by znemožňovali alebo sťažovali prístup ku káblom a ostatným zariadeniam alebo by mohli ohroziť plynulosť ich prevádzky.
 - b. Vykonať bez súhlasu organizácie, v ktorej správe je chránený kábel, zemné práce, ktoré by mohli ohroziť káble a zariadenia a plynulosť ich prevádzky.

Ochranné pásma diaľkových potrubí

1. Diaľkové potrubie stabilné prípadne prenosné potrubia vedené medzi dvoma závodmi alebo samotnými objektmi slúžiace k doprave ropných látok, ktorého časť je vedená v pozemkoch týchto závodov.
2. Súčasťou diaľkovodu sú čerpacie stanice a príslušenstvá.
3. Každý diaľkovod musí mať ochranné pásmo, široké 3m na každej strane od osi potrubia.
4. V ochrannom pásme sa nemôžu vykonávať práce, ktoré by mohli ohroziť potrubie.
5. Akékoľvek práce v ochrannom pásme diaľkovodu sa môžu vykonať iba s vedomím prevádzkovateľa diaľkovodu.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 36 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Ochranné pásma vodovodných potrubí

1. Doporučené ochranné pásmo vodovodného potrubia je 0,2m od vonkajšieho kraja potrubia horizontálne na obe strany.
2. Zemné práce pozdĺž podzemných a nadzemných vedení a pri križovaní sa s nimi vykonávať opatrne.
3. Ak sú zemné práce vykonávané pozdĺž podzemných a nadzemných vedení a pri križovaní sa s nimi ako stavebné práce, postupuje sa podľa STN 73 3050 Zemné práce.
4. Odkrývanie podzemných vedení sa môže robiť strojne, keď to predpisy dovoľujú, najbližšie do vzdialenosti 1m od jeho vyznačenej polohy. Vedenie má byť, ak je to z prevádzkových dôvodov možné po dobu práce vyradené z prevádzky. Ďalšie práce sa robia ručne, spôsobom odpovedajúcim charakteru vedenia. O spôsobe a postupe vykonávanie zemných prác v miestach kde sú podzemné vedenia a o bezpečnostných opatreniach musia byť zamestnanci pred začatím prác preukázateľne poučení.

Označovanie podzemných vedení výstražnými fóliami

Ako výstražné fólie sa používajú fólie vyrobené z polyetylénu, polypropylénu, a iných materiálov podobných vlastností. Šírka fólie sa volí tak, aby presahovala šírku podzemného vedenia najmenej 50 mm na obe strany od okrajov podzemného vedenia.

Tabuľka: Farebné rozlíšenie výstražných fólií podľa druhu podzemného vedenia.

Farba	Podzemné vedenie	Číslo farebného odtieňa podľa RAL 840 HR	Názov farebného odtieňa
ORANŽOVÁ	Oznamovacie káble káblovoby	2009	Dopravná oranžová
ČERVENÁ	Silnoprúdové káble	3020	Dopravná červená
MODRÁ	Železničné zabezpečovacie a oznamovacie káble	5017	Dopravná modrá
BIELA	Vodovody	9016	Dopravná biela
ŽLTÁ	Plynové potrubia	1023	Dopravná žltá
ZELENÁ	Tepelné siete	6024	Dopravná zelená
HNEDÁ	Dialkovody horľavých kvapalín	8024	Béžovohnedá
ČIERNA	Dialkovody horľavých skvapalnených uhlov. plynov	9017	Dopravná čierna

Skladovanie

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 37 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

1. Pri skladovaní materiálov sa musí zistiť ich bezpečný prísun a odber v súlade s postupom prác.
2. Zariadenie skládok a oporné konštrukcie sa musia riešiť tak, aby umožnili skladovanie, odoberanie alebo dopĺňanie dielcov a prvkov v súlade s požiadavkami výrobcu bez nebezpečenstva ich porušenia, alebo poškodenia.
3. Skladišťa sklady a miesta na uskladnenie materiálu sa nesmú umiestňovať v priestoroch trvalé ohrozených dopravou bremien, prácou vo výške, na komunikáciách, kde by prekážali prevádzke motorových a iných vozidiel, prípadne používaniu komunikácií osobami, ak je v dokumentácii stavieb určená inak. Umiestnenie skladov a skladísk v ochranných pásmach sa musí riešiť podľa osobitných predpisov.
4. Skladovací priestor musí mať výšku zodpovedajúcu spôsobu skladovania a používania mechanizácie. Skladovací priestor, v ktorom sa pracujúci pohybujú, musia mať výšku najmenej 2,1m.
5. Skladovacie plochy musia byť urovnané, odvodnené, spevnené a označené bezpečnostnými tabuľkami zakazujúcimi vstup nepovolánym osobám.
6. Rozmiestnenie skladovacích materiálov, šírka a únosnosť komunikácií a musia zodpovedať používanej mechanizácii
7. Zamestnanci, ktorí pracujú v priestoroch skladov, musia byť oboznámení s rozdelením skladovacích priestorov pre jednotlivé druhy materiálov a s podmienkami bezpečnosti prevádzky.
8. Skladovací materiál musí byť uložený tak, aby bola po celý čas skladovania zabezpečená jeho stabilita podložkami, zarážkami oporami, stojanmi, klinmi, previazaním a pod. a aby nedošlo k jeho znehodnoteniu.
9. Konštrukčné prvky, ktoré na sebe pri skladovaní tesne priliehajú a nemajú časti, ktoré by umožňovali bezpečné uchopenie v okách alebo držadlách a pod., musia byť vždy uložené na podkladoch. Je zakázané ako podklady používať guľatinu alebo vrstvené podklady.
10. Dielce možno skladovať len podľa podmienok určených výrobcou alebo v takej polohe, v ktorej budú zabudované.
11. Dielce ľahko poškoditeľné pri manipulácii a dielce na letnú montáž sa odoberajú priamo z dopravných prostriedkov. Zriaďovanie medziskládok je dovolené v technologicky zdôvodnených prípadoch, pričom uskladnenie dielce, ktorých statické vlastnosti sa môžu znížiť poveternostnými vplyvmi, musia sa vhodne chrániť.
12. Miesta určené na odber dielcov z dopravných prostriedkov musia mať rovný a dostatočne únosný povrch a ich spojenie s príjazdovými komunikáciami musí zaisťovať bezpečný nájazd a zjazd.

Spôsob skladovania

1. Sypký materiál sa môže voľne ukladať plnomechanizovaným spôsobom do akejkoľvek výšky za predpokladu, že aj jeho odoberanie sa bude uskutočňovať mechanickým spôsobom. Pri odoberaní, materiálu sa musí zamedziť vytváranie previsov. Ak sa vytvorí stena, musí sa odoberanie upraviť tak, aby výška steny nepresiahla 9/10 dovoleného dosahu nakladacieho stroja.
2. Pri ručnom ukladaní sa môžu sypké materiály navŕšiť len do výšky 2m. Pri ručnom odbere, alebo odbere mechanickou lopatou z hromád vyšších ako 2m musí miesto odberu upraviť tak, aby nevznikli previsy a výška steny nepresiahla 1,5m.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 38 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

3. Na sklade so sypkým materiálom so spodným odoberaním sa pracovníci nesmú zdržiavať v nebezpečnej blízkosti odberného miesta.
4. Vrecia so sypkým materiálom sa môžu ručne ukladať do výšky 1,5m, pri mechanizovanom ukladaní do výšky 3m. Okraje hromád sa musia zabezpečiť pomocným zariadením alebo sa musia uložiť v bezpečnom sklone a väzbe, aby nedošlo k ich zosunutiu.
5. Tekuté látky uskladnené v uzavretých nádobách sa musia uložiť tak, aby plniaci a vyprázdňovací otvor bol vždy hore. Otvorené nádrže sa musia zabezpečiť proti pádu osôb do nich. Sudy, barely a podobné nádoby sa skladujú stojato len v jednej vrstve. Ležato sa môžu skladovať vo viacerých vrstvách za predpokladu, že jednotlivé vrstvy budú vzájomne stabilizované prekladmi, prípadne budú uložené v konštrukcii zabezpečujúcej ich stabilitu.
6. Kusový materiál pravidelných tvarov sa môže skladovať ručne do výšky 2m pri zabezpečení stability. Kusový materiál nepravidelných tvarov sa môže v pevnej hranici ukladať ručne len do výšky 1,5m.
7. Tabuľové sklo sa musí skladovať stojato v rámoch s mäkkými podložkami.
8. Krehký materiál možno ručne skladovať len v jednej vrstve alebo v nosných rámoch do 1,5m.
9. Kyseliny a iné nebezpečné látky sa musia skladovať v obaloch s označením druhu látky. Bezpečný spôsob skladovania určí dodávateľ stavebných prác podľa druhu obalu.
10. Oblé predmety pri zabezpečení stability sa môžu rečne ukladať na seba do výšky 2m. Rúry a guľatina sa musí zabezpečiť proti rozvaleniu.
11. Prvky a dielce pravidelných tvarov pri ukladaní alebo odoberaní mechanizovanými prostriedkami možno skladovať až do výšky 4m, ak výrobca alebo osobitný predpis neurčí inak a ak sú v mieste skladovacej plochy dodržané požiadavky na dostatočnú únosnosť podlažia, bezpečnú manipuláciu a dostatočnú svetlú výšku.
12. Sklady horľavých materiálov nesmú byť umiestnené bližšie ako 60m od miesta nasávania vzduchu do podzemnej stavby alebo podzemného banského diela.
13. Upínanie a odopínanie dielcov sa musí vykonať zo zeme alebo z bezpečných plošín alebo podláh tak, aby sa neupínali alebo neodopínali vo väčšej pracovnej výške ako 1,5m. Upínanie a odopínanie dielcov pri použití rebríkov stavebných prác podrobne upraví v technologickom alebo pracovnom postupe.
14. Poškodené, prípadne kazové dielce a materiál sa musí výrazne označiť a osobne uložiť. Dodávateľ stavebných prác určí spôsob ich skladovania a manipulácie.
15. Materiál uložený pozdĺž koľajníc sa musí uložiť a zabezpečiť tak, aby bol zachovaný prejazdny profil a voľný priechodový priestor pozdĺž koľajníc.

ZEMNÉ PRÁCE

Prieskum staveniska

1. Prieskum staveniska sa musí riešiť v rámci projektu stavby.
2. Na základe výskumu geologického prieskumu a prieskumu prekážok na stavbe je projektant zemných prác povinný určiť triedu hornín a v spolupráci s dodávateľom stavebných prác určiť ďalšie opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce.
3. Prieskum prírodných podmienok sa vyžaduje pre zemné práce do objemu 100m³ výkopu a do hĺbky max. 2m a pri opravných pozemných vedení, ak sú známe geologické

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 39 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

a hydrogeologické pomery a fyzikálno - mechanické vlastnosti zemín z predchádzajúcich zemných prác.

4. Pred začatím zemných prác musí dodávateľ stavebných prác overiť na stavenisku inžinierske siete, podzemné priestory, presakovanie alebo výron škodlivých látok a za spolupráci s projektantom určiť opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce.

Vyznačenie inžinierskych sietí

1. Pri projektovaní zemných prác je investor povinný zistiť všetky inžinierske siete a iné prekážky z nich smerného a hĺbkového uloženia. Projekt stavby musí obsahovať vyznačenie všetkých inžinierskych sietí a iných prekážok pod zemou, na povrchu a nad zemou. Vyznačenie sietí v projekte stavby musia overiť a potvrdiť ich prevádzkovatelia.
2. Pred odovzdaním staveniska investor písomne odovzdáva a dodávateľ stavebných prác prevezme vyznačenie inžinierskych sietí a iných prekážok. V prípade, že neboli zistené žiadne inžinierske siete alebo prekážky, priestor to potvrdí dodávateľovi stavebných prác.
3. Pred začatím stavebných prác musí zodpovedný pracovník zabezpečiť v teréne vyznačenie trasy podzemných vední inžinierskych sietí a iných prekážok. Pracovníci, ktorý budú vykonávať zemné práce, musia byť oboznámení s druhom inžinierskych sietí, ich trasami a hĺbkou uloženia a ich ochrannými pásmami. Toto platí aj pre ich trasy inžinierskych sietí v blízkosti staveniska, ktoré by mohli byť stavebnou činnosťou narušené.
4. Pri odstraňovaní porúch, pri haváriách, pri jednoduchých ručných prácach, pri ktorých sa nespracúva výkresová časť projektovej dokumentácie, spôsob zabezpečenia inžinierskych sietí a bezpečnosť práce určí zodpovedný pracovník dodávateľa stavebných prác.

Zabezpečenie výkopových prác

1. Výkopy v obývanom území na verejných priestranstvách a v uzavretých objektoch, kde sa súčasne vykonávajú aj iné práce musia byť zakryté alebo na okraji, kde hrozí nebezpečenstvo pádu do výkopu, musia byť zabezpečené. Ak je zabezpečenie vo väčšej vzdialenosti ako 1,5m od hrany výkopu, za vyhovujúcu zábranu sa považuje jednoznačné zábradlie 1,1m, nápadná prekážka najmenej 0,6m vysoká alebo materiál z výkopu uložený v kyprom stave do výšky najmenej 0,9m.
2. Výkopy priliehajúce verejným komunikáciám alebo zasahujúce do nich musia byť vybavené výstražnou dopravnou značkou. V noci a pri zníženej viditeľnosti musia byť označené červeným výstražným svetlom na začiatku a na konci výkopu, prípadne v iných nebezpečných miestach podľa miestnych podmienok. Pozdĺž komunikácií môžu byť výstražné miesta od seba vzdialené najviac 50m.
3. Čez výkopy hlbšie ako 0,5m sa musia zriadiť bezpečné priechody široké najmenej 0,75m. Na verejných priestranstvách bez ohľadu na hĺbku výkopu musia byť priechody široké najmenej 1,5m. Priechody nad výkopovom hlbokým 1,5m musia byť vybavené obojstranným dvojtyčovým zábradlím so zarážkou.
4. Pre pracovníkov pracujúcich vo výkopoch sa musí zaistiť bezpečný zostup a výstup. Vo výkopoch hlbších ako 1,5m sa zriaďujú zostupy a výstupy vzdialené od seba najviac 30m.
5. Okraje výstupu sa nesmú zaťažovať do vzdialenosti 0,5m od hrany výkopu. Hranice šmykového klinu sa musia určiť v projekte. Priestor šmykového klinu sa na povrchu terénu nesmie zaťažovať stavebnou prevádzkou, objektmi, zariadením staveniska, strojmi, materiálom a pod. okrem prípadov, keď spôsob zabezpečenia stability steny výkopu je riešený v projekte na základe výpočtu.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 40 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Pri prerušení zemných prác sa nesmie ohroziť bezpečnosť práce. Zodpovedný zamestnanec musí zabezpečiť pravidelnú kontrolu a údržbu zábran, paženia, priechodov, výstražných a osvetľovacích telies a pod.
- Pred začatím zemných prác sa okolité objekty ohrozené výkopom musia zabezpečiť. Spôsob zabezpečenia objektov sa musí určiť v projekte stavby. (STN 73 3050).

Výkopové práce

- Pred prvým vstupom pracovníkov do výkopu alebo pri prerušení práce dlhšom ako 24 hodín musí zodpovedný pracovník vykonať prehliadku stavu stien výkopu, paženia a prístupov.
- Výkopové práce na odľahlých pracoviskách od hĺbky 1,3m nesmie vykonávať pracovník osamotene.
- O použití strojov alebo pneumatických nástrojov v blízkosti okraja podzemných trás inžinierskych sietí rozhodne dodávateľ stavebných prác po dohode s prevádzkovateľom týchto sietí a súčasne vykoná nevyhnutné opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce.
- Vykonávať zemné práce v ochrannom pásme elektrických, plynových a iných nebezpečných vedení možno len za predpokladu, že sa vykonajú opatrenia zabráňujúce nebezpečnému priblíženiu pracovníkov alebo strojov k týmto vedeniam. Opatrenia sa prerokujú s ich prevádzkovateľom.
- Pri súbežnom strojovom a ručnom vykonávaní zemných prác je zakázané zdržiavať sa v nebezpečnom dosahu stroja.
- Ak obsluha stroja nemá dostatočný výhľad na všetky miesta ohrozeného priestoru, nesmie pokračovať v práci.
- Pri ručnom vykonávaní výkopových prác musia byť pracovníci rozmiestnení pri práci tak, aby sa navzájom neohrozovali.
- Pri doprave materiálu do výkopu alebo z výkopu sa nesmú pracovníci zdržiavať v ohrozenom priestore.
- Pri zistení nebezpečných predmetov, munície alebo výbušnín sa musia práce zastaviť až do odstránenia týchto predmetov.

Zabezpečenie stability stien výkopov

- Steny výkopov sa musia zabezpečiť proti zosunutiu. Zabezpečenie stien sa navrhuje a vykonáva podľa osobitných predpisov a spôsob zabezpečenia musí byť uvedený v projekte stavby.
- Zvislé steny ručných výkopov sa musia zabezpečiť proti zavaleniu od hĺbky väčšej ako:
 - 1,3m v zastavanom území
 - 1,5m v nezastavanom území.
 - Ak do týchto výkopov vstupujú zamestnanci, výkopy musia mať svetlú šírku najmenej 0,8m, ak osobitné predpisy neurčujú inak. V zeminách nesúdržných, podmáčaných, alebo inak náchylných na zosunutie a v miestach, kde treba rátať s opakovanými otrasmí, sa steny musia zabezpečiť aj pri menších výškach stien.
- Je zakázané zostupovať alebo vystupovať z výkopu po konštrukcii paženia, vstupovať do strojov vykovaných výkopov, ktoré nie sú zabezpečené podľa odseku 2 bez vhodnej ochrany zamestnancov.
- Ak sa v stenách výkopov zistia väčšie skaly, zvyšky stavebných konštrukcií a iných nesúdržných materiálov, ktoré by svojím tlakom mohli uvoľniť zeminu, musia sa zabezpečiť

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 41 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

proti uvoľneniu alebo odstrániť. Odkryté vedenia potrubia v stene výkopu sa musia ihneď zabezpečiť proti priehybu, vybočeniu a rozpojeniu.

- Pri ručnom odstraňovaní výstuže sa musí postupovať od spodku pri súčasnom zasypávaní odpaženého výkopu tak, aby bola zaistená bezpečnosť prác.
- Ak hrozí nebezpečenstvo zosunutia stien výkopu alebo poškodenia blízko stojacích konštrukcií pri prepažovaní a odstraňovaní výstuže, paženie sa ponechá v potrebnej výške vo výkope. STN 73 3050.

Svahovanie výkopov

- Sklony svahov výkopov určuje projekt stavby.
- Pri zmene geologických hydrogeologických podmienok oproti projektu je povinný zodpovedný zamestnanec po konzultácii s projektantom spresniť určený sklon svahu.
- Podkopanie svahu je zakázané. Ak vznikne pochybnosť o stabilite svahu, pracovník zodpovedný za vykonanie prác musí určiť a zabezpečiť opatrenia na zamedzenie zosunutia svahu.
- Pri nepriaznivých poveternostných podmienkach, pri ktorých môže dôjsť k stabilite svahu, nesmú sa zamestnanci zdržiavať na svahu a pod ním.
- Pri práci na svahoch so sklonom väčším ako 1:1 a výške väčšej ako 3m sa musia vykonať opatrenia proti sklznutiu zamestnanca alebo zosunutiu materiálu.
- Pracovať súčasne na viacerých stupňoch na svahu nad sebou je prípustné, len ak sú vytvorené bezpečnostné podmienky na zabezpečenie zamestnancov na nižších stupňoch.

Podzemné práce

- Podzemné práce sa musia vykonávať podľa projektu stavby, podmienok určených pri povoľovaní týchto prác a technologického postupu. Projekt alebo technologický postup musí riešiť technológiu razenia, výstuží, dopravu hmôt a materiálov, vetranie, odvodňovanie, prípadne osvetlenie a ochranu pred povrchovými vodami.
 - Podzemné práce sa musia vykonávať tak, aby sa zabránilo nežiadúcemu uvoľneniu horninového masívu a vypadávaniu horniny a aby bola zabezpečená ochrana povrchových objektov a celospoločenských záujmov.
 - Profil a vystuženie podzemných priestorov musí zodpovedať životnosti a účelu objektu, na ktorý bude objekt slúžiť.
 - Vyústenie podzemných priestorov na povrch sa musí zabezpečiť proti pádu osôb a predmetov.
 - Pri podzemných prácach musí byť na povrchu prítomný ďalší pracovník.
- STN 73 7501

Vrtné práce

- Na vrt alebo skupinu podobných vrtov sa musí spracovať projekt alebo technologický postup, ktorý musí obsahovať najmä vlastnú technológiu, bezpečnostné, protipožiarne, hygienické a ďalšie potrebné opatrenia.
- Pri výbere miesta vrtu je potrebné dbať na to, aby sa nenarušili povrchové a podpovrchové zariadenia, ako aj podzemné priestory a siete. Ochrana celospoločenských záujmov sa musí vyriešiť už v projekte stavby.
- Pred začatím vrtných prác musia byť zamestnanci oboznámení s technologickým postupom, ktorý musí byť na pracovisku.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 42 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

4. Vrtná sústava a jej príslušenstvo sa musí umiestniť tak, aby bola zaistená bezpečná prevádzka.
5. Pri vŕtaní musí dodávateľ stavebných prác určiť bezpečný okruh z hľadiska pádu veže alebo materiálu. Musí byť vylúčený kontakt pracovníkov s pohybujúcimi sa bezpečnostnými časťami zariadenia.
6. Po dokončení vrtu s priemerom 0,2m a viac musí byť jeho ústie až do začiatku betonaže, prípadne inej nadväzujúcej činnosti zakryté poklopom alebo iným vhodným spôsobom.
7. Pri nevyhnutnom vstupe pracovníka do vrtu treba vrt zabezpečiť po celej dĺžke a vykonať príslušné opatrenia. V okolí ústia vrtu sa musia vykonať opatrenia proti pádu materiálu a predmetov. Zamestnanec vstupujúci do vrtu musí byť vybavený osobným zabezpečením proti pádu. Počas tejto činnosti ho musia zabezpečovať najmenej dvaja pracovníci.

Razenie pretláčaním

1. Pri uvádzaní do činnosti sa môže v blízkosti hydraulických častí stroja zdržiavať len pracovník, ktorý ho ovláda.
2. Pri postupe pretlačovanej rúry sa nesmú v rúre a vo vstupnej jame vykonávať žiadne práce.
3. Ak pri pretlačovaní vstupu za účelom odťazenia alebo iného dôvodu do pretlačovanej rúry pracovníci, postupuje sa podľa osobitných predpisov. STN 73 7501

Výkopy, šachty, práce v podzemí, tunely a zemné práce

1. Pri výkopoch, v šachtách, v tuneloch a pri vykonávaní prác pod zemou sa vykonávajú vhodné bezpečnostné opatrenia, ktoré:
 - a. Pozostávajú z vhodného ochranného zariadenia, napr. debnenia, vystuženia alebo svahovania,
 - b. Zabraňujú nebezpečenstvu pádu osôb, materiálu a predmetov alebo zaplaveniu,
 - c. Umožňujú dostatočné vetranie na pracoviskách a poskytovať dostatok vzduchu na dýchanie,
 - d. Umožňujú zamestnancom v prípade požiaru alebo pri prieniku vody alebo materiálu uniknúť do bezpečia.
2. Pred začatím zemných prác sa vykonávajú také opatrenia, aby sa zistilo a na minimum znížilo ohrozenie súvisiace s podzemnými energetickými rozvodmi.
3. Zaisť sa bezpečný vstup a výstup z výkopu.
4. Vykopaná zemina, materiály a pohybujúce sa vozidlá sú umiestnené v bezpečnej vzdialenosti od výkopu. Ak je to potrebné, vybudujú sa primerané zábrany. STN 73 3050

Zemné práce v zime

1. Spôsob ťažby, dopravy zmrznutej zeminy a prírodného rozmrazenia sa musí určiť už vo výrobnnej príprave a musí zabezpečiť požiadavky bezpečnosti práce a ochranu dotknutých podzemných inžinierskych sietí.
2. Priestor, v ktorom sa vykonáva rozmrazovanie a kde by mohlo vzniknúť nebezpečenstvo popálenia sa musí vymedziť zreteľným spôsobom.
3. Pri rozmrazovaní chemickými látkami sa smú použiť látky, spôsobením ktorých sa zemina stala nebezpečnou pre zdravie pracovníkov, alebo by došlo ku kontaminácii povrchových a podzemných vôd a ďalších zložiek životného prostredia týmito látkami v neprípustných a zdraviu škodlivých koncentráciách. STN 73 3050

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 43 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Ručná doprava zemín

1. Hádzačky (zemníky) na dočasné uskladnenie vykopanej zeminy musia byť pripravené tak, aby neohrozovali bezpečnosť zamestnancov a stabilitu paženia výkopu.
2. Na dopravu zeminy fúrikom alebo japonkou sa musí urobiť dostatočne široká a pevne dopravná cesta so sklonom najviac 1:5 bez predných prechodov a s nešmykľavým povrchom.
3. Pri doprave zásypov fúrikmi do výkopu hlbšieho ako 1,5m sa musia okraje výkopu zriadiť pevná zarážka. STN 73 3050.

BETONÁRSKE PRÁCE A PRÁCE S NIMI SÚVISIACE

Debnenie, podperné konštrukcie a podperné lešenia

1. Debnenie musí byť tesné primerane tuhé.
2. Podperné konštrukcie musia vykonať dostatočnú únosnosť a musia byť uhlopriečne vystužené vo všetkých rovinách.
3. Na podperné lešenie na debnenie, ich montáž, používanie, údržbu i demontáž sa vzťahujú osobitné predpisy. Lešenie pod debnením sa môže zaťažovať len tak, aby nedochádzalo k excentrickému alebo inému zaťaženiu, s ktorým sa pri statickom riešení neuvažovalo.
4. Podperné konštrukcie musia byť postavené tak, aby sa mohli pri oddebňovaní postupne bezpečne odstraňovať a uvoľňovať bez nežiadúcich otrasov detonovanej konštrukcie.
5. Najmenší priemer, prípadne najmenšia veľkosť straty drevenej podpory je 70 mm.
6. Podpory niekoľkých poschodí nad sebou musia byť pôdorysne rozdelené tak, aby stali v osi nad sebou.
7. Materiál použitý na stavbu debnenia, podperných konštrukcií a lešenia na debnenie musí zodpovedať osobitným predpisom.
8. Debnenia z dielcov a debnenie zostáv do veľkoplošných panelov musí byť v každom štádiu montáže i demontáže zabezpečené proti pádu jeho častí a prvkov.
9. Pri použití dielcov debnenia, kde zariadenia na vykonanie betónáže sú súčasťou týchto debnení, sa musia tieto zariadenia montovať pred betónážou súbežne so stavbou dielcových debnení.
10. Únosnosť podperných konštrukcií a debnenia treba doložiť statickým výpočtom v dodávateľskej dokumentácii s výnimkou prvkov bez konštrukčného rizika.
11. Podpory musia mať pätky, hlavice alebo inú úpravu na rozloženia, aby spoľahlivo preniesli zaťaženie na podlažie a zamedzili posunutie podpíer.
12. Podperné lešenia pre debnenia sa kontrolujú pravidelne raz mesačne, ako aj pred betónážou a počas nej.
13. Pred začatím betonárskych prác sa musí celé debnenie a jeho časti, najmä podpory riadne skontrolovať a závady sa musia odstrániť. Prevzatie a kontrolu debnenia musí zodpovedný pracovník zapísať do stavebného denníka.
14. Pri použití nafukovacieho debnenia sa počas betónáže musí kontrolovať určený vnútorný tlak.

Posuvné a špeciálne debnenie

1. Posuvné debnenie na betónáž stavieb sa musí montovať, prevádzkovať, kontrolovať a demontovať podľa technickej dokumentácie, pokynov výrobcu a technologického postupu.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 44 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

2. Manipulovať s hydraulickými prvkami môžu len pracovníci určení dodávateľom stavebných prác a zaškolení na túto prácu.
3. Nastavovanie vidiacich a podporných tyčí musia vykonať najmenej dvaja zamestnanci. Pri nastavovaní musia byť tyče zabezpečené proti pádu.
4. Zariadenie posuvného debnenia sa môže čistiť len po odpojení od prívodu zdroja energie.
5. Debnenie alebo jeho časti sa môžu rozoberať a posúvať až po dosiahnutí vyžadovanej pevnosti betónu.
6. Zamestnanci na pracovných podlahách posuvných a špeciálnych debnení musia mať možnosť dorozumievať sa s obsluhou dopravného zariadenia.
7. Prehliadky celého zariadenia posuvného debnenia musí denne vykonať zodpovedný pracovník a o výsledku prehliadok musí viesť záznam.
8. Zaťaženie konštrukcií posuvného debnenia počas betonáže náhodným zaťažením nesmie prekročiť hodnoty uvedené v technickej dokumentácii.

Predpínanie výstuže

1. Presný priestor predpínacieho zariadenia musí byť vyznačený. Vstupovať do tohto priestoru môžu len zamestnanci ktorí vykonávajú prepínacie práce alebo dozor.
2. Predpínacie zariadenie musí dodávateľ stavebných prác preskúšať v lehotách určených výrobcom, najmenej však raz za rok. O skúškach sa vyhotoví osvedčenie. Dodávateľ stavebných prác musí preskúšať predpínacie zariadenie aj pred jeho prvým použitím. Pri ďalšom použití raz za dva mesiace a ďalej vždy po oprave a po jeho premiestnení.
3. Stanovište obsluhy musí byť vedľa predpínacieho zariadenia mimo smeru ťahu napínaného drôtu s možnosťou bezpečne ustúpiť v prípade jeho vychýlenia.
4. Obsluha vrtáku na vyťahovanie rúrok alebo ťahovanie káblov sa musí chrániť zástenou pred prípad porušenia ťažného lana závesu kábla alebo rúrky.
5. Vysokotlakové hadice napínacieho zariadenia musia byť ohnuté polomerom zakrivenia menším ako 150 mm.
6. Čerpadlá, hadice dýzy, spoje a manometre musí denne prehliadnuť pracovník určený dodávateľom stavebných prác.
7. Je zakázané napínať prasknuté alebo vytrhnuté drôty alebo prúty. Prúty s jamkovitou koróziou a prvky mechanicky poškodené sa nesmú napínať. Pri odvíjaní predpínanej ocele dopravovanej vo zväzkoch sa musí používať vhodný odvíjaci alebo sťahovací prípravok s ochranným krytom, aby sa vylúčilo vyskočenie konca obvíjaného drôtu.
8. Po skončení napínania a po odstránení napínacej pištole sa musia odstrániť prečnievajúce konce predpínanej výstuže.
9. pri odvíjaní výstuže sa zakazuje súčasne vykonávať ochranu odvíjania.

Doprava a ukladanie betónovej zmesi

1. Pri prečerpávaní betónovej zmesi do prepravníkov, zásobníkov alebo pri priamom ukladaní do konštrukcie sa musí pracovať z bezpečných miest, kde sú zamestnanci chránení proti pádu z výšky, do hĺbky, proti zavaleniu či zaliatu betónovou zmesou a pod. Ak takéto miesta nemožno zabezpečiť, musí byť zamestnanec chránený iným vhodným spôsobom.
2. Na pohyb zamestnancov a na ručnú prepravu zmesi na miesto určenia sa musia vybudovať bezpečné komunikácie. Zamestnanci ani dopravné prostriedky sa nesmú pohybovať priamo po armatúre.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 45 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Postup ukladania betónovej zmesi musí byť súlade s technologickým postupom a osobitnými predpismi. Betonáž v mimoriadnych podmienkach musí po celý čas riadiť zodpovedný pracovník.
- Počas betonáže sa musí stále sledovať stav konštrukcie debnenia, závady sa musia ihneď odstrániť.
- Čerpacie potrubie na prepravu a ukladanie betónových zmesí musí byť bezpečne vyhotovené, zakotvené a napojené na nadstavce čerpadla. Zariadenie musí umožňovať odvodu vzduchu a musí sa vyriešiť spôsob dorozumenia sa s obsluhou čerpadla.
- Prístup z pevných častí objektov a konštrukcií na pracovné podlahy debnenia musia vyhovovať požiadavkám bezpečnostných predpisov.
- Betón nosných konštrukcií, ktorých nedosiahol projektom určenú nosnosť, sa nesmie vystaviť nárazom, otrasom, zaťaženiu a ďalším škodlivým účinkom.
- Ak sa tuhnutie a tvrdnutie betónu urýchľuje osobitnými metódami, musí dodávateľ stavebných prác pre túto technológiu vypracovať technologický postup, ktorý zabezpečí požadované vlastnosti betónu a bezpečnosti práce.

Prefabrikáty

- Pri výrobe prefabrikátov alebo pri vykonávaní iných betónových prác s využitím foriem sa formy a ich časti musia bezpečne uložiť a používať tak, aby zamestnanci neboli ohrození pádom alebo preklopením. Na ich premiestňovanie sa musí určiť spôsob prepravy, ako aj miesta prichytenia či zavesenia.
- Prefabrikáty sa musia označovať podľa osobitných predpisov.
- Je zakázané používať poškodené formy a poškodené spájacie prvky.

Oddeľovanie a uvoľňovanie konštrukcií

- Oddeľovacie práce nosných prvkov konštrukcií alebo ich častí, pri ktorých po predčasnom oddebnení hrozí nebezpečenstvo zrútenia alebo poškodenia konštrukcie, možno začať len na príkaz zodpovedného pracovníka.
- Pri oddebnovaní konštrukcií vo výškach treba použiť bezpečné technické zariadenia a pomôcky. Rebríky možno použiť iba pri oddebnovacích prácach vo výške 3 m oddebnovacej konštrukcie nad pracovnou podlahou, keď sa neuvolňujú alebo neodstraňujú nosné časti debnenia. Stabilita rebríkov nesmie byť závislá od demontovaných častí debnenia a podpíer.
- Priestor oddebnovacích prác musí byť zabezpečený proti vstupu nepovolovaných osôb.
- Bezprostredne po oddebnovaní materiál odstraňovať a odkladať na určené miesto tak, aby neprekážal a nepreťažoval konštrukciu. Prvky a dielce sa musia bezpečne uložiť.

Železiarske práce

- Zariadenie na výrobu armatúry stroje a pod., súvisiace objekty a zariadenia sa musia riešiť tak, aby zamestnanci neboli ohrození pohybom materiálu a jeho ukladáním.
- Na stroji na prípravu armatúry sa nesmú strihať a ohýbať prúty priemeru, ktorý nezodpovedá priemeru stroja a prúty kratšie ako 0,3 m, ak nie je inštalované zariadenie, ktoré bezpečne chráni pracovníka. Ruky zamestnanca sa nesmú približovať k miestu strihu, ohybu a iným nebezpečným miestam bližšie ako 0,15 m. Pri strihu a počas chodu stroja musí pracovník odstraňovať odpad z odstrihovaných prútov iba pomocou vhodnej pomôcky.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 46 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Počas súčasného strihania niekoľkých prútov sa prúty musia zabezpečiť v pevnej polohe. Pridržiavať pritom prúty voľne rukami je zakázané.
- Ohýbačky s motorovým pohonom sa musia na prednej strane stola vybaviť vypínacou tyčou alebo stop tlačítkami, ktoré v prípade nebezpečenstva zabezpečia okamžité zastavenie chodu stroja.
- Strihanie a ohýbanie viacerých prvkov súčasne je dovolené len za predpokladu, že sa tým nepreťažuje daný stroj. Prúty sa musia upevniť alebo zabezpečiť tak, aby nebol ohrozený pracovník obsluhy alebo okolie stroja.
- Armatúra po konečnom uložení na príslušné miesto nesmie byť deformovaná.
- Pred začatím betonáže musí vyhotovenú armatúru previesť zodpovedný pracovník zápisom do stavebného alebo montážneho denníka s výnimkou jednoduchých prvkov, kde nehrozí poškodenie konštrukcie z dôvodu nesprávneho uloženia výstuže.
- Spôsob zavesenia a dopravy jednotlivých výrobkov určí výrobca.

MURÁRSKE PRÁCE

Výroba, spracovanie a doprava malty

- Zariadenie na výrobu, spracovanie a dopravu malty sa musia umiestňovať tak, aby pri prevádzke neohrozovali obsluhu ani zamestnancov vykonávajúcich ďalšie pracovné činnosti.
- V prípade použitia chemických prísad do malty sa pri práci musia dodržiavať bezpečnostné opatrenia určené výrobcom.
- Pri strojnom čerpaní malty sa musí zabezpečiť účinné dorozumievanie medzi zamestnancami v mieste nanášania malty a obsluhou čerpadla.
- Pri činnostiach, kde hrozí nebezpečenstvo ohrozenia vystreknutia vápennej malty alebo mlieka, zamestnanci musia používať určené osobné ochranné pracovné prostriedky. Hasenie vápna v sudoch, v úzkych a hlbokých nádobách je zakázané.

Murovanie

- Materiál na murovanie musí byť uložený tak, aby na prácu zostal voľný pracovný priestor 0,6 m široký.
- Murované konštrukcie sa musia vyhotoviť podľa osobitných predpisov.
- Pri murovaní pod úrovňou terénu sa steny musia zabezpečiť proti zosunutiu. Zabezpečenie konštrukcie možno odstraňovať súbežne s postupom výmurovky, ak nie je ohrozená pevnosť a stabilita muriva.
- Pri izolačných stenách, oporných stenách a podobných konštrukciách sa nesmie zasypávať alebo prehŕňať z vonkajšej strany dovtedy, kým murivo nemá dostatočnú pevnosť.
- Ak sa dopravu materiálu používajú pomocné sklzové žľaby, musia sa umiestniť a zabezpečiť tak, aby doprava materiálu neohrozovala zamestnancov a okolie.
- Murovanie sa musí vykonať tak, aby namohlo dôjsť k strate stability muriva alebo k jeho porušeniu.
- Murovanie komínov, pilierov, stĺpov a iných konštrukcií sa musí vykonať podľa technologického postupu po častiach tak, aby nebola ohrozená nosnosť a stabilita spodnej časti muriva.
- Pri zakončení, styku, skrížení stien, pri vymurovaní rohov a pilierov musia byť vrstvy murovacích materiálov previazané. Priečky musia byť zakotvené do muriva.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 47 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

9. Kontrola zvislosti muriva a viazania rohov sa nesmie vykonávať priamo z murovanej steny.
10. drážka alebo otvory v pilieroch a v tenkostenných priečkach možno robiť len za predpokladu, že sa nenaruší stabilita konštrukcie alebo muriva.
11. Osadzovanie konštrukcií, predmetov alebo technologických zariadení sa musí z hľadiska stability muriva riešiť v projekte stavby s výnimkou predmetov s malou hmotnosťou, ktoré nemôžu narušiť stabilitu muriva. Osadené predmety musia byť pripevnené alebo zakotvené tak, aby sa nemohli uvoľniť alebo posunúť.
12. Pohybovať sa alebo dopravovať materiál po stropoch z tenkostenných materiálov možno až po vykonaní opatrení, ktoré znemožnia ich poškodenie alebo prepadnutie zamestnancov.
13. Po osadených prefabrikovaných vodorovných nosných konštrukciách sa možno pohybovať až vtedy, keď sú zabezpečené proti uvoľneniu a zosunutiu.
14. Kamene uložené v murive sa môžu opracovať až po dosiahnutí vyžadovanej pevnosti muriva.

MONTÁŽNE PRACE

Príprava montáže

1. Dodávateľ stavebných prác musí vypracovať technologický postup montáže ním montovaných stavebných i technologických konštrukcií, ktorý musia obsahovať časový sled montážnych záberov, podmienok nasadenia a pohyb mechanizačných prostriedkov, zásadné riešenie prístupu pracovníkov k stykovým uzlom vrátane ich ochrany a zabezpečenie dotknutých pracovísk. Na opakované montáže postačí spracovať typové technologické postupy.
2. Pri spracovaní technologického postupu montáže je potrebné voliť nadväznosť jednotlivých prác tak, aby v rôznych výškových úrovniach bolo možné využiť trvalé zastropenie ako východiskovú úroveň na nadväzujúce montáže operácie.
3. Pri spracovaní technologického postupu montáže sa musia určiť podmienky na osobné alebo kolektívne zabezpečenie pracovníkov proti pádu.
4. Technologická postup montáže sa musí pred začatím prác prerokovať s vedúcim montáže alebo zamestnancom povereným riadením montážnych prác.
5. V zmene montážnych podmienok musí zodpovedný zamestnanec dodávateľ stavebných prác postupovať v súlade s Povinnosťami pri odovzdávaní pracoviska.

Montážne pracovisko

1. Montážne pracovisko sa musí odovzdať v zmluvne dohodnutom stave tak, aby montážne práce prebiehali nerušene bez ohrozenia zamestnancov a konštrukcií a v súlade s predpismi bezpečnosti práce.
2. Montáž možno vykonať z trvalých alebo dočasných konštrukcií, dielcov a prvkov dostatočne stabilných a únosných a zabezpečených proti posunutiu pri splnení požiadaviek podľa zabezpečenia pádu zamestnanca.

Dielce na montáž

1. Dielce na montáž musia svojimi parametrami vyhovovať osobitným predpisom.
2. Pri prevzatí musí dielce vizuálne skontrolovať zodpovedný zamestnanec, ktorý rozhodne o použití poškodených alebo opravených dielcov.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 48 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Montáže bezpečnostné prípravky a viazacie prostriedky

1. Pri montáži sa musia používať predpísané montážne a bezpečnostné prípravky.
2. Montážne a bezpečnostné prípravky a viazacie prostriedky sa musia pred použitím a počas používania kontrolovať, po použití očistiť, riadne uložiť a konzervovať.
3. Každá montážna čata sa na montáž musí vybaviť príslušným počtom montážnych a bezpečnostných prípravkov a zariadení, ktoré sú špecifické pre rôzne konštrukčné systémy (poklop, zábradlie). Ich skladba a rozsah použitia sa určujú v technologickom postupe.
4. Montážne a bezpečnostné prípravky slúžiace na zaistenie bezpečnosti montáže, najmä bezpečnosti pracovníkov pri montáži vo výške je potrebné upevňovať k dielcom ešte na zemi pred ich zdvihom, ak to nevylučuje technologický postup montáže.
5. Na najvyššej pracovnej kóte pri postupe montáže, demontáže a oprave konštrukcii sa od výšky 20 m musí zabezpečiť meranie vetra.
6. Na zdvíhanie dielcov sa musia použiť viazacie prostriedky, ktoré zodpovedajú príslušným parametrom (statickým).
7. Viazacie prostriedky sa vždy musia voliť tak, aby zabezpečili zavesenie dielcov podľa výrobnej dokumentácie.
8. Spôsob upevnenia, miesto upevnenia a zoradenia viazacích prostriedkov sa volí tak, aby sa upevnenie alebo uvoľnenie viazacích prostriedkov mohlo vykonať bezpečne.

Komunikácia pri montáži

1. Súčasne s postupom montáže sa do objektu musia zabudovať projektové trvalé schodišťa, rampy a rebríky, aby sa počas prác mohli používať. Z technologických dôvodov možno na výstup alebo zostup zamestnancov použiť dočasné komunikačné konštrukcie, Tieto požiadavky sa musia určiť už v technologickom postupe montáže.
2. Zvislá doprava osôb na konštrukcie vyššie ako 30 m sa musí zabezpečiť výtahom alebo montážnym košom, ak to nevylučuje charakter konštrukcie alebo postup práce.
3. Doprava osôb pomocou montážneho koša musí byť v súlade s technologickým postupom a musí ju schváliť zodpovedný pracovník dodávateľ a stavebných prác.

Manipulácia s bremenami

1. Pri odoberaní dielcov so skladu alebo z pracovného prostriedku sa zostávajúce dielce musia vždy zabezpečiť proti preklopeniu alebo zosunutiu.
2. Pracovníci poverení viazaním alebo zavesovaním bremien musia mať kvalifikáciu viazača alebo sa musia na túto kvalifikáciu zacvičiť a ich spôsobilosť sa musí pravidelne overovať.
3. Pred uviazaním musí dielce a závesné oká prekontrolovať viazač bremien. Viazacie prostriedky sa musia v zime očistiť ad snehu a námrazy. Je zakázané zdvíhať zasypané, upevnené, primrznuté alebo prilepené bremená vytrhovaním a odtrhovaním, pokiaľ nemožno zistiť, bezpečne silu k tomu potrebnú alebo ak zariadenie nie je vybavené preťažovacou poistkou.
4. Pred zdvíhaním a ďalšou manipuláciou sa bremeno musí upevniť a zabezpečiť tak, aby nemohlo dôjsť k jeho pádu, prípade k pádu jeho častí. Bremeno sa nesmie uväzovať alebo zaväzovať na miestach, z ktorých by sa mohlo vyšmyknúť alebo kde by sa mohlo vzájomne poškodiť viazacími alebo závesnými prostriedkami. Ostré hrany bremena, ktoré by mohli poškodiť viazacími prostriedkami, sa musia vhodným spôsobom chrániť.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 49 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

5. Pred vlastným zdvihom bremena sa musí preveriť bezpečnosť zavesenia bremena jeho naddvihnutím a skontrolovaním spôsobu zavesenia bremena a závesných prostriedkov. Až po tejto kontrole môže byť daný pokyn na zdvihnutie.
6. Nikto sa nesmie zdržiavať pod dopravovaným bremenom ani v ich blízkosti. Zamestnanci sa môžu k bremenu priblížiť až po jeho ustálení v mieste, kde osadené alebo zložené.
7. Pracovník ktorý upevnil bremeno, riadi jeho zdvih až do úrovne miesta, kde bude uložené. Ďalší pokyn na pohyb bremena nad úroveň osadenia a na osadenie bremena dáva určený pracovník montážnej čaty.
8. Ak dopravu bremena, jeho celú dráhu s miesta uviazania na miesto osadenia alebo uloženia nemôže sledovať pracovník, ktorý bremeno uviazal, musí sa medzi ním a žeriavnikom zamestnancom ktorý bude bremeno osadzovať alebo ukladať, určiť spôsob dorozumenia sa.
9. Určený pracovník montážnej čaty sa musí vždy presvedčiť o správnom osadení bremena.
10. Ak pri doprave bremena k miestu montáže nemožno dosiahnuť jeho plynulý pohyb, bremeno sa musí viesť pomocnými lanami.
11. Pomocnými lanami sa môže viesť bremeno iba z bezpečného a pevného miesta. Laná sa musia upevniť spôsobom vylučujúcim ohrozenie zamestnanca pri ich odopínaní. Pomocné lano sa nesmie omotať na časť tela zamestnanca.
12. Pri zdvíhaní dielcov pomocou čapov sa musia závesné laná rozoprieť rozperou, aby pri zdvihu časť dielca voľne prešla medzi lanami závesu. Čap musí byť stále vo vodorovnej polohe a zabezpečený proti vypadnutiu.
13. Na zavesené dielce sa nesmie vstupovať, ani sa nesmie na ne ukladať pracovné náradie a materiál.
14. Viazanie bremien sa riadi osobitným predpisom.

Organizácia pracoviska a posúdenie zdravotnej spôsobilosti

1. Zamestnávateľ zabezpečí, ak sa nedá vyhnúť práci s bremenami, pracovisko takým spôsobom, aby zamestnanec vykonával prácu s bremenami s najmenším rizikom poškodenia zdravia, pred začatím prác.
 - a. Posúdi a vyhodnotí zdravotné podmienky a bezpečnostné podmienky daného druhu práce so zohľadnením faktorov uvedených k tomuto nariadeniu vlády.
 - b. Vylúči alebo zníži riziko poškodenia zdravia vykonávaním potrebných opatrení, pri ktorých sa vezmú do úvahy vlastnosti pracovného prostredia a požiadavky na činnosti uvedené v prílohe k tomuto nariadeniu vlády
 - c. zohľadní smerné hmotnostné hodnoty uvedené v prílohe k tomuto nariadeniu vlády
 - d. zabezpečí posúdenie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na výkon konkrétnej činnosti podľa osobitných predpisov.

Zákon Národnej rady SR č. 355/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Informovanie a školenia

1. Zamestnanci, zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a príslušný odborový orgán dostanú potrebné údaje a ak je to možné, presné informácie o hmotnosti bremena a umiestnení ťažiska bremena v prípade, keď je hmotnosť bremena rozložená nerovnomerne.
2. Zamestnávateľ zabezpečí primerané zaškolenie zamestnancov a ich oboznámenie s prácou s bremenami, so zdravotnými rizikami, ktorým môže byť vystavení pri nesprávnej

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 50 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

manipulácii, s ohľadom na faktory uvedené v prílohe 1a2 k tomuto nariadeniu vlády a poskytne im potrebný záznam.

Zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov..

Faktory súvisiace s rizikom poškodenia zdravia pri práci s premenami

Sú tieto:

1. Vlastnosti bremena

Ručná manipulácia môže predstavovať riziko poškodenia podpornopohybovej sústavy najmä chrbtice, ak je bremeno:

- Príliš ťažké alebo príliš veľké
- Neskladné alebo ťažko uchopiteľné
- Nestabilné alebo jeho obsah sa môže premiestňovať.
- Umiestnené v takej polohe, že je ho potrebné držať alebo s ním manipulovať v určitej vzdialenosti od tela alebo je potrebné pri manipulácii s ním nakláňať alebo vytáčať trup.
- Vzhľadom na jeho tvar, obsah alebo konzistenciu také, že môže spôsobiť poranenie zamestnancov, najmä v prípade kolízie.

2. Fyzická námaha

Fyzická námaha môže predstavovať riziko poškodenia podpornopohybovej sústavy, najmä chrbtice, ak je:

- Nadmerná
- Dosahovaná iba otočením pohybu trupu
- Pravdepodobnosť, že dôjde k neočakávanému pohybu bremena
- Manipulácia s bremenom uskutočňovaná nestabilnej polohe tela.

3. Pracovné prostredie

Pracovné prostredie môže zvýšiť riziko poškodenia sústavy, najmä chrbtice, ak:

- Nie je dostatok priestoru na uskutočnenie činnosti, najmä vertikálnom smere
- Podlaha je taká nerovná, že vzniká riziko potknutia, alebo klzká vzhľadom na obuv zamestnanca
- Miesto v pracovnom prostredí neumožňuje zamestnancovi manipulovať s bremenami v bezpečnej výške alebo polohe
- Úroveň podlahy alebo pracovného povrchu sa mení, dôsledku čoho je nutné manipulovať s bremenami na rôznych úrovniach
- Podlaha alebo opora nôh je nestabilná
- Osvetlenie, teplota, vlhkosť vetranie je nevyhovujúce

4. Požiadavky na činnosti

Činnosť môže predstavovať riziko, ak ide o poškodenie podpornopohybovej sústavy, najmä chrbtice, ak zahŕňa jednu alebo viacero týchto podmienok:

- Príliš častú alebo z hľadiska trvania príliš dlhú fyzickú záťaž namáhajúcu podpornopohybovú sústavu, najmä chrbticu
- Nedostatočný telesný odpočinok alebo čas potrebný na zotavenie
- Nadmerné vzdialenosti pri zdvíhaní, spúšťaní alebo prenášaní bremena
- Tempo práce pri pracovnom procese, ktoré zamestnanec nemôže meniť

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 51 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Individuálne rizikové faktory

Pri práci s bremenami môže byť zamestnanec ohrozený poškodením podpornopohybovej sústavy, najmä chrbtice:

- Je fyzicky a zdravotne nespôsobilý uskutočňovať príslušný pracovný úkon
- Má nevhodný odev a obuv a iné OOPP
- Nemá zodpovedajúce alebo primerané vedomosti

Smerné hmotnostné hodnoty

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 281/2006 Z.z.

Vek	Podmienky	Max. hmotnosť Muži kg	Max. hmotnosť Ženy kg
18-29	Priaznivé	50 kg	15 kg
	Nepriaznivé	40 kg	10 kg
30-39	Priaznivé	45 kg	15 kg
	Nepriaznivé	40 kg	10 kg
40-49	Priaznivé	40 kg	15 kg
	Nepriaznivé	35 kg	10 kg
60-60	Priaznivé	35 kg	10 kg
	Nepriaznivé	30 kg	5 kg

- 1, Smerné hmotnostné hodnoty vyjadrujú vhodnosť určitej činnosti zamestnanca vykonávanej v závislosti od veku a pohlavia a od hmotnosti bremena vo vzťahu k frekvencii úkonov a dĺžke trvania.
- 2, Pod max. hmotnosťou bremena sa rozumie hmotnosť individuálneho bremena, ktorá nesmie byť za žiadnych podmienok prekročená.
- 3, Za nepriaznivé podmienky sa považujú zhoršené úchopové možnosti, manipulácia s bremenami v úrovniach podlaha plece, nerovná, naklonená šmykľavá podlaha, vyšší podiel statických prvkov držania bremena, fyziologicky nevhodná pracovná poloha a pootáčanie trupu, a pod., veľká vzdialenosť medzi ťažiskom tela a ťažiskom bremena, vnútorné pritlačenie bremena k bruchu, prenášanie bremien s rizikom prevrhnutia a vystreknutia, nárazové zaťaženie v priebehu zmeny, nedostatočná fyzická zdatnosť zamestnancov a pod.
- 4, Max. frekvencia zdvihov pre ručné zdvíhanie bremena u mužov s hmotnosťou bremena 50 kg je priaznivých podmienok 1 zdvih za 2 minúty v priebehu jednej hodiny za pracovnú zmenu. Pri zvýšení frekvencie zdvihov sa primerane hmotnosť bremena znižuje. Breminá s hmotnosťou 30-50 kg u mužov možno zdvíhať nepretržite počas 1 hodiny. Prestávky medzi časovými úsekmi na zdvíhanie bremien nesmú byť kratšie ako 30 min. Pri stanovení max. celozmenovej hmotnosti bremena pri prenášaní bremien je potrebné zohľadniť aj energetický výdaj a srdcovú frekvenciu zamestnanca. K prácam spojeným s dlhodobou a pravidelnou manipuláciou s bremenami je potrebné vyžiadať stanovisko príslušného orgánu na ochranu zdravia.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 52 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Osadzovanie dielcov

- Pri osadzovaní dielcov je potrebné vychádzať z technologického postupu.
- Počas montážnych prác sa na konštrukcii musí priebežne vykonať vystuženie, vzoprenie, kotvenie a iné stabilizačné zabezpečenie. Súčasne sa musia priebežne montovať trvalé časti konštrukcie.
- Pri osadzovaní a po uložení stropných alebo strešných plošných dielcov sa musí zabezpečiť dostatočná únosnosť miesta práce vzhľadom na predpokladaný spôsob montáže. Na tieto dielce možno vystupovať bez osobitného zabezpečenia len vtedy, keď jednotlivé dielce nie sú zabezpečené proti prelomeniu. Na zaklopenej ploche, ako sú schody alebo strechy, nesmie dôjsť k takémuto sústredeniu pracovníkov a materiálu na jednom dielci, pri ktorom, by sa prekročilo jeho normové zaťaženie. Zásady zabezpečenia zamestnancov pri práci s ohľadom na navrhovaný druh plošných dielcov sa musia určiť na základe statických výpočtov už v projekte stavby.
- Otvory v stropoch sa musia s montážou zabezpečiť tak, aby cez ne pracovníci zamestnanci mohli bez problémov prechádzať.
- Pri manipulácii s dielcom musí byť zamestnanec v bezpečnej vzdialenosti. Až po jeho ustálení nad miestom montáže sa môžu k nemu priblížiť a z bezpečnej plošiny alebo podlahy ho osadiť a zabezpečiť proti vychýleniu. Dielce sa môžu odvesiť zo závesu zdvíhacieho prostriedku až po tomto zabezpečení.
- Zvislé dielce sa musia osadení zabezpečiť skrutkami alebo montážnymi svorkami apod. Uvoľnenie viazacích prostriedkov zo zvislých dielcov sa musí vykonať z bezpečného miesta. Rovnaké spôsoby platia pri osadzovaní prvých vodorovných dielcov montovaného podlažia.
- Po zabezpečení a uvoľnení dielcov z viazacích prostriedkov sa pokračuje v ich konečnom upevnení. Nasledujúci dielec sa môže osadiť až vtedy, keď je predchádzajúci dielec bezpečne uložený a upevnený podľa technologického postupu.
- Montážne prípravky na dočasné zabezpečenie dielcov sa nesmú odstraňovať pred konečným upevnením a priestorovým stužením montovanej konštrukcie.
- Pri dielcoch zavesených do závesu zdvíhacieho zariadenia možno vykonať montážny zvar elektrickým oblúkom len za predpokladu, že je vylúčená možnosť zasiahnutia pracovníkov a poškodenia zdvíhacieho zariadenia elektrickým oblúkom.
- Zmonolitňovanie, uzlov a styčných škár je možné až po zistení správneho osadenia dielcov, po prebierke zväracích strojov a splnení ďalších požiadaviek projektu. Práca spojená so zalievaním stykov a škár sa vykonáva spôsobom predpísaným technologickým postupom.
- Dielce, ktoré môžu byť po osadení konštrukcie rozkmitané vetrom, sa musia okamžite vystužiť navzájom s dielcami tak aby konštrukcia tvorila tuhý celok.
- Pri zdvíhaní, stavaní a ukladaní jednotlivých vysokých konštrukcií alebo ich častí sa musí priestor ohrozený pádom bremena zdvíhacími prostriedkami alebo konštrukciou zabezpečiť.
- Ak hrozí nebezpečenstvo, že pri montáži konštrukcie nebude možné dodržať predpísané bezpečné vzdialenosti od elektrických vedení, musia sa vopred dohodnúť s príslušným prevádzkovateľom el. vedenia podmienky montáže.
- Oceľové konštrukcie sa musia počas montáže uzemniť.
- Ak sú na oceľové konštrukcie pripravené káblivé vedenia silového rozvodu nízkeho napätia, konštrukcie sa musia vodivo spojiť s ochrannou sústavou príslušnej siete

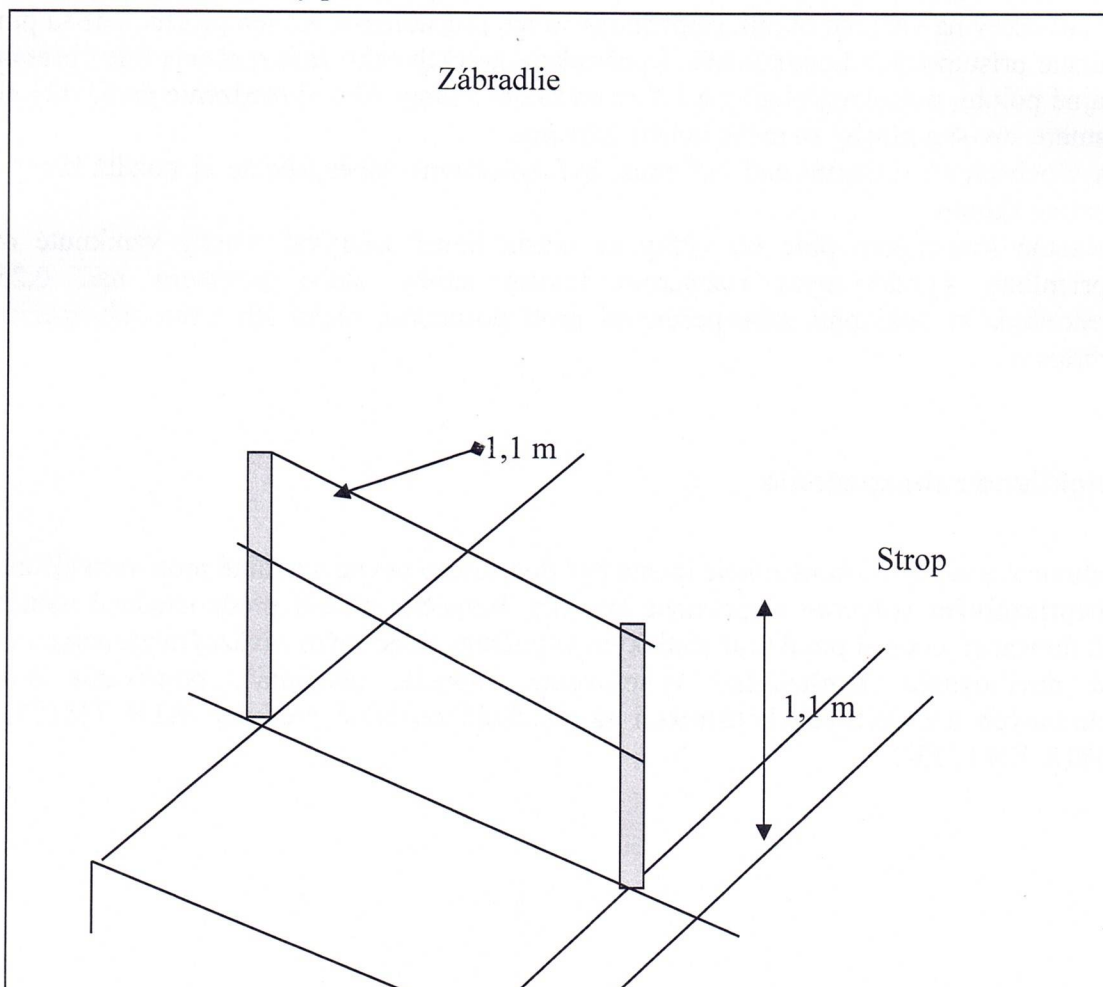
INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 53 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Pri blokovej montáži sa bloky oceľovej konštrukcie musia zostaviť z jednotlivých prvkov na tuhých, nepoddajných podperách tak, aby bol dodržaný tvar, statické pôsobenie, prípadné nadvíšenie predpísané v dodávateľskej dokumentácii, pričom sa nesmú prekročiť povolené medzné odchýlky.
- Pri montážach vo výške sa zakazuje montáž a prechádzanie pracovníkov po konštrukcii bez zabezpečenia proti pádu.

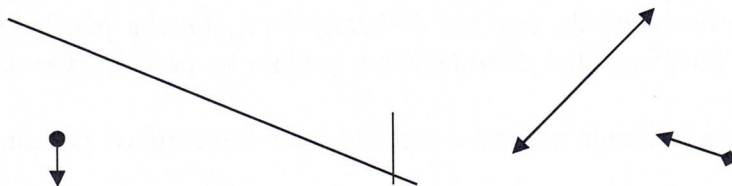
Práce vo výškach a nad voľnou hĺbkou

Zabezpečenie proti pádu

1. Ochrana pracovníkov proti pádu sa vykonať kolektívnym alebo osobným zabezpečením nezávisle od výšky na všetkých pracoviskách a komunikáciách nad vodou alebo inými látkami, kde hrozí nebezpečenstvo poškodenia zdravia, a od výšky 1,5m na všetkých ostatných pracoviskách a komunikáciách, táto vyhláška neurčuje inak.
2. Ochrana proti pádu od výšky 1,5 m sa nevyžaduje ak
 - pracovisko alebo komunikácia je ne plochách sklonom do 10° vrátane od vodorovnej roviny a sú vymedzené zábranou jednotyčové zábradlie s výškou min 1,1 m, ktoré nieje určené na ochranu proti pádu osôb a predmetov zo zvýšenej úrovne najmenej 1,5 m od hrany pádu.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 54 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Miesto práce vnútri objektu je najmenej 0,6 m pod korunou steny, na ktorej sa pracuje.
- 3. Ak práca na pracoviskách a komunikáciách do výšky 3 m svojim charakterom a postupom znemožňujú dodržiavanie bezpečnostných opatrení, môže sa za ochranu proti pádu z výšky považovať aj to, že tieto práce budú vykonávať poučení pracovníci takým pracovným postupom, ktorým si postupne vytvárajú okolo seba plochu, z ktorej môžu bezpečne pracovať. Technologický postup musí obsahovať výpočet a presný opis činnosti, ktoré je nevyhnutné vykonať vo vzdialenosti menšej ako 1,5 m od hrany pádu a počet pracovníkov, ktorí sa môžu v tomto priestore súčasne pohybovať.
- 4. Pri prácach na súvislých plochách vo výške nemusí byť zabezpečená celá plocha proti pádu pracovníkov na voľnom okraji, prípadne proti ich prepadnutiu, ale len plocha, kde sa pracuje, vrátane prístupových komunikácií. Konštrukcia kolektívneho zabezpečenia musí presahovať krajné polohy pracovnej plochy o 1,5 m na každú stranu. Ako vymedzenie pracovnej plochy v smere súvislej plochy sa môže použiť zábrana.
- 5. Na plochách so sklonom nad 10° musí byť kolektívne zabezpečenie aj pozdĺž hrany pádu v smere sklonu.
- 6. Súčasne s postupom prác do výšky sa musia ihneď zakrývať všetky vzniknuté otvory a priehlbne s pôdorysným rozmerom kratšej strany alebo priemeru nad 0,25 m, predovšetkým poklopmi zabezpečenými proti posunutiu, alebo ich treba zabezpečiť inou ochranou.

Kolektívne zabezpečenie

1. Ochranné a záchytné konštrukcie musia byť dostatočne pevné a odolné proti vonkajším silám a nepriaznivým vplyvom a upevnené tak, aby bezpečne uniesli predpokladané namáhanie. Ich únosnosť sa musí preukázať statickým výpočtom alebo iným záväzným záznamom.
2. Na navrhovanie, konštrukčné vyhotovenie, montáž, demontáž, používanie a údržbu ochranných a záchytných konštrukcií sa vzťahujú osobitné predpisy. STN 738101, STN 73813, EN 1263-1

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 55 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Osobné zabezpečenie

- Osobné zabezpečenie pracovníkov pri prácach nad voľnou hĺbkou vo výškach sa musí použiť v prípadoch, keď nemožno použiť kolektívne zabezpečenie.
- Prostriedky osobného zabezpečenia proti pádu sú najmä:
 - Bezpečnostné lano
 - Bezpečnostný pás
 - Bezpečnostný postroj
 - Skracovať lana
 - Samonavíjacia kladka
 - Bezpečnostná brzda
 - Prípravky na spúšťanie a vytáhovanie vrátane príslušenstva
- Prostriedky osobného zabezpečenia musia svojimi parametrami zodpovedať požiadavkám podľa osobitných predpisov, prípadne musia byť na používanie schválené štátnou skúšobňou.
- Prostriedky osobného zabezpečenia sa musia pravidelne kontrolovať a skúšať najmenej raz za dva roky, ak osobitné predpisy neurčujú inak. Funkčné skúšky osobného zabezpečenia treba vykonať po každej mimoriadnej udalosti.
- Pred použitím prostriedkov osobného zabezpečenia je pracovník povinný sa presvedčiť o ich kompletnosti prevádzky a bezchybnom stave.
- Pred použitím prostriedkov osobného zabezpečenia sa miesta upevnenia musia určiť tak, aby umožnili ich bezpečné zaistenie a upevnenie po celý čas činnosti v mieste ohrozenia.
- Dĺžka pádu pri použití bezpečnostného pásu môže byť max. 0,6m, pri použití bezpečnostného postroja bez tlmiča pádovej energie max. 4m
- Pri presune na iné miesto upevnenia musí byť pracovník stále zaistený osobným zabezpečením.
- Vhodný prostriedok osobného zabezpečenia a miesto jeho upevnenia je povinný určiť spracovateľ technologického postupu. Ak ide o jednoduché práce, pre ktoré nieje potrebné vypracovať technologický postup, alebo o situácie, ktoré nemohli byť zohľadnené v technologickom postupe, miesto upevnenia, prípadne vhodný prostriedok osobného zabezpečenia určí pracovník, ktorý práce vo výškach riadi. Miesto upevnenia musí odolávať v smere pádu statickú silu min. 15 kN.
- Na osobné zabezpečenie pracovníkov pri prácach vo výškach, pri výstupe alebo zostupe sa nesmú používať lanové skúšky, uzly na lanách, ak sa to netýka použitia horolezeckej techniky alebo techniky priemyselného lezenia a pomôcok, prípravkov na tento účel vyrobených a používaných. Horolezeckú techniku smú používať len pracovníci, ktorí vyhovujú podmienkam ustanoveným podľa Povinnosti pracovníkov a majú horolezeckú kvalifikáciu.
- Dodávateľ stavebných prác je povinný oboznámiť pracovníkov s návodom na použitie prostriedkov osobného ochranného zabezpečenia.

Zabezpečenie proti pádu predmetov a materiálu

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 56 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

1. Materiál, náradie a pomôcky sa musia uložiť, prípadne skladovať vo výškach tak, aby po celý čas uloženia boli zabezpečené proti pádu, skĺznutiu alebo zhodeniu vetrom počas práce i po jej skončení.
2. Pracovné náradie sa zakazuje zavesovať na časti odevov, ak nieje na to upravený alebo ak pracovník použije vhodnú výstroj.
3. Konštrukcia na práce vo výškach sa nesmie preťažovať. Hmotnosť materiálu, pomôcok, náradia vrátane počtu osôb nesmie presahovať normou určené náhodné zaťaženie konštrukcie.

Zabezpečenie miesta pred prácami vo výškach a jeho okolia.

1. Priestory, nad ktorými sa pracuje, musia sa bezpečne zaistiť, aby nedošlo k ohrozeniu zamestnancov a iných osôb.
2. Za zabezpečenie ohrozených priestorov možno považovať :
 - a. Vylúčenie prevádzky
 - b. Využitie ochrannej konštrukcie v úrovni práce vo výške alebo použitie záchytnéj konštrukcie
 - c. Ohradenie dvojtyčovým zábradlím minimálnej výšky 1,1 m tyčami upevnenými na nosných stĺpoch s dostatočnou stabilitou.
 - d. Stráženie priestoru zamestnancom počas ohrozenia
3. Ochranné pásmo vymedzuje ohradením ohrozený priestor musí mať šírku od kraja pracoviska alebo pracovnej plochy najmenej:
 - a. 1,5 m pri práci vo výške od 3-10m vrátane
 - b. 2 m pri práci vo výške nad 10 do 20 m
 - c. 2.5 m pri práci vo výške nad 20 do 30 m
 - d. 1/10 výšky objektu pri práci vo výške nad 30 m.
4. Pri práci na plochách so sklonom väčším ako 25° sa zväčšuje každé pásmo o 0,5 m. Šírka pásma sa určuje od päty kolmice, ktorá prechádza vonkajšou hranou voľného okraja miesta práce vo výške.
5. V miestach dopravy materiálu do výšky pomocou kladiek sa ochranné pásmo rozširuje o 1m na všetky strany dopravovaného bremena.
6. Pri vysokých objektoch veže, komíny sa ochranné pásmo vymedzuje podľa 3d po celom obvode
7. Ak sa komunikácia pre chodcov z dôvodov prác vo výškach zužuje alebo je preložená k vozovke prípadne do nej musí sa oddeliť od prejazdeného profilu vozovky dvojtyčovým ochranným zábradlím s výškou najmenej 1,1 m, plentou alebo debnením proti odstrelu vody alebo blata od dopravných prostriedkov. Prípadné výškové nerovnosti medzi vozovkou a komunikáciu pre chodcov je potrebné vyrovnať.

Práca na streche

1. Pri práci na streche sa musia zamestnanci chrániť:

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 57 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- a. Proti pádu so strešných plášťov na voľných okrajoch
 - b. Proti sklúznutiu z plochy strechy pri sklone nad 25°
 - c. Proti prepadnutiu cez strešnú konštrukciu.
2. Zabezpečenie proti pádu so strechy nielen po obvode ale aj do svetlíkov, technologických a iných otvorov je splnené použitím ochrannej, prípadne záchytnej konštrukcie alebo použitím osobného zabezpečenia pracovníkov proti pádu.
 3. Zabezpečenie proti sklúznutiu je splnené použitím rebríkov upevnených v mieste práce a potrebných komunikáciách, prípadne použitím záchytnej konštrukcie alebo osobného zabezpečenia proti pádu zamestnanca.
 4. Pri použití rebríkov ako zabezpečenie proti sklúznutiu na streche so sklonom nad 45° od vodorovnej roviny sa musí použiť aj osobné zabezpečenie zamestnanca proti pádu.
 5. Zabezpečenie proti prepadnutiu sa musí vykonať na všetkých strešných plášťoch, kde pôdorysná vzdialenosť medzi latami ja väčšia ako 0,25 m a nie je zaručené, že strešné prvky sú bezpečné proti prelomeniu zamestnancom.
 6. Stavba a oprava komínov zo strechy nad 10° sa musí vykonať len s pracovných podláh. Pri opravách sa musia použiť pracovné podlahy v šírke najmenej 0,6m.

Konštrukcie na zvyšovanie miesta práce

1. Pri postupe prác do výšky sa miesto práce i úroveň pracoviska musí zvyšovať tak, aby zamestnanci mohli pracovať bezpečne, aby sa bezpečne neohrozovali a mohli pracovať v obvyklej pracovnej výške. Za obvyklú pracovnú výšku sa pri pracovných prácach považuje práca do výšky 1,5 m, pri ostatných prácach natieranie, omietanie, obkladanie atď. práca do výšky 2 m nad úroveň pracovnej podlahy.
2. Rebríky sa nesmú požívať ako podperný alebo nosný prvok podláh lešenia s výnimkou lešenárskych rebríkov.
3. Na zvyšovanie miesta práce alebo na výstup sa nesmú používať labilné predmety určené na iné použitie.

Odobzdanie a prevzatie konštrukcie

1. Všetky konštrukcie ne prácu vo výškach sa odovzdávajú do užívania len po ich úplnom skončení a vybavení. O odovzdaní a prevzatí konštrukcie do užívania sa vykoná zápis do stavebného denníka alebo prevádzkového dokladu.
2. Zápis do stavebného denníka alebo do iného prevádzkového dokladu sa pri.
 - a. Normalizovaných alebo typizovaných pracovných stabilných lešeniach s výškou pracovnej podlahy do 1,5 m.
 - b. Jednomiestnych sedačkách.
 - c. Pohyblivých pracovných plošinách, ak pri premiestňovaní na iné pracovisko neboli demontované ich nosné časti, pričom sa za demontáž nepovažuje úprava nosných častí do prepravnej polohy.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 58 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Výstupy

1. Pracoviská musia byť bezpečne prístupné po komunikáciách rampa, schody
2. Dostatočné výstupy musia svojim zhotovením spĺňať bezpečnostné požiadavky.

Práca nad sebou

1. Práce nad sebou sa môžu vykonávať len výnimočne, ak sa nemôže bez nich zaobiť z pracovne – technických dôvodov. Technologický postup musí obsahovať spôsob zaistenia bezpečnosti zamestnanca na nižších pracovných úrovniach.
2. Pod miestom vytáhovania, zdvíhania a spúšťania materiálu sa musí zabezpečiť dostatočné voľný priestor na manipuláciu s materiálom. Počas týchto prác sa do ohrozeného priestoru musí zamedziť prístup zamestnancom, ktorí nie sú určený na tieto práce.

Práce na vysokých objektoch

1. Pri práci na vysokých objektoch musia byť prítomní najmenej dvaja zamestnanci.
2. Špecifické práce na vysokých objektoch, ktoré vyžadujú ešte iné zaistenie bezpečnej práce, ako určuje táto vyhláška, musí dodávateľ stavebných prác podrobne určiť v technologickom postupe.

Zhadzovanie predmetov a materiálu

1. Zhadzovanie predmetov, zvyškov stavebného materiálu a materiálu nižšie položené pracoviská, komunikácie alebo podobné plochy je dovolené len za predpokladu, že:
 - a. Miesto dopadu bude zabezpečené proti vstupu osôb a jeho okolie chránené proti prípadnému odrazu alebo rozstreku zhodenému predmetu alebo materiálu.
 - b. Materiál sa bude zhadzovať uzavretým zariadením až na miesto uloženia.
2. Je zakázané zhadzovať predmety, pri ktorých nemožno bezpečne predpokladať miesto dopadu alebo predmety, ktoré mohli strhnúť zamestnanca z výšky.
3. Ak pri zhadzovaní materiálu vzniká prašnosť alebo iný nežiadúci účinok, musia sa urobiť ochranné opatrenia.

Prerušenie práce vo výške

Práce vo výškach v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom sa musia prerušiť pri

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 59 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Búrke, silnom daždi, snežení, tvorení námrazy
- Vetre s rýchlosťou nad 8 m.s-1 na zavesených pomocných konštrukciách, rebríkoch nad 5,0 m výšky práce a pri použití osobného zabezpečenia. V iných prípadoch pri vetre s rýchlosťou nad 10,7 m.s-1
- Viditeľnosti menšej ako 30 m.
- Teploty prostredia menšej ako -10°C

Krátkodobé práce vo výškach

Pri krátkodobých montážnych prácach nevyhnutných na osadenie stavebných prvkov sa stavebné prvky môžu osadzovať a vzájomne spájať z konzol, z priečok navarených alebo iným spôsobom upevnených, z profilov stužujúcich priehradové konštrukciu a podobných nášľapných plôch, ak je v dosahu pracovníka možnosť upevnenia osobného zabezpečenia proti pádu.

BÚRACIE PRÁCE

1. Technologický postup sa musí spracovať na základe podrobnej prehliadky búraného objektu a jeho statického posúdenia tak, aby počas prác nedošlo k nekontrolovateľnému porušeniu stability objektu alebo jeho časti.
2. Búracie objekty vyšších ako prízemných, strhávanie alebo búranie zvislých konštrukcií od výšky 3 m, búranie schodov a vysúvacích častí, rekonštrukcia a búranie, pri ktorej dochádza k zmene konštrukčnej bezpečnosti objektov, strojové búranie, búranie špeciálnymi metódami a búracie práce nad sebou môžu vykonať len kvalifikovaní pracovníci pod stálym dozorom zodpovedného pracovníka.
3. Pri búraní, ktoré vykonávajú dve alebo viaceré čaty súčasne, sa musí zabezpečiť stály dozor zodpovedného pracovníka.
4. Búracie práce sa vzťahujú aj na búranie kruhových a šachtových pecí a stožiarov.
5. Búracie práce sa vzťahujú aj na rozoberanie lešenia a podobných konštrukcií.

Prieskum stavu objektov

1. Pred začatím búracích alebo rekonštrukčných sa musí uskutočniť prieskum stavby objektu a jeho okolia, zistiť inžinierske siete a stav dotknutých susedných objektov. Na prieskum sa musia využiť existujúce podklady objektu a podklady o susedných objektoch. O vykonanom prieskume sa musí vykonať zápis.
2. Na základe prieskumu podľa odseku 1 dodávateľ stavebných prác zabezpečí pred začatím búracích alebo rekonštrukčných prác vypracovanie technologického postupu týchto prác .
3. Pri zmene podmienok počas búracích a rekonštrukčných prác sa technologický postup musí upraviť tak, aby bola zaistená bezpečnosť pri práci.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 60 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Prípravné práce

1. Pred začatím búracích alebo rekonštrukčných prác sa ochranný priestor musí vymedziť podľa technológie vykonaných prác, zabezpečiť proti vstupu nepovolaných osôb a bezpečne sa musia zabezpečiť vstupy do objektu, ako aj ochrana verejného záujmu ohrozeného týmito prácami. Ustanovenia zabezpečenia miesta pred prácami vo výškach a jeho okolia nie sú týmto dotknuté.
2. Prieskumom zaistené podzemné priestory sa pred začatím prác musia zasypať alebo zabezpečiť iným spôsobom.
3. Rozvodné siete a kanalizácie inštalované v búraných objektoch sa pred začatím prác musia zabezpečiť aj siete do ktorých ústia prípojky z búraných objektov. Ak sa nedajú inžinierske siete odpojiť musí dodávateľ stavebných prác určiť opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce a prevádzky.
4. Na odber el. prúdu pre potreby búracích prác v objekte sa musí zriadiť samostatné vedenie. Na zníženie prašnosti búracích prác kropením sa musí zabezpečiť zdroj vody. Tieto prípojky sa musia zabezpečiť počas búracích prác proti poškodeniu.
5. Búracie práce sa môžu začať len na základe písomného príkazu zodpovedného pracovníka dodávateľa stavebných prác a po vybavení pomocnými konštrukciami, materiálom a pomôckami určenými technologickým postupom.

Zabezpečenie miesta búrania

1. Pri búraní sa musí zabezpečiť ochranný priestor, v ktorom sa búracie práce vykonávajú.
2. Ohrozený priestor v zastavenom území sa musí vymedziť plným oplotením do výšky 1,8 m, ak tomu nebráni technológia búrania. Ak priestor nemožno oplotiť, musí sa zabezpečiť iným vhodným spôsobom.
3. Búranie sa musí vykonať tak, aby nedošlo k ohrozeniu vedľajších objektov, najmä tých, ktoré rozoberaním priliehajúcich stavieb stratili oporu. Spôsob statického zabezpečenia okolitých objektov ohrozených búracími prácami sa musí určiť v projekte stavby.
4. Pomocné konštrukcie vybudované vo vnútri objektu alebo na jeho vonkajších stranách sa nesmú zaťažovať vybúraným materiálom a nesmie sa cez ne strhávať materiál z búraného objektu, ak nie sú na to určené.
5. Materiál zo zbúranej časti objektu sa musí odstrániť tak, aby nepreťažovali podlahy alebo stropy.
6. Vybúraný materiál sa musí skladovať tak, aby neohrozoval ďalší priebeh búracích prác.
7. Tlakové nádoby na rezanie kyslíkom sa musia uložiť mimo dosahu nebezpečenstva, ktoré vzniká pri búraní.
8. Sklenené a iné nebezpečné ostro hranné predmety sa musia pri ručnom brúsení odstraňovať tak, aby neboli zdrojom úrazu.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 61 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025	
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020	

- Búranie sa nesmie prerušiť, ak nie je zabezpečená stabilita búranej konštrukcie alebo jej časti. Táto požiadavka platí aj v prípade nevyhnutného prerušenia búrania z dôvodu náhleho zhoršenia sa poveternostných podmienok. Tým nie sú dotknuté povinnosti s ustanovenia .
- Pri čiastočnom búraní, rekonštrukcii a modernizácii budov, ktoré zostávajú v prevádzke alebo sú obývané, sa musí v technologickom postupe určiť bezpečnostné zaistenie vrátane kontroly pracovísk z hľadiska ochrany pracovníkov a iných osôb

Vstupy a vjazdy do búraného objektu

Vstupy, výstupy, zostupy a vjazdy do priestorov búraných objektov a na jednotlivé pracoviská sa musia zabezpečiť od začiatku prác až po ich ukončenie viditeľne označiť.

Búranie strešných konštrukcií

- Búranie strešných konštrukcií alebo krovov strhávanie pomocou lán a ťažných strojov je povolené, ak sú vykonané opatrenia na stabilizáciu zostávajúcich častí konštrukcie.
- Výbušninami sa nesmú strhávať plechové krytiny položené ne plnom debnení.
- Pri ručnom búraní strechy sa musí voliť postup tak aby nebola narušená pevnosť ostatných častí konštrukcie.
- Ak nieje zabezpečená únosnosť búracej konštrukcie, búranie sa musí vykonať zo samostatnej nosnej konštrukcie.

Búranie zvislých konštrukcií

- Konštrukčné prvky sa môžu odstraňovať pri ručnom búraní iba vtedy, ak nie je zaťažené.
- Pri búraní stien stabilizujúcich vyčnievajúce konštrukcie sa musia tieto konštrukcie zabezpečiť, aby nedošlo k nežiadúcej strate ich stability.
- Ručné búranie nosných konštrukcií sa vykonáva zásadne vertikálnym smerom, zhora dolu.
- Pri búraní pomocou strojov sa vonkajšie steny strhávajú vždy z vonkajšej strany objektu. Pri zemných objektoch bez podpivničenia sa búranie môže vykonať z vnútra objektu, ak sú odstránené vodorovné prvky nad miestom stroja. Zakazuje sa strhávať steny rozkolísaním.
- Pred búraním priečok pod vodorovnými konštrukciami treba zistiť, či nemajú nosnú funkciu.
- Únosnosť vodorovných konštrukcií, na ktorých sa bude strhávať materiál, sa v prípade potreby zvyšuje podoprením.
- Ručné strhávanie stien pilierov pomocou pák alebo zdvihákov je zakázané.
- Pri konštrukciách, pri ktorých nieje zabezpečená ich stabilita, je zakázané používať jednoduché rebríky na priväzovanie lán a hákov k strhávanej časti objektu.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 62 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

9. Postupné búranie panelových objektov sa smie vykonať až po rozpojení jednotlivých panelov a po zabezpečení ich stability.

Búranie podláh, stropov a jednotlivých vodorovných prvkov

1. Ručné búranie stropov s nosnou drevenou konštrukciou je povolené iba vtedy, ak sú steny nad ňou zbúrané, ak sú odkryté nosné prvky a je zo stropu odstránený materiál.
2. Stropné časti sa musia pred uviazaním na zdvíhací mechanizmus uvoľniť od ostatných konštrukcií.
3. Búrať klenbu uvoľnením časti konštrukcie, ktorá ju zabezpečuje, sa smie len pri strojovom búraní.
4. Pri ručnom búraní, ak hrozí prelomenie podlahy alebo sa podlahy prelomia, musí sa práca prerušiť a podlahy musia spoľahlivo podprieť.
5. Pri búraní jednotlivých poschodí pomocou stroja musia byť stropy v najbližšie nižšom poschodí, prípadne ďalších poschodiach podporené, podľa statického výpočtu na zaťaženie stropu materiálom, ktorý bude na ne padat.

Práce nad sebou

1. Búracie práce nad sebou sú povolené, ak v technologickom postupe sú určené podmienky zabezpečenia pracoviska a zamestnancov.
2. Zodpovedný pracovník, ktorý priamo riadi búracie práce, v prípade ohrozenia musí dať dohodnutým znamením pokyn na okamžité opustenie pracoviska.

STROJE A STROJNÉ ZARIADENIA

1. Používať sa môžu len stroje a strojné zariadenia, ktoré svojou konštrukciou, zhotovením a technickým stavom zodpovedajú predpisom na zaistenie bezpečnosti práce.
2. Stroje sa môžu používať iba na účely, ktoré sú technicky spôsobilé v súlade s podmienkami určenými výrobcom normami STN.
3. Dodávateľ stavebných prác je povinný vydať na obsluhu a údržbu strojov, ktoré obsahujú požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a prevádzky. Pokyny na obsluhu a údržbu musia podľa druhu stroja obsahovať:
 - a. Povinnosti pred začatím prevádzky stroja v smene
 - b. Povinnosti obsluhy stroja počas prevádzky
 - c. Rozsah, lehoty a spôsob vykonanej údržby, vrátane revízií
 - d. Spôsob zabezpečenia stroja počas prevádzky, pri premiestňovaní, odstavení z prevádzky, opravách a proti nežiaducemu uvedeniu do chodu
 - e. Spôsob dorozumievania a dávania povelov
 - f. Umiestnenie a zabezpečenie stroja po skončení práce
 - g. Zakázané úkony a činnosti
 - h. Spôsob a rozsah záznamov o prevádzke a údržbe stroja

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 63 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Pokyny na obsluhu a údržbu stroja sa nemusia vydávať, ak požiadavky uvedené vyššie sú ustanovené v technických normách alebo v návode výrobcu na obsluhu a údržbu. Návod výrobcu a obsluhu musí byť v jazyku slovenskom.
- Pokyny na obsluhu a údržbu stroja alebo návod sa musia umiestniť na mieste, aby boli obsluhu dostupné STN 73 8000.
- Na obsluhu stroja je potrebný strojnícky preukaz.

Obsluha strojov

- Stroje môže samostatne obsluhovať len zamestnanec, ktorý má pre túto činnosť odbornú spôsobilosť.
- Zamestnanec určený na obsluhu stroja musí mať najmenej raz za 24 mesiacov preskúšanie a školenie z predpisov na zaistenie bezpečnosti práce.
- Ak má stroj charakter výhradného technického zariadenia, musí obsluha spĺňať aj požiadavky určené na jeho obsluhu.
- Ak stroj obsluhuje viac zamestnancov, musí sa určiť zodpovedný zamestnanec.
- Stroj obsluhuje jeden zamestnanec, ak výrobca v technickom preukaze alebo v návode na obsluhu neurčí inak. Ak to vyžaduje bezpečnosť práce, dodávateľ strojových prác určí viacčlennú obsluhu stroja.
- Stroje môžu samostatne obsluhovať len zamestnanci duševne a telesne spôsobilí, starší ako 18 rokov, ak pre obsluhu nie je určené inak.
 - Je potrebné sa oboznámiť s predpismi na zaistenie bezpečnosti na pracovisku.
 - Dodávateľ stavebných prác určí a preukázateľne vyškolí a zacvičí obsluhu stroja podľa STN, zákonov a vyhlášok.
- Obsluha sa musí plne venovať ovládaniu stroja tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť osôb stroja, zamestnancov a konštrukcií.
- Obsluha je povinná oboznámiť sa pred začiatkom prác záznamami a prevádzkovými odchýlkami zistenými počas predchádzajúcej práce.
- Obsluha pred začatím prác musí podľa návodu prekontrolovať stroj príslušenstvo, či je bezpečné a činné.
- Ak zistí obsluha závalu alebo poškodenie, ktoré by mohlo ohroziť bezpečnosť práce a prevádzky, ktorú nie je schopná sama odstrániť, nesmie stroj uviesť do prevádzky a musí závalu ohlásiť zodpovednému pracovníkovi. Ak takú závalu zistí počas prevádzky, stroj sa musí zastaviť a bezpečne zaistiť spusteniu. Počas prevádzky musí sledovať chod stroja a zistené závady zaznamenať do denníka stroja alebo tam, kde je to predpísané alebo určené STN 73 8000.

Prevádzkové podmienky strojov

- Pred uvedením do prevádzky sa stroj musí vybaviť:
 - Prevádzkovými dokladmi a označiť evidenčnými číslami a názvom prevádzkovateľa stroja

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 64 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- b. Bezpečnostnými oznámeniami, nátermi, značkami a nadpismi v slovenskom jazyku
 - c. Predpísaným zariadením na zvukovú výstrahu, ktorého hladina hlasitosti musí v miestach merania vonkajšieho hluku stroja prevyšovať hladinu hluku stroja aspoň o 10 dB
 - i. Pri súčinnosti viacerých strojov musí byť hladina húkačky 93-104 dB
 - d. Ochranným zariadením v miestach, kde môže dôjsť k ohrozeniu zamestnancov musí byť obsluha chránená proti pádu od výšky 0,5 m, ovládače stroja sa musia zabezpečiť proti náhodnému spusteniu.
2. Prevádzkovými dokladmi sú
 - a. Prevádzkový denník určený na vedenie záznamov o prevzatí a odovzdaní stroja obsluhu, o závadách a opravách počas prevádzky, na evidenciu závažných udalostí pri pracovnej smene
 - b. Revízna kniha stroja dodaná výrobcom, ktorá obsahuje technické údaje o stroji. Jej prílohou je technická dokumentácia.
 3. Stanovište obsluhy musí byť trvalo udržiavane v čistote.
 4. Pred spustením musí zodpovedný pracovník oboznámiť obsluhu s miestnymi prevádzkovými podmienkami, ktoré ovplyvňujú bezpečnosť práce.
 5. Pri prevádzke stroja sa musí zabezpečiť jeho stabilita počas jeho všetkých pracovných operácií. Ak je stroj vybavený operami, tiahkami alebo závesmi, počas prevádzky musia byť nastavené v súlade s pokynmi výrobcu v pracovnej polohe a zabezpečené proti zaboreniu, posunutiu alebo uvoľneniu.
 6. Výsuvné, sklopné a ostatné časti strojov a zariadení vrátane hadíc, el. prívodov a vedení sa musí zabezpečiť tak, aby nemohlo dôjsť k ich styku pohyblivými časťami stroja.
 7. Ak je stroj vybavený prístrojmi na meranie tlaku, obsluha musí dbať na to, aby neboli prekročené určené prevádzkové tlaky.
 8. Ak je na stroji predpísané signalizačné zariadenie, každé uvedenie stroja do chodu sa musí oznámiť zvukovým alebo svetelným výstražným znamením.
 9. Po výstražnom znamení môže obsluha uviesť stroj do chodu až po odchode všetkých zamestnancov z ochranného priestoru.
 10. Pri práci stroja na verejných komunikáciách musí dodávateľ stavebných prác zabezpečiť stály dozor. Tento pracovník je povinný vydať pokyny na zaistenie bezpečnosti práce.
 11. Ručne vedené valce sa musia pri práci vo svahu ovládať tak, aby obsluha nebola stále nad valcom.
 12. Vibračné valce a ubíjadlá sa musia používať len takým spôsobom a na takých pracoviskách, kde nehrozí nebezpečenstvo prenosu vibrácií spôsobené škody.
 13. Stroje sa pri prerušení alebo ukončení prevádzky musia zaistiť tak, aby sa nemohli stať zdrojom ohrozenia alebo neoprávneného použitia.
 14. STN 73 8000

Oprava a údržba

1. Opravy a údržba sa musí vykonať v súlade s dokumentáciou stroja a technickými normami.
2. Opravy sa musia vykonať len nepoškodeným náradím.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 65 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Zakázané činnosti

Je zakázané:

- Uviesť do chodu a používať stroj, ak sú okrem obsluhy na stroji alebo v jeho blízkosti zamestnanci
- Uvádzať do chodu používať stroj, ak je odmontované alebo poškodené niektoré ochranné zariadenie
- Odstraňovať za chodu stroja odpad z nebezpečných miest, ak to nie je technicky riešené alebo povolené v návode na obsluhu
- Dotýkať sa pohybujúcich sa časti strojov telom alebo predmetmi a náradím držaným v rukách okrem prípadov, ktoré pripúšťa návod na obsluhu
- Pracovať so strojom za zníženej viditeľnosti a v noci, ak pracovný priestor stroja a pracoviska nie sú dostatočne osvetlené
- Pracovať so strojom , v ktorého blízkosti sú iné stroje alebo dopravné prostriedky s výnimkou tých, ktoré pracujú vo vzájomnej súčinnosti so strojom
- Premiestňovať alebo prepravovať zamestnancov na stroji alebo na jeho pracovnom zariadení, ak to nie je výrobcom povolené
- Pohybovať pracovným zariadením nad pracovníkom a nad obsadenou kabínou vodiča dopravného prostriedku
- Pracovať so strojom a nástrojom v mieste, na ktoré nie je z miesta obsluhy vidieť a kde by mohlo nastať ohrozenie zamestnancov alebo iného zariadenia
- Ovládať stroj nebezpečným spôsobom, ktorý vyvolá nežiadúce rozchýpanie pracovného zariadenia
- Pohybovať sa so strojom alebo s jeho pracovným zariadením v ochrannom pásme elektrického vedenia, ak nie sú dodržané predpísané bezpečnostné požiadavky
- Jazdiť cez elektrické káble, ak nie sú vhodne chránené proti mechanickému poškodeniu
- Opustiť miesto obsluhy stroja, ak je stroj alebo jeho pracovné zariadenie v chode
- Vykonávať údržbu, čistenie a opravy, ak nie je stroj a jeho pracovné zariadenie zabezpečené proti samovoľnému, pohybu a náhodnému spusteniu a ak nie je vylúčený styk zamestnanca s pohybujúcimi sa časťami stroja
- Vykonať opravy na pásach stroja s pásovým podvozkom, ak nie je stroj zabezpečený proti samovoľnému pohybu
- Pohybovať sa so strojom mimo určených priestorov
- Vyradovať z činnosti bezpečnostné, ochranné a poistné zariadenia a meniť ich predpísané parametre.
- Fajčiť a manipulovať s otvoreným ohňom pri kontrole a čerpaní pohonných hmôt a pri používaní ľahko zápalných čistiacich prostriedkov
- Na uľahčenie spúšťania používať otvorené ohne
- Okrem osobných potrieb umiestňovať do kabíny akékoľvek veci , ak na tento účel nie je v kabíne vyhradená uzatvorená schránka
- Zavesovať bremená na koniec háku zdvíhacieho zariadenia

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 66 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Povinnosti vodiča strojníka mimo pozemných komunikácií

1. Vodič nesmie viesť vozidlo, ak je jeho schopnosť na vedenie znížená
2. Vodič je povinný viesť evidenciu o dobe vedenia vozidla a bezpečnostných prestávkach
3. Pri jazde a činnostiach mimo pozemných komunikácií sa vodič musí správať disciplinovane a ohľaduplne, prispôbiť svoje správanie stavu a povahe terénu, poveternostným podmienkam a iným okolnostiam, ktoré sa môžu predvídať
4. Vodič nesmie zastavovať a stát na mieste, kde prekáža z hľadiska bezpečnosti. Napr. vodné dielo, el. vedenie
5. Vodič nesmie s vozidlom cúvať alebo sa otáčať ak nemá dostatočný rozhľad
6. Ak to vyžadujú okolnosti musí zaistiť bezpečné cúvanie alebo otáčanie poučenou osobou
7. Vodič musí začiatok cúvania zdôrazniť výstražným signálom
8. Vodič musí pred opustením vozidla vykonať také opatrenia, aby vozidlo nemohlo ohroziť bezpečnosť osôb a technických zariadení
9. Vodič môže tlačiť vozidlo motorickou silou len pomocou ťažnej tyče, ktorá je na vozidlách riadne zaistená
10. Vodič smie vchádzať do terénu ak je povrch terénu dostatočne široký a pevný

Pripájanie a odpájanie vozidla, návesov a prívesov

1. Pripájanie a odpájanie vozidiel sa môže vykonať iba podľa návodu výrobcu
2. Ak v návode nie je určené inak nesmú byť v nich počas pripájania alebo odpájania žiadne osoby ani zamestnanci
3. Pripájané vozidlo musí byť zabrzdené a zabezpečené klinmi. Prívesy musia byť podoprené podperami
4. Pri pripájaní vozidiel musí byť ťažné vozidlo vždy ovládané z miest obsluhy. Nájazd pripájaného vozidla na ťažné je zakázaný
5. Osoba usmerňujúca vodiča nesmie vstúpiť medzi pripájané vozidlo ak je záves ťažného vozidla vzdialený od oka prívesu viac ako 0,25 m. Vodič môže dokončiť cúvanie na doraz závesného zariadenia len na dohovorené znamenie. Ak vodič nepocíti pri cúvaní náraz, musí ihneď zastaviť
6. Po spojení vozidla je vodič povinný skontrolovať spojenie a zaistenie zariadenia
7. Pred odpojením je vodič povinný zabezpečiť zabrzdzenie prívesu proti samovoľnému pohybu

Povinnosti prevádzkovateľa

1. Vykonať u vodiča pred pridelením vozidla alebo pred ich predelením na iný druh a typový rad vozidiel ich oboznámenie s týmto vozidlom skúšobná jazda praktické oboznámenie s návodom.
2. Zabezpečiť údržbu a čistenie svojich dopravných- prevádzkových priestorov
3. Označiť účelové komunikácie príslušnými dopravnými značkami podľa osobitných predpisov.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 67 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Určiť priestory na nakladanie a vykladanie vrátane ich bezpečného zaistenia.
- Vyznačiť dopravnými tabuľami, prípadne nahrnutím zeminy, kde hrozí nebezpečenstvo a za zníženej viditeľnosti ich podľa potreby opatriť svetlom.
- Podrobne oboznámiť vodiča, ktorý do priestoru prevádzky, s miestnou situáciou, ak to okolnosti vyžadujú.
- Vykonať technické alebo organizačné opatrenia na pracoviskách, kde dochádza opakovanému cúvaniu alebo otáčaniu vozidiel, aby bolo zabránené možnosti vstupu osôb do ohrozeného priestoru
- Spracovať havarijný plán ak sú vozidlá vybavené plynovým zariadením.

Prevádzka, oprava, údržba a kontrola vozidiel

- Všetky vyššie uvedené činnosti sa musia vykonať podľa návodu výrobcu alebo technologického postupu
- Pri vykonávaní údržby a opráv je zamestnanec povinný najmä vozidlo zabezpečiť proti pohybu, vykonať kontrolu podvozku iba ak je motor vypnutý a ak výrobca nestanoví inak.
- Je zakázané opravovať naložené motorové vozidlo, ak nie je zabezpečená jeho stabilita a náklad môže zamestnanca ohroziť, opravovať kontrolovať a vykonávať údržbu vozidla, ak je zdvihnutá sklápacia časť nie je zabezpečená proti pádu, manipulovať s ovládaním vozidla bez predchádzajúcich opatrení, ktoré vylúčia nežiadúce pohyby jeho technologických častí.

Dopravné nákladov a činnosť s tým súvisiaca

- Prevádzkovateľ je povinný prideliť na vozidlo potrebný počet spôsobilých náležite poučených osôb, ak to vyžaduje bezpečnosť prevádzky alebo povaha pracovnej činnosti.
- Namiesto pridelenia osôb podľa odseku 1 môže zabezpečiť tieto práce aj iným spôsobom.
- Vodič musí pri nakládke a vykládke vozidlo zabezpečiť proti nežiadúcemu pohybu. Návesy, jednonápravové prívesy a poloprívesy musia byť tiež podoprené.
- Pracovník pri otváraní bočníc a zadného čela je povinný zabezpečiť, aby nikto nemohol byť nimi alebo nákladom zasiahnutý.
- Ak je z dôvodu bezpečnosti dopravy nákladu nevyhnutné, aby zamestnanec bol pri jeho preprave na ložnom priestore vozidla, musí sa zaistiť bezpečnosť zamestnanca.
- Ak je nevyhnutné vystúpiť na ložný priestor vozidla, alebo z neho zostúpiť, musí sa použiť rebrík alebo iné zariadenie.
- Pri doprave ťažkých predmetov alebo rozmerných nákladov je vodič povinný dodržiavať technologický postup dopravy, nakládky a vykládky vypracovaný prevádzkovateľom vozidla.
- V priestore pre akumulátor je zakázané skladovať a prepravovať nijaké predmety.
- V priestore vodiča nemožno odkladať predmety, ktoré by mohli znížiť možnosť ovládania vozidla.
- Nádoby obsahujúce horľaviny je potrebné riadne uzavrieť, utesniť a zabezpečiť proti prevráteniu a samovoľnému pohybu.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 68 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Stroje na zemné práce

1. Stroj sa môže pohybovať alebo pracovať podľa únosnosti pôdy od kraja aby nedošlo k zrúteniu stroja. Ak táto vzdialenosť nieje určená v technologickom postupe určí ju zodpovedný pracovník.
2. Ak je stroj v pohybe, nikto sa nesmie zdržiavať v nebezpečnom dosahu stroja.
3. Pod strechou, svahom sa môže stroj pohybovať alebo pracovať v takej vzdialenosti aby nevzniklo nebezpečenstvo jeho zasypania.
4. Pri práci stroje ktoré sú vybavené viacerými zariadeniami, musia byť nepoužívané pracovné zariadenia v prepravnej polohe a mechanicky zabezpečené.
5. Pri práci viacerých strojov na pracovisku je potrebné zachovať bezpečnú vzdialenosť, aby nedošlo k zraneniu osôb.
6. Pri nakladaní materiálu na dopravné prostriedky sa smie manipulovať s pracovným zariadením stroja len na ložnou plochou tak, aby nenarážalo do dopravného prostriedku. Ak je potrebné pri nakladaní manipulovať na kabínou vodič musí túto opustiť.
7. Pri jazde naloženým materiálom sa pracovné zariadenie musí zabezpečiť v prepravnej polohe.
8. Stroj sa musí vybaviť:
 - a. Zariadením na kontrolu sklonu roviny so signalizáciou alebo ukazovateľom max. sklonu
 - b. Signalizáciou zapojenia stroja na el. sieť v kabíne, ak ide stroj s elek. pohonom
 - c. Svetlometmi na osvetlenie pracovného priestoru stroja za zníženej viditeľnosti
 - d. Najmenej dvoma podkladacími klinmi, ak ide stroj na kolesovom podvozku.
9. Obsluha nesmie opustiť stroj ak nieje pracovné zariadenie spustené na zem ale umiestnené v predpísanej prepravnej polohe.
10. Pri hnutí horniny dózerom nesmie brit jeho radlice presahovať cez okraj svahu alebo výkopu.

Lopatové rýpadlá, nakladače a univerzálne dokončievacie stroje

1. Výložník lanových rýpadiel možno prestavovať len s nezaťaženým zariadením.
2. Pri spúšťaní a zdvíhaní výložníka pri prácach na svahu musí byť výložník nasmerovaný v osi stroja proti svahu.
3. Ak pri rýpaní vzniknú previsy, musia sa neodkladne odstrániť.
4. Pri používaní prídavného zariadenia dodaného výrobcou sa musia dodržať požiadavky osobitných predpisov.
5. Ak nieje v návodoch výrobcu alebo v technických podmienkach určené inak, pri prevádzke stroja je zakázané:
 - a. Roztlákať dnom lopaty horninu
 - b. Vyrovnávať terén otáčaním lopaty
 - c. Vytrhávať koľaje pracovným zariadením stroja

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 69 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

6. Lopata rýpadla sa môže čistiť len pri vypnutom motore stroja a na mieste, kde nehrozí nebezpečenstvo zosunutia hmôt. Lopata musí byť položená a mať uzatvorenú klapku.

Stroje a zariadenia na výrobu, dopravu a spracovanie zmesi

1. Pred uvedením do prevádzky sa musí miešačka zabezpečiť v horizontálnej polohe.
2. Miešacie zariadenie v ktorejkoľvek polohe musia dosahovať na všetky nosné kladky, pričom kladky sa musia zabezpečiť proti posunutiu.
3. Pri opravách je dovolené vstupovať pod kôš iba vtedy ak je kôš zabezpečený reťazou.
4. Vstupovať na konštrukciu miešačky sa smie len v prípade, ak je stroj odpojený od prívodu elektrickej energie.
5. Pri betonárkach sa dráha násypného koša musí zabezpečiť ohradením alebo zakrytím.
6. Prepravky sa môžu plniť iba zmesou predpísanej konzistencie a len do úžitkového objemu nádoby.
7. Po naplnení prepravníka zmesou musí obsluha skontrolovať, či výsypné zariadenie je bezpečne zaistené v prepravnej polohe.
8. Pri ovládaní prepravníka zo zadného panelu nesmie byť motor vozidla v chode, ak nie je v návode na obsluhu uvedené inak.
9. Dodávateľ stavebných prác, ktorý prevádzkuje prepravníky betónových zmesí, musí mať v prípade poruchy prepravníka zabezpečené prostriedky na núdzové vyprázdnenie zmesi podľa návodu výrobcu.

Čerpadlá zmesí a strojové omietačky

1. Čerpadlami sa môže prepravovať aby zmes predpísaného zloženia podľa návodu výrobcu.
2. Spôsob vyhotovenia potrubia, veľkosť a počet oblúkov, smerové a spádové pomery musia zodpovedať návodu výrobcu.
3. Potrubie, hadice, dopravníky, vybračné žľaby a iné zariadenia na dopravu zmesi sa musia viesť a zabezpečiť tak, aby nespôsobili preťaženie lešenia a iných konštrukcií.
4. Potrubia a hadice sa môžu spájať iba nepoškodeným a očistenými spojkami. Na hadích je zakázané použiť drôt.
5. Poistné a riadiace ventily sa musia nastaviť na tlak, ktorý zodpovedá ich správnej funkcii. Tlak sa musí kontrolovať a upravovať podľa návodu na obsluhu.
6. Čistiť a rozoberať pod tlakom strojné zariadenia na povrchové úpravy je zakázané.
7. Koniec potrubia na maltu sa musí spoľahlivo zabezpečiť, aby jeho neočakávaný pohyb neohrozil zamestnancov.
8. Na prísun zmesí je potrebné zabezpečiť požadovaný priestor.
9. Autočerpadlo sa musí umiestniť tak, aby miesto obsluhy bolo prehľadné.
10. Pri prevádzke je zakázané
 - a. Prehýbať hadice
 - b. Manipulovať so spojkami
 - c. Vstupovať na konštrukciu stroja

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 70 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Prepravníky a zásobníky voľne uloženého cementu

1. Pred pripojením dopravnej hadice k pevnému potrubiu tlakových zásobníkov voľne uloženého cementu sa musí obsluha presvedčiť, či je potrubie pod tlakom.
2. Dopravné hadice a potrubia sa pred prečerpávaním voľne uloženého cementu musia skontrolovať, poškodené zariadenia sa nesmú používať.
3. Hadice sa musia navzájom s pevným potrubím spájať len s nepoškodenými a na to určenými spojkami a koncovkami.
4. Počas prečerpávania musí obsluha sledovať stavoznak zásobníka, aby sa nepreplnil.
5. Pri čistení a vstupe do vnútorného priestoru prepravníka voľne uloženého cementu sa musí postupovať rovnako ako pri stabilných zásobníkoch sypkých hmôt.

Vibrátory

1. Elektrické vibrátory sa smú pripojiť len na zdroj s napätím a frekvenciou podľa údajov na výrobnom štítku alebo podľa návodu na obsluhu
2. Pohyblivé príklady vibrátorov sa musia klásť a zabezpečiť tak, aby sa nemohli mechanicky poškodiť.

Strojové baranidlá

1. Pri zatĺkaní prvkov sa v okruhu zodpovedajúcom 1,5 násobku výšky veže alebo výložníka žeriavu nesmú vykonávať iné práce.
2. Príprava prvkov sa vykoná vo vzdialenosti aspoň dvojnásobku dĺžky veže alebo výložníka.
3. Pre baranidlo musí dodávateľ stavebných prác zabezpečiť spevnenú rovnú manipulačnú plochu v šírke najmenej 5 m podľa typu baranidla.
4. Pritáhovanie alebo stavenie prvku šikmým ťahom je povolené len zariadením, ktoré je na to prispôbené.
5. Zarážaný prvok sa musí pri zarážaní spoľahlivo stabilizovať tak, aby bola zaručená jeho správna poloha a aby sa nevychýlil.
6. Pri práci s baranidlom sa nesmie vstupovať pod zavesené prvky. Na navádzanie prvku sa musia používať bezpečné a spoľahlivé prípravky.
7. Pre voľne zavesené baranidlá vibračné a pneumatické sa musí spracovať technologický postup.
8. Ak pri výstupe na vodiacu vežu baranidla nie je dovolené musia použiť prostriedky osobného zabezpečenia proti pádu.
9. Počas pracovnej smeny sa musia vykonávať kontroly baranidla a vrchnej časti zarážaného prvku.

Stavebné elektrické vrátky

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 71 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

1. Stanovište obsluhy vrátku sa musí vždy umiestniť tak, aby nebolo ohrozené bremenom alebo lanom. Vrátok sa musí umiestniť 3 až 5 m od zvislej dráhy dopravovaného bremena.
2. Pri osadzovaní a inštalácii vrátku musí byť os kladky kolmá na smer navíjaného lana.
3. Vrátok sa musí ukotviť hmotnosťou rovnajúcou sa dvojnásobku nosnosti vrátku.
4. Najväčšia nosnosť vrátku a max. hmotnosť dopravovaného bremena musí byť vyznačená na dobre viditeľnom mieste.
5. Vrátok môže byť vybavený koncovým spínačom, ktorý zastaví chod vrátku vo vzdialenosti od kladky najmenej 0,3 m.
6. Obsluha vrátku musí vidieť na všetky jeho nakladacie a vykladacie miesta.
7. V mieste odoberania alebo nakladania materiálu vo výške sa zamestnanci musia chrániť proti pádu aspoň zábradlím.
8. Nosná konštrukcia kladky vrátane závesu sa musí technicky dokumentovať spolu so statickým posúdením. Jej pevnosť a stabilita musí byť zabezpečená kotvením alebo protizávažím.
9. Pred uvedením vrátku do prevádzky sa musí tento písomne prevziať so zápisom do stavebného denníka alebo iného dokladu.
10. Na bubne vrátku musia pri preprave bremena zostať najmenej tri závit lana.
11. Pri prevádzke vrátku je zakázané:
 - a. Zdvíhať bremená s hmotnosťou presahujúcou nosnosť vrátku
 - b. Zdvíhať predmety, ktoré svojim rozmerom ohrozujú okolie
 - c. Zdvíhanie bremena šikmým ťahom
 - d. Opustiť stanovisko pokiaľ je bremeno zavesené na háku
 - e. Zavesovať bremeno na koniec háku
 - f. Zdržiavať sa pod bremenom
 - g. Usmerňovať navíjanie lana na bubon rukou
 - h. Pokračovať v práci ak sa lane urobí slučka
 - i. Dopravovať bremená, ak hrozí nebezpečenstvo poškodenia, nosného lana
 - j. Spôsobovať rázy pri pohybe bremena
 - k. Zdvíhať zasypané alebo primrznuté bremeno
 - l. Vykonať zmenu na brzdách a strojnom zariadení vrátku
12. Vrátky upravené na vlečenie
 - a. Musia mať kryt navíjacieho bubna
 - b. Musia mať zariadenie na ukladanie lana
 - c. Nesmú sa vybaviť samodržným tlačidlom
13. Raz za 14 dní sa musí vykonať odborná prehliadka vrátka, lana a úväzku určeným pracovníkom. Podľa návodu výrobcu vrátku.

Lešenia a rebríky

1. Každé lešenie je odborne navrhnuté, montované a udržiavané, aby bolo bezpečné po statickej, funkčnej a pracovnej stránke
2. Pracovné plošiny, lávky a pristúpi sú montované tak aby zabránili pádom pracovníkom.
3. Lešenia skontroluje odborne spôsobilá osoba
 - a. Pred ich prevzatím

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 72 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- b. V pravidelných intervaloch
- c. Po prestavbe, po dočasnom prerušení prác, po mimoriadnych poveternostných vplyvoch alebo zemetrasení a po inom prípade, ktorý by mohol vplývať na pevnosť a stabilitu
4. Rebríky sú dostatočne pevné a riadne udržiavané. (certifikované).
5. Pojazdné lešenia a klieťky musia byť zabezpečené proti pohybu.

Zdvíhacie zariadenia

1. Zdvíhacie zariadenia a ich príslušenstvo vrátane ich súčasti, upevnení, kotvení a podpíer musia byť:
 - a. Odborné navrhovanie a montované a dostatočne pevné pri ich používaní
 - b. Bezpečne umiestnené
 - c. Udržiavane v prevádzky schopnom stave
 - d. Kontrolované, pravidelne prezerané v súlade s predpismi
 - e. Obsluhované odborne spôsobilými zamestnancami
2. Zdvíhacie zariadenia sa používajú iba na účel na ktorý boli navrhnuté.

Jednoduché kladky na ručné zdvíhanie bremena

1. Ručne zdvíhať jednoduchou kladkou je dovolené len do výšky 15m.
2. Hmotnosť dopravovaného bremena nesmie presiahnuť 60 kg. Viac ako 50 kg musia zdvíhať dvaja pracovníci.
3. Poškodené lano sa nesmie používať. Najmenší priemer konopného lana musí byť 10 mm.
4. Nosná konštrukcia kladky musí byť odsúhlasená povereným zamestnancom.

Retázové kladkostroje a zdvíhaky

1. Miesto zavesenia sa musí vopred overiť, či je spoľahlivé a dostatočne nosné a musí ho schváliť zodpovedný pracovník
2. Nosnosť závesného prvku musí zodpovedať nosnosti zdvíhaku.

Stavebné výťahy

1. Požiadavky na stavebné plošinové výťahy s vylúčenou dopravou osôb určujú osobitné predpisy.
2. Stavebné plošinové výťahy sa musia pred uvedením do prevádzky kontrolovať. Môže vykonať iba technik s osvedčením.
3. Požiadavky na výťahy určuje osobitný predpis.
4. Na prevádzku stavebných výťahov, ktorými sa dopravujú osoby, platia technické podmienky výrobcu a návod na obsluhu. (STN 73 8120)

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 73 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

Zabezpečenie stroja pri prerušení a ukončení práce

1. Obsluha je povinná zaznamenať závady stroja do prevádzkového denníka stroja. Je potrebné oboznámiť aj osádku stroja ktorá strieda obsluhu.
2. Po skončení je potrebné zabezpečiť stroj proti samovoľnému pohybu podľa návodu na obsluhu daného stroja.
3. Proti samovoľnému pohybu je potrebné postupovať podľa návodu výrobcu.
4. Stroj je potrebné odstaviť na vhodné stanovište, kde nezasahuje do komunikácií, nie je ohrozená stabilita stroja.

Všetky výmeny pracovných nástrojov je potrebné vykonať podľa návodu na obsluhu stroja. Je potrebné zaistiť zariadenie proti samovoľnému pohybu a strate stability.

Preprava stroja

1. Preprava, nakladanie, skladanie a zabezpečenie vykonať podľa návodu výrobcu.
2. Pri preprave sa neprepravovať v kabíne stroja, na stroji ani na ložnom priestore.
3. Vozidlo na prepravu je potrebné zabrzdiť, mechanicky zabezpečiť proti nežiadúcemu pohybu.
4. Pri preprave po vlastnej osi musí byť zariadenie umiestnené v prepravnej polohe podľa návodu na obsluhu.
5. Prípojné mobilné stroje sa pri pripájaní musia zabrzdiť a zabezpečiť klinmi.
6. Preprava strojného zariadenia na ložnej ploche musí byť zabezpečená podľa návodu výrobcu.
7. Vodič môže dokončiť cúvanie na doraz prípojného zariadenia len na vopred dohovorené znamenie.
8. Pracovník usmerňujúci stroj na dopravný prostriedok musí stáť mimo stroja i mimo dopravného prostriedku a byť dobre viditeľní vodičom stroja po celý čas.

PRACE SÚVISIACE SO STAVEBNOU ČINNOSŤOU

Manipulácia

1. Jeden pracovník môže ručne prenášať nakladať alebo vykladať len bremená do hmotnosti 50 kg ak osobitné predpisy neurčujú hodnotu nižšiu.
2. Ak je hmotnosť bremena väčšia ako 50 kg, vykoná ručnú manipuláciu pracovná čata.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 74 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025	
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020	

- Ak je hmotnosť bremena väčšia ako zodpovedá počtu pracovníkov čaty a pri bremenách nevhodných rozmerov alebo tvarov sa musia použiť manipulačné prostriedky.
- Ak manipuláciu vykonáva čata, ktorá nieje na túto prácu trvalo určená, riadi manipuláciu zodpovedný zamestnanec.
- Zodpovedný zamestnanec je povinný najmä:
 - Poučiť pracovnú čatu
 - Nariadiť použiť OOPP a mechanické prostriedky
 - Upozorniť na nebezpečné úkony
- Ručná manipulácia sa vykoná s použitím manipulačných pomôcok
- Pracovníkom, ktorí sa nepodieľajú na manipulácii je zakázané sa zdržiavať na pracovisku, kde sa vykonáva manipulácia.

Lepenie krytín na podlahy, steny, stropy a iné konštrukcie

- Lepenie sa musí vykonať podľa technologického postupu.
- Pracovníci vykonávajúci lepenie musia byť preukázateľne oboznámení s vlastnosťami používaného lepidla a s bezpečným zaobchádzaním.
- Lepenie v uzavretých priestoroch sa môže vykonať až vtedy ak je zabezpečené dokonalé vetranie, ktoré zaručuje že sa neprekročí prípustná koncentrácia.
- Pracovný priestor vrátane príľahlého okolia sa v prípade použitia lepidla, ktorých pary môžu vytvoriť výbušnú zmes, musí vymedziť, označiť značkami a náležite vybaviť.
- Pracovný priestor je vždy podlažie kde sa lepí aj ďalšie priestory, kde môže dôjsť k vyššej koncentrácii škodlivín.
- Po celý čas lepenia najmenej 24 hodín po skončení lepenia je potrebné odpojiť pracovný priestor od el. prúdu a plynu a platí zákaz manipulácie s otvoreným ohňom.
- Zvyšky sa musia materiálu sa musia uskladniť a likvidovať vopred určeným spôsobom podľa technologického postupu.
- Pred začatím prác sa všetci zamestnanci oboznámia s termínom začatia a poučia sa o správaní v tomto objekte.

Podlahy zo syntetických živíc

- Miešania sa musí vykonať mimo pracovného priestoru a na vetranom mieste.
- Ustanovenia platia také ako pri lepení.

Práce so živicami

- Na prácu so živicami musí dodávateľ stavebných prác vypracovať technologický alebo pracovný postup, v ktorom sa určia opatrenia na zaistenie bezpečnosti pri jednotlivých prácach so živicami.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 75 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce		Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
			Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

- Pri prácach so živcami v uzavretých priestoroch je potrebné zabezpečiť nútené vetranie a prácu musia vykonávať aspoň dvaja pracovníci.
- Pri práci so živcami sa musí dbať na to, aby do zásobníka a cisterien alebo iných nádob na uskladnenie a rozohrievanie živíc nevnikla voda. Ak sa tak stane, musí sa voda odstrániť pred rozohriatím živice. Nádoby musia byť zabezpečené proti prevráteniu.
- Zohrievať živice otvorením plameňom je dovolené len v nádobách na to určených za prítomnosti aspoň dvoch zamestnancov. Zohrievať živicu otvoreným plameňom priamo v nádobách je zakázané.
- Tavné nádoby na zohrievanie živice otvoreným plameňom sa musia upraviť tak, aby zohrievaná živica nemohla prísť do styku s ohňom.
- Vo výškach je povolené zohrievať živice plameňom len v zariadeniach na to upravených.
- Ohrievať živice za jazdy je dovolené len v dopravných prostriedkoch alebo strojoch konštruovaných na tento účel.
- Kladenie izolačných pásov pomocou nahrievacích agregátov sa nepovažuje za rozohrievanie živíc otvorením ohňom.
- Preprava zamestnancov na zariadeniach na prepravu živíc je povolené len v priestoroch na to určených.
- Pri prehliadkach technického stavu na postrek živcami a obalovacích súpravách sa kontroluje vždy stav tavnej nádoby, tesnosť spojov, priechodnosť potrubia, tesnosť a neporušenosť hadíc a rozvodov.
- Nádoby na zohrievanie a dopravu živicových zmesí musia mať priliehajúci kryt a môžu sa naplňať najviac do $\frac{3}{4}$ obsahu.
- Horľavý materiál musí byť vzdialený od otvoreného ohňa najmenej 4m. Tekuté palivo sa musí skladovať v priestoroch na to určených.
- Počas zohrievania živíc otvoreným ohňom sa obsluha nesmie vzdiaľovať od kotla.
- Ručná zvislá doprava roztavenej živice je dovolená len pomocou kladky v asfalterských nádobách do výšky 8 m.
- Varič živicových zmesí musí byť umiestnený v bezpečnej vzdialenosti od objektu a zariadením na vhodnej ploche s vhodným príjazdom.
- Priestor kde sa vykonáva postrek živcou musí byť zabezpečený proti vstupu nepovolaných osôb.

Nahrievacie zariadenie na propán - bután

- Pri používaní ručných horákov a nahrievacích súprav musí byť obsluha zariadenia na propán bután odborne spôsobilá.
- Pri manipulácii s fľašami nesmie dochádzať k ich nárazom, prevráteniu a prehriatiu. Základné je ukladať do ležiacej polohy a akokoľvek urýchľovať vyprázdňovanie.
- Na tlakových fľašiach nie je dovolené obsluhu vykonávať opravy. Je zakázané vypúšťať zvyšky plynu z fliaš do ovzdušia.
- Netesné alebo poškodené fľaša sa nesmú používať.
- Pri práci s nahrievacím agregátom vo výške, kde obsluha pri práci cúva, je zakázané pracovať touto technológiou bližšie ako 1,5 m od okraja pracoviska.

Sklenárske práce

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO		Strana 76 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:		14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava		ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

1. Pri ručnej manipulácii so sklom musí byť manipulačná plocha a upravená, spevnená a musí byť rovná.
2. Prepravník tabuľového skla sa pri odobratí skla musí zabezpečiť proti prevráteniu a nežiadúcemu pohybu.
3. Na vonkajších priestranstvách je zakázané ručne manipulovať s tabuľovým sklom s plochou väčšou ako 1 m² pri vetre o rýchlosti nad 8 m.s⁻¹ a teplote nižšej ako – 5°C.
4. Zasklievanie okien výkladov, svetlíkov a iných konštrukcií vo výške sa môže vykonať len z pevných a bezpečných podláh alebo pohyblivých pracovných plošín.
5. Na ploche skla nad 3m zasklievanie a presun musia vykonať 3 zamestnanci.
6. Na nesenie skla dlhšieho viac ako 2m sa musia použiť prípravky.
7. Jednotlivé tabule sa nesmú stavať priamo na podlahu alebo terén, ale musia byť vhodne podložené a zabezpečené proti preklopeniu. Na skladovanie skla sa vzťahujú osobitné predpisy.
8. Sklenený odpad sa musí uskladniť do osobitných prepravných nádob.

Maliarske a natieračské práce

1. Maliarske práce v schodištných priestoroch sa musia vykonať z pracovných podláh alebo rebríkov na to upravených .
2. Je zakázané používať spotrebiče ak je poškodený tlakomer, poistný ventil, poškodený závit pumpy alebo ak je zistené poškodenie.
3. Používanie ručných spotrebičov sa musí vykonať podľa návodu na obsluhu a osobitných predpisov.
4. Pri vykonávaní opráv povrchov stavebných a iných konštrukcií náterovými systémami sa musí určiť pracovný postup s prihliadnutím na návod výrobcu a určiť spôsob ochrany zamestnanca pred škodlivinami, ktoré vznikajú pri tejto práci.

Zváranie

1. Postup prác pri rezaní veľkých celkov musí vylúčiť prevrátenie alebo pád oddelených častí takým spôsobom alebo smerom, ktorý by ohrozoval zdravie zamestnancov a iných osôb.
2. Pri zváraní vo výškach musí mať zvárač zabezpečenú stabilitu a bezpečnú polohu. Osobné zabezpečenie proti pádu musí byť chránené proti prepáleniu.
3. Pri zváraní vo výške zváračské hadice alebo vodiče treba upevniť na pevné predmety, aby sa nemohli náhle zosunúť a strhnúť zvárača.
4. Vedenie zváračských hadíc alebo vodičov musí vylúčiť priehyby, možnosti poškodenia v mieste pripevnenia alebo poškodenia žeravým rozstrekol.
5. Hadice ani vodiče nesmie mať zväť ovinuté okolo seba ani prehodené cez rameno.
6. Zvárači nesmú pracovať nad sebou, ak nie sú oddelení pevným stropom bez otvorov.
7. Súprava fliaš s plynmi alebo zvárací zdroj sa musí umiestniť a chrániť tak, aby neboli ohrozené padajúcim žeravým rozstrekolom.
8. Ochrana priestoru pod miestom zvárania sa musí zabezpečiť podľa zabezpečenia miesta pred prácami vo výškach a jeho okolia.
9. Pri zváraní elektrickým oblúkom v mokrom prostredí sa zvárací zdroj umiestni tak aby bol na suchom mieste.
10. Nedopalky elektród pri zváraní elektrickým oblúkom musia zvárači ukladať do nehorľavých nádob.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 77 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

11. Pri zváraní elektrickým oblúkom nie je prípustné používať improvizované privody prúdu.
12. Zvárať elektrickým oblúkom na nechránených pracoviskách za dažďa, hustej hmly, sneženia alebo silného vetra je zakázané. Miesto zvárania musí byť chránené pred poveternostnými vplyvmi.
13. Pri zváraní elektrickým oblúkom na nechránených pracoviskách sa zamestnanci pohybujúci sa v blízkosti zváračov musia poučiť o riziku žiarenia oblúku a okolia sa musí chrániť.
14. Zváranie v uzavretých priestoroch bez dostatočnej výmeny vzduchu je zakázané. Pri zváraní v ochranných atmosférach plynu sa výmena vzduchu na pracovisku musí zabezpečiť núteným spôsobom.

Práce s laserom

1. Dodávateľ stavebných prác, ktorý používa lasery, je povinný označiť priestor, kde sa budú používať.
2. Musí mať vypracovaný prevádzkový poriadok pre prácu s laserom, určením zodpovedných pracovníkov, druhu zaškolenia a požiadavky na zdravotnú spôsobilosť.
3. V špeciálnych prostrediach musia byť lasery prispôbované prostrediu.
4. Lasery sa musia zabezpečiť proti manipulácii nepovolanými osobami a pevne fixovať, aby nemohlo nastať pôsobenie lúča na nezamerané objekty vplyvom otrasov zeme, vplyvom zemných prác a podobne.
5. Laserový lúč nesmie zasahovať do oblasti videnia zamestnanca.

Použité zákony, nariadenia vlády, vyhlášky a normy

1. Ústavný zákon č. **460/1992Zb.** Ústava Slovenskej republiky
2. Zákon NR SR č. **461/2003 Z.z.** o sociálnom poistení
3. Zákon č. **124/2006 Z.z.** o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
4. Zákon č. **125/2006 Z.z.** o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a zmene a doplnení niektorých zákonov.
5. Zákon č. **126/2006** o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
6. Nariadenie vlády č. **298/2006 Z.z.** o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania.
7. Nariadenie vlády č. **351/2006 Z.z.** o podrobnostiach o ochrane zdravia pred účinkami optického žiarenia pri práci
8. Nariadenie vlády SR č. **392/2006 Z.z.** o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.
9. Nariadenie vlády SR č. **391/2006 Z.z.** o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.
10. Nariadenie vlády SR. Č. **281/2006 Z.z.** o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci s bremenami.

INVESTOR: MNF INVEST Spol. s r. o. Hviezdoslavova 3192 024 01 Kysucké Nové Mesto	Druh dokumentu : Plán bezpečnosti BOZP a PO	Strana 78 z 78	
	Stavba: Novostavba bytového domu ul. Vývojová , Bratislava Rusovce	Číslo a dátum vydania:	14.3.2025
		Ing. Peter Masaryk Pieskovcová 41, Bratislava	ABT-1039/07 Technik PO 1/74/2020

11. Nariadenie vlády SR č. **276/2006 Z.z.** o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami.
12. Nariadenie vlády SR č. **396/2006 Z.z.** o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko v znení neskorších predpisov
13. Zákon NR SR č. **377/2004 Z.z.** o ochrane nefajčiarov
14. Nariadenie Vlády SR č. **395/2006 Z.z.** o podmienkach poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov
15. Naradenie vlády SR **387/2006 Z.z.** o požiadavkách na zaistenie bezpečného a zdravotného označenia pri práci
16. Nariadenie vlády SR **359/2006 Z.z.** o podrobnostiach o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami nadmernej fyzickej, psychickej a senzorickej záťaže pri práci
17. Nariadenie vlády SR **355/2006 Z.z.** o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci
18. nariadenie vlády SR **416/2006 Z.z.** o minimálnych zdravotných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciami
19. Nariadenia vlády SR **269/2006 Z.z.** o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci
20. Nariadenie vlády SR č. **115/2006 Z.z.** o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku
21. Nariadenie vlády
22. Vyhláška a SÚBP SR č. **208/1991 Zb.** o bezpečnosti a technických zariadení pri prevádzke, údržbe a opravách motorových vozidiel
23. Nariadenie vlády č. **395/2006 Z.z.** o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov
24. Vyhláška MPSVaR SR č. **508/2009 Z.z.** na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení
25. Záväzné opatrenie požadované na pracovné prostredie
26. Vyhlášky MPSVaR SR **147/2013 Z.z.**, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností.
27. Záväzné opatrenie požadované na pracovné prostredie
28. Pracovná ochrana. Manipulačné práce. Všeobecné bezpečnostné požiadavky (STN 26 90 36)
29. Platné STN